

Direcția de inspecție judiciară pentru procurori

Nr. lucrare: **6999/IJ/1586/DIP/2016**

Data: 30 ianuarie 2017

RAPORT

privind verificarea respectării, la nivelul Ministerului Public, a Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media

Aspecte introductive. Norme legale incidente.

1. Modalitatea de stabilire a controlului, obiectivele și echipa de control

Prin Ordinul nr. .../24 octombrie 2016 al Inspectorului-șef al Inspecției Judiciare, s-a dispus efectuarea unui control tematic pentru verificarea respectării, la nivelul Ministerului Public, a Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, precum și a prevederii referitoare la efectuarea de verificări din oficiu ori de câte ori apar în mediul public probe sau aspecte în legătură cu viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetelor.

Verificările au fost efectuate în intervalul 02 noiembrie-15 decembrie 2016 și au vizat perioada 01 ianuarie 2015-semestrul I 2016. Verificările au fost realizate în baza relațiilor solicitate și primite de la conducerile judiciare ale parchetelor vizate de control, și în baza relațiilor suplimentare solicitate de inspectorii judiciari, atunci când s-a impus acest lucru.

Echipa de control este compusă din inspectorii judiciari ...

Membrii echipei de control au efectua verificări la următoarele parchete:

a) PIICCJ - Biroul de relații cu presa, DNA precum și DIICOT- Birourile de informare și relații publice - inspectorii judiciari ...

b) parchetele de pe lângă curțile de apel și parchetele arondate Timișoara, Cluj Napoca și Oradea inspectorii judiciari ..., iar Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova și parchetele arondate inspectorul judiciar ...;

c) parchetele de pe lângă curțile de apel Alba-Iulia, Ploiești, Bacău și Târgu Mureș, precum și parchetele arondate - inspectorii judiciari ...

d) parchetele de pe lângă curțile de apel București, Galați și Brașov, precum și parchetele arondate - inspectorii judiciari ...;

e) parchetele de pe lângă curțile de apel Iași, Suceava, Constanța și Pitești, precum și parchetele arondate - inspectorii judiciari ...

1. *Prezentarea cadrului legal – dispozițiile legale și regulamentare incidente.*

Controlul a fost realizat prin raportare la:

- Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, modificat și completat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 2632/C/2014, publicat în MO nr. 367/27.05.2015;
- Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 482/01.06.2012, cu modificările și completările aduse prin Hotărârile nr. 573/06.05.2014 și nr. 1376/17.12.2015 ale Plenului Consiliului Superior al Magistraturii;
- Regulamentul de ordine interioară al Direcției Naționale Anticorupție, aprobat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1643/C/2015, publicat în MO nr. 350/21.05.2015;
- Regulamentul de ordine interioară al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, aprobat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1226/C/2009, cu modificări aprobate prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 824/C/2016;
- Ordinul nr. 235/25.08.2014, privind relația dintre Ministerul Public și mass-media, al Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date;
- Hotărârea nr. 123/2002 mod. pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a legii privind liberul acces la informațiile de interes public,
- Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară republicată și modificată;
- Codul de procedură penală.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
Aspectele și deficiențele constatate

1. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Ministerului Public, activitatea de relații cu presa se desfășoară prin Biroul de informare publică și relații cu presa din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, compartiment ce este subordonat direct procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Biroul de informare publică și relații cu presa, conform Ordinului nr. 2990/C din 21.02.2015 al Ministrului Justiției, are în componența sa doi specialiști în comunicare și relații publice, doi grefieri și un șef de birou care este procuror.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Conform materialelor furnizate, recomandările din Ghid au fost valorificate, sens în care, în vederea funcționării compartimentului de informații și relații publice, specialiștii și grefierii îndeplinesc atribuțiile prevăzute în fișele postului iar șeful de birou își desfășoară activitatea astfel cum este reglementată de dispozițiile art. 59 din Regulamentului de ordine interioară al parchetelor, Ordinul nr. 235/25.08.2014 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ghid.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, recomandările acestuia ar trebui valorificate și în instrucțiunile și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor.

Din informațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a rezultat faptul că, nu au fost elaborate astfel de proceduri de lucru scrise, dar activitatea structurii de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid precum și a prevederilor legale ce-și găsesc aplicabilitate în domeniul comunicării cu mass - media.

De menționat este faptul că, datorită fluctuației de personal, lipsei specializării grefierilor și volumului mare de lucrări, la Biroul de informare publică și relații cu presa este în curs de elaborare o altă procedură internă, astfel încât structura de comunicare să-și poată desfășura activitatea, știut fiind că cererile în materie trebuie soluționate cu celeritate, întrucât termenele lucrărilor sunt stricte și scurte.

2. Modalitatea de realizare a revistei presei centrale. Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

Din datele comunicate rezultă că Biroul de informare publică și relații cu presa din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este beneficiarul revistei presei centrale întocmită de Consiliul Superior al Magistraturii, în format electronic.

Materialele de presă primite se transmit de către Biroul de informare publică și relații cu presa, tot în format electronic, conducerii Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind apoi difuzate și parchetelor de pe lângă curțile de apel și tribunale, în vederea diseminării la nivelul întregului Minister Public.

De asemenea, structura de comunicare ce-și desfășoară activitatea în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, procedează la realizarea zilnică a monitorizării presei locale, iar sinteza proprie o transmite atât conducerii instituției, cât unităților subordonate și Inspecției Judiciare.

În perioadele 01.01.2015-31.12.2015, respectiv 01.01.2016-30.06.2016, Biroul de informare publică și relații publice din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a emis un număr total de 475 comunicate de presă, 2 materiale constituind un drept la replică și o rectificare.

Comunicatele de presă emise de Biroul de informare publică și relații cu presa au fost evidențiate în Registrul de intrare ieșire prin folosirea indicativului de cartare VIII/3.

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016, au fost acordate de persoane din conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, sau de către procurori, 14 interviuri. În același interval de timp au fost susținute 32 declarații de presă, fiind organizată o conferință de presă.

Comunicarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu mass-media, prin intermediul Biroului de informare și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia, respectiv Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Ordinul nr. 235/2014 al procurorului general al PICCJ., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

La data de 30.09.2016, prin adresa nr. .../2016 **Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție** a comunicat Inspecției Judiciare că în perioada 2015-semestrul I 2016, au fost adresate de reprezentanții mass – media un număr total de 701 cereri privind informații de interes public.

Cele 701 cereri au fost înregistrate în Registrul de intrare ieșire și în evidențe speciale de informații publice existente în format electronic, potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare VIII/3.

Din cele 701 de solicitări, 686 au fost admise iar 15 respinse, reprezentanților mass-media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art.21alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada 2015 – sem. I/2016, reprezentanții mass-media au formulat o singură reclamație (în condițiile în care le-au fost respinse în total 15 cereri) care viza lucrarea înregistrată sub nr..../2015.

Reclamația administrativă a fost înaintată, în vederea soluționării, Comisiei de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prevăzută de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată.

Această Comisie nu a mai procedat la analiza contestației, întrucât jurnalistul a primit răspunsul la solicitarea inițială și a renunțat, împrejurare în care reclamația administrativă a rămas fără obiect.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de 92 de lucrări înregistrate la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a rezultat că informațiile de interes public comunicate mass-media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, începerea urmăririi penale, date statistice pe soluții de netrimitere în judecată, infirmarea unor soluții și redeschiderea urmăririi penale, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, măsuri asiguratorii, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetului a diferitelor sesizări, extrase ale rechizitoriilor, extrase ale actelor prin care au fost propuse măsuri procesuale (referat arestare preventivă) punerea la dispoziție ale unor imagini video ce constituie probe în cadrul anchetei; comunicarea cu privire la punctul de vedere al procurorului de caz într-o anumită situație.

2.1. Comunicarea informațiilor către reprezentanții mass-media privind existența unor cauze penale

Potrivit dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Ghid „Informațiile privind existența unei plângeri sau denunț pe rolul organelor de urmărire penală referitoare la posibila săvârșire a unor fapte de natură penală, precum și datele cuprinse în aceste acte de sesizare nu sunt publice. În mod excepțional, în situația în care autorul sesizării anunță în mod public că acest act a fost înregistrat la organul de urmărire penală, se poate confirma sau infirma de către unitatea de parchet competentă împrejurarea respectivă. În cazul sesizării organelor de urmărire penală din oficiu, pot fi emise comunicate în acest sens cu acordul procurorului de caz.

Din verificarea lucrărilor care au avut acest obiect, inclusiv solicitarea de a se confirma existența unui dosar cu privire la o anumită persoană, a rezultat faptul că atunci când dosarul era soluționat s-au furnizat relații cu privire la soluția dispusă în cauză (lucrările nr. ...).

În situația în care nu exista un dosar înregistrat, comunicarea s-a făcut în acest sens (lucrările nr. ...), iar în situația în care exista un dosar penal s-a comunicat reprezentanților mass-media care au făcut solicitarea faptul că este înregistrat un dosar și infracțiunile pentru care se fac cercetări (lucrările nr. ...).

Referitor la cele trei situații identificate, opinăm că singura modalitate legală de a răspunde unor astfel de solicitări către mass-media este aceea de a invoca dispozițiile art. 25 alin. 3, în sensul că astfel de informații nu sunt publice.

Situația în care parchetul poate confirma sau infirma existența unei plângeri sau a unui denunț și, pe cale de consecință a unui dosar penal, este prevăzută în mod limitativ de dispozițiile art. 25 alin. 3, respectiv aceea în care autorul sesizării anunță în mod public că acest act a fost înregistrat la organul de urmărire penală.

În concluzie, raportat la dispozițiile art. 288 C. p. p. referitoare la modul de sesizare a organelor judiciare și la art. 25 alin. 3 din Ghid, în situația în care un dosar penal este constituit ca urmare a unei plângeri sau denunț, răspunsul către reprezentanții mass-media trebuie să fie acela că aceste informații nu sunt publice și nu să confirme sau să infirme existența acestuia, excepție făcând doar situațiile prevăzute expres în ghid.

2.2. Comunicarea informațiilor către reprezentanții mass-media privind stadiul cercetărilor în cauzele penale - a fost făcută cu respectarea dispozițiilor înscrise în art. 25 din Ghid.

2.3. Răspunsul formulat la solicitarea reprezentantului mass-media de a i se pune la dispoziție imaginile surprinse de camerele de supraveghere care constituiau mijloace de probă (lucrarea nr. .../2015) a fost analizat prin prisma dispozițiilor înscrise în art. 26 și art. 25 din Ghid.

S-a constatat că Biroul de informare și relații publice a apreciat în mod corect că aceste imagini nu pot fi furnizate mass-media.

Motivarea răspunsului s-a întemeiat pe dispozițiile art. 25 alin.6 lit. c din Ghid .

2.4. Comunicarea unor extrase de pe referatul cu propunere de arestare preventivă (lucrarea nr. .../2015) *și de pe rechizitoriu* (lucrările nr..../2016 și nr. .../2015).

Extrasele de pe referatul cu propunere de arestare preventivă și de pe rechizitorii comunicate reprezentanților mass-media au fost analizate prin raportare la dispozițiile art. 27 din Ghid.

Potrivit art. 27 alin. 1 din Ghid „La cerere, reprezentanților mass-media le pot fi eliberate extrase ale rechizitoriului, ale acordurilor de recunoaștere a vinovăției sau ale actelor prin care au fost luate următoarele măsuri procesuale:

începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale față de suspect, punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea măsurilor preventive care intră în competența procurorului, luarea măsurii reținerii și sesizarea instanței competente în vederea luării măsurii arestului la domiciliu sau a arestării preventive; extrasul va cuprinde situația de fapt, după asigurarea protecției datelor cu caracter personal, eliminarea pasajelor din care rezultă informații prin a căror divulgare se încalcă dreptul la respectarea vieții private, precum și a celor referitoare la probe și analiza acestora”.

În urma examinării extraselor s-a constatat că nu au fost eliminate în totalitate pasajele referitoare la probe și la analiza acestora.

Astfel, în cuprinsul referatului cu propunere de arestare preventivă se face trimitere la pg. 6 la aspectele relevante pentru cauză ce rezultă din cuprinsul unui proces verbal și la concluzia raportului de constatare tehnico științifică întocmit în cauză.

În cuprinsul extrasului de pe rechizitoriul din lucrarea nr. .../2016 apar referiri la conținutul raportului de expertiză medico legală și la declarațiile unor martori care au fost analizate prin raportare la alte probe administrate în cauză.

De asemenea, în lucrarea nr. nr..../2015, din extrasul rechizitoriului nu au fost eliminate pasajele referitoare la probe și analiza acestora.

2.5. Comunicarea altor informații.

Celelalte lucrări au vizat comunicarea unor date statistice, relații în legătură cu numărul documentelor cu caracter de informare transmise de SRI unităților de parchet în perioada 2009-2015 care vizau neregulile în procedura de încheiere a contractelor de achiziții publică de către unitățile medicale, etc.

Răspunsul furnizat a respectat dispozițiile legale referitoare la informațiile de interes public.

Din verificarea eșantionului menționat mai sus a rezultat că parte din aceste lucrări au fost rezolvate nefavorabil deoarece:

informațiile solicitate (concluziile expertizelor depuse într-un dosar în curs de instrumentare) nu erau publice. Exemplificăm în acest sens lucrarea nr..../2015.

-informațiile solicitate nu erau gestionate de parchet ci de alte instituții, împrejurare în care solicitanții au fost îndrumați să se adreseze organului competent. Exemplificăm în acest sens lucrările nr.../2015, nr. .../2015, nr. .../2015

-prin transmiterea informațiilor solicitate se putea periclita rezultatul anchetei conform art. 25 alin. 5 din Ghid. Exemplificăm în acest sens lucrările nr..../2015, nr. .../2015, nr..../2015.

Din materialele transmise de parchet s-a constatat că structura de comunicare a furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Răspunsurile au fost comunicate de regulă în scris și transmise în modalitatea în care au fost adresate (scrisoare sau e-mail), iar uneori prin telefon, în acest din urmă caz existând rezoluția șefului de birou pe cerere, cu mențiuni referitoare la modul de soluționare.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat, în general, într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției, dreptul la imagine, cu excepțiile menționate anterior.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin intermediul Biroului de informații transmise de Biroul de informare publică și relații publice a precizat că dificultatea principală în aplicarea ghidului o constituie modalitatea în care este apreciat de către cel care realizează un extras de pe un rechizitoriu sau un referat cu propunere de arestare preventivă, cuprinsul pe care trebuie să-l aibă în vedere expunerea de fapt, având în vedere că modul de redactare al acestor acte are o structură flexibilă, inconvenient care poate fi catalogat ca fiind o vulnerabilitate în anumite contexte.

O altă dificultate întâmpinată, conform celor relatate, este generată de fluctuația de personal și lipsa de specializare în domeniul comunicării a grefierilor ce compun structura de comunicare, în condițiile în care este gestionat un volum extrem de mare de solicitări formulate în baza Legii nr. 544/2001.

De asemenea, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a precizat faptul că, la momentul elaborării actualului ghid, a semnalat comisiei constituite la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii faptul că nu este oportun să fie remise copii anonimizate sau extrase de pe referatele de arestare sau rechizitorii, având în vedere respectarea prezumției de nevinovăție și dreptul la imagine al persoanei.

Totodată, s-a adus la cunoștință faptul că există procurori din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție care apreciază că sfera informațiilor destinate opiniei publice ar trebui să fie mult mai restrânsă, în contextul noilor dispoziții ale Codului penal și Codului de procedură penală.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

În ședința din 10 iunie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii la pct. 1 a hotărât sesizarea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la necesitatea emiterii unei reglementări interne care să prevină scurgerea de informații din dosarele în care se efectuează

urmărirea penală, astfel încât să fie prevenită transmiterea în mediul public a probelor și a datelor referitoare la viața privată a persoanelor.

În vederea aducerii la îndeplinire a acestei dispoziții, prim adjunctul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, la data de 25 aprilie 2016, a emis Ordinul nr.... privind protecția documentelor create și gestionate de parchete.

La elaborarea acestei dispoziții au fost avute în vedere de către emitent, prevederile Legii nr. 544/2001, Legii nr. 677/2001 și normele Codului de procedură penală referitoare la protecția unor categorii de date și informații și necesitatea protecției datelor confidențiale.

Acest ordin a fost comunicat tuturor parchetelor din cadrul Ministerului Public, intrând în vigoare de la data emiterii.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din monitorizarea articolelor de presă a rezultat că în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetului, nu s-a impus să fie efectuate verificări de către conducătorul instituției, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1. La Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, funcționează Biroul de informare și relații publice, în conformitate cu art.59 din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, constituit din procuror șef birou, 2 grefieri și 2 specialiști IT.

2. Recomandările cuprinse în art.49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurii de comunicare nu au fost implementate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

3. Comunicarea cu mass-media, prin intermediul structurii de comunicare s-a realizat, în general, într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

Au fost identificate și situații în care dispozițiile art. 25 alin. 3 din Ghid, referitoare la confirmarea existenței unei plângeri sau denunț nu au fost respectate, în sensul că a fost confirmată sau infirmată existența unei cauze

privind o anumită persoană, deși nu rezultă existența situației de excepție menționată în aceleași dispoziții.

Au fost identificate situații în care comunicarea extraselor de pe referatele cu propunere de arestare preventivă și de pe rechizitorii s-a făcut fără respectarea dispozițiilor art. 27 alin. 1 din Ghid, în sensul că nu au fost eliminate pasajele cu privire la probe sau la analiza acestora.

4. Din verificări a reieșit că, la data de 25 aprilie 2016, prim adjunctul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a emis Ordinul nr.... privind protecția documentelor create și gestionate de parchete, în conformitate cu pct. 1 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

5. Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rol, conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu a efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Direcția Națională Anticorupție Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Direcției Naționale Anticorupție funcționează, potrivit art. 5 alin. (4)¹ din OUG nr. 43/2002, un birou de informare și relații publice care asigură legătura cu publicul și cu mijloacele de comunicare în masă, în vederea garantării transparenței activității de urmărire penală, în condițiile stabilite de lege. Potrivit alin. (4)² „conducătorul biroului, care îndeplinește și funcția de purtător de cuvânt, poate fi un procuror desemnat de procurorul șef al DNA ori un jurnalist, încadrat ca specialist, numit pe bază de concurs sau de examen”.

Componența Biroului de Informare și Relații Publice din cadrul DNA a fost inițial stabilită prin ordinul nr. .../30.11.2005 al procurorului șef, abrogat, iar în prezent, componența Biroului este cea prevăzută în ordinul nr. .../16 octombrie 2016 al procurorului șef.

Potrivit acestuia, structura Biroului este următoarea:

- șef birou – specialist jurnalist, încadrat prin concurs;

- doi ofițeri de poliție judiciară, numiți în cadrul Biroului prin ordin al procurorului șef;
- un grefier, încadrat prin concurs pe acest post.

Potrivit Ordinului nr. .../31.08.2016 al procurorului șef direcție, Biroul de Informare și Relații Publice este controlat și coordonat de procurorul șef al DNA și se află sub directa coordonare și control a consilierului procurorului șef al DNA.

Modul de organizare și funcționare a Biroului este reglementat de Ordinul nr. .../2011 al procurorului șef direcție, modificat prin Ordinul nr. .../2011, precum și de dispozițiile art. 69 și 70 din regulamentul de organizare și funcționare al Direcției Naționale Anticorupție.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Recomandările anterior indicate nu au fost valorificate prin includerea în fișele posturilor personalului din cadrul BIRP.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, recomandările acestuia ar trebui valorificate și în instrucțiunile și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor.

Din relațiile comunicate de Direcția Națională Anticorupție a rezultat faptul că nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid. Totodată, recomandările din Ghid au fost parțial valorificate prin includerea unora dintre acestea în Regulamentul de organizare și funcționare al DNA.

De asemenea, prin Nota nr. .../26.05.2014 întocmită de purtătorul de cuvânt al DNA, se comunică șefilor secțiilor din cadrul DNA și a șefilor Serviciilor teritoriale situațiile în care DNA aduce la cunoștința publicului informații despre dosarele penale, în vederea luării măsurilor necesare pentru asigurarea unei informări predictibile și consecvente.

2. Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015 Biroul de informare și relații publice din cadrul Direcției Naționale Anticorupție a emis 986 comunicate de presă, 2 drepturi la replică, 1 conferință de presă, 2 precizări, 2 anunțuri.

În anul 2016 au fost emise 431 comunicate de presă, 2 drepturi la replică, 2 anunțuri, 1 conferință de presă.

Comunicatele de presă au fost înregistrate în Registrul de intrare-ieșire a corespondenței potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3.

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate în total 50 de interviuri, 40 în anul 2015 și 10 în 2016.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

În perioada supusă controlului numărul solicitărilor formulate de reprezentanții mass-media se prezintă astfel:

anul 2015: 1515 solicitări, din care 1485 admise și 30 respinse;

sem. I 2016: 660 solicitări, din care 659 admise și 1 respinsă.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

La nivelul Direcției Naționale Anticorupție Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public a fost constituită prin Ordinul nr. .../30.11.2011 al procurorului șef, ordin ce a fost abrogat ulterior prin Ordinul nr. .../12.01.2015. La data efectuării verificărilor nu era constituită comisia de analiză a contestațiilor.

Reprezentanții mass-media au formulat o singură acțiune civilă privind încălcarea dreptului de acces la informații de interes public, în anul 2016, acțiune respinsă definitiv prin decizia civilă nr. .../2016 din 27.10.2016 a Tribunalului Galați.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultat că informațiile de interes public comunicate mass-media prin intermediul structurii de comunicare, priveau, exemplificativ, următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitoriu, activități judiciare (percheziția domiciliară, flagrant), alte tipuri de solicitări (cereri de acreditare, informații cu privire la procedura mandatului de aducere, cu privire la audieri, informații referitoare la activitatea Direcției Naționale Anticorupție, acordarea unor interviuri).

Din materialele transmise s-a constatat că, în general, structura de comunicare a furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Răspunsurile au fost comunicate, de regulă, în scris și transmise în modalitatea în care au fost adresate (scrisoare sau e-mail), iar uneori prin

telefon, în acest din urmă caz existând rezoluția purtătorului de cuvânt pe cerere, cu mențiuni referitoare la modul de soluționare.

Au fost identificate și situații în care rezoluția purtătorului de cuvânt conține doar mențiunea că s-a răspuns telefonic, fără să existe mențiuni cu privire la modul de soluționare. Ex.: lucrarea nr..../06.06.2016 – cererea a fost soluționată cu răspuns prin SMS, de către purtătorul de cuvânt, conform notei scrise de mână pe lucrare, astfel încât nu s-a putut lua act de conținutul acestuia.

În ceea ce privește solicitările reprezentanților mass-media de comunicare a copiilor rechizitoriilor sau ale referatelor cu propunere de arestare preventivă, din eșantionul de lucrări verificate s-a constatat că versiunea anonimă a rechizitoriului/referatului este aprobată de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, înainte de a fi comunicată.

2.1. Comunicarea informațiilor către reprezentanții mass-media privind existența unor cauze penale

Potrivit dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Ghid „Informațiile privind existența unei plângeri sau denunț pe rolul organelor de urmărire penală referitoare la posibila săvârșire a unor fapte de natură penală, precum și datele cuprinse în aceste acte de sesizare nu sunt publice. În mod excepțional, în situația în care autorul sesizării anunță în mod public că acest act a fost înregistrat la organul de urmărire penală, se poate confirma sau infirma de către unitatea de parchet competentă împrejurarea respectivă. În cazul sesizării organelor de urmărire penală din oficiu, pot fi emise comunicate în acest sens cu acordul procurorului de caz.

Din verificarea lucrărilor care au avut acest obiect, inclusiv solicitarea de a se confirma existența unui dosar cu privire la o anumită persoană sau calitatea acesteia, a rezultat faptul că :

- în unele situații s-a comunicat că persoana nu are calitatea de suspect sau inculpat (ex. lucrările nr. ...);

- în alte situații s-a comunicat că nu exista o sesizare sau un dosar înregistrat (ex. lucrarea nr. ...);

- în alte situații s-a comunicat că informațiile nu sunt de interes public; exemple: lucrarea nr..../2015 - revenire - a fost rezolvată nefavorabil întrucât informațiile solicitate și anume dacă 2 persoane sunt sau nu cercetate, nu le-au fost comunicate deoarece, nu există suspect în cauză, cf. art. 25 alin.1 din Ghid; lucrarea nr..../2015 - cererea a fost rezolvată nefavorabil, deoarece informațiile solicitate și anume dacă au fost demarate cercetări față de persoane etc., nu sunt publice, în speță fiind incidente prev. de art. 12 lit. e din Legea 544/2001; lucrarea nr..../2015 - cererea a fost rezolvată nefavorabil, deoarece informațiile vizând obiectul și subiectul unui denunț, nu sunt publice, cf. art. 25 alin. 3 din Ghid; lucrarea nr..../2016- cererea a fost rezolvată nefavorabil, deoarece informațiile solicitate și anume dacă au fost demarate cercetări față de persoane etc., nu sunt publice, în speță fiind incidente prev. de art. 12 lit. e din Legea 544/2001).

Referitor la cele trei situații identificate, opinăm că singura modalitate legală de a răspunde unor astfel de solicitări către mass media este aceea de a invoca dispozițiile art. 25 alin. 3, în sensul că astfel de informații nu sunt publice.

Situația în care parchetul poate confirma sau infirma existența unei plângeri sau a unui denunț, pe cale de consecință a unui dosar penal, este prevăzută în mod limitativ de dispozițiile art. 25 alin. 3, respectiv atunci când autorul sesizării anunță în mod public că acest act a fost înregistrat la organul de urmărire penală.

În concluzie, raportat la dispozițiile art. 288, referitoare la modul de sesizare a organelor judiciare și la art. 25 alin. 3 din Ghid, în situația în care un dosar penal este constituit ca urmare a unei plângeri sau denunț, răspunsul către reprezentanții mass media trebuie să fie acela că informațiile nu sunt publice. Confirmarea sau infirmarea existenței acestuia ori a calității de suspect nu se poate face decât în situația de excepție prevăzută de ghid.

2.2. Comunicarea informațiilor către reprezentanții mass-media privind stadiul cercetărilor în cauzele penale a fost făcută cu respectarea dispozițiilor înscrise în art. 25 din Ghid.

Exemplificăm lucrările: nr..../2016 care a fost rezolvată nefavorabil întrucât informațiile solicitate și anume cele referitoare la dosarul constituit în urma alegerilor din 2014, privind modalitatea de organizare și desfășurare a votului în diaspora nu au fost comunicate deoarece la data solicitării se efectuau acte de urmărire penală cu privire la faptă conform art.12 alin.1 lit. e din legea nr. 544/2001 și art. 25 alin.1 din Ghid întrucât nu exista suspect în cauză; lucrarea nr..../2015 - cererea a fost rezolvată nefavorabil, deoarece informațiile vizând date dintr-un dosar în curs de instrumentare nu erau publice astfel încât au fost aplicate disp. art. 12 lit. e din legea nr. 544/2001; lucrarea nr..../2016- cererea a fost rezolvată nefavorabil, deoarece informațiile vizând date dintr-un dosar în curs de instrumentare nu erau publice astfel încât au fost aplicate disp. art. 12 alin.1lit. e din legea nr. 544/2001).

2.3. Comunicarea copiilor unor soluții de clasare (lucrarea nr. .../2016) a fost făcută cu respectarea dispozițiilor înscrise în art. 27 alin. 3 și 4 din Ghid.

2.4. Comunicarea extraselor de pe referatele cu propunere de arestare preventivă și de pe rechizitoriu

În urma examinării extraselor de pe propunerile de arestare preventivă și de pe rechizitorii, prin raportare la dispozițiile art. 27 alin. 1 și 2 din Ghid, s-a constatat că, în general, au fost respectate dispozițiile înscrise în Ghid.

Au fost identificate și situații în care, în extras, s-a făcut trimitere la probe și la analiza acestora, contrar dispozițiilor menționate anterior.

Astfel, potrivit art. 27 alin. 1 din Ghid „La cerere, reprezentanților mass-media le pot fi eliberate extrase ale rechizitoriului, ale acordurilor de recunoaștere a vinovăției sau ale actelor prin care au fost luate următoarele măsuri procesuale: începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale față de suspect, punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea măsurilor preventive care

intră în competența procurorului, luarea măsurii reținerii și sesizarea instanței competente în vederea luării măsurii arestului la domiciliu sau a arestării preventive; extrasul va cuprinde situația de fapt, după asigurarea protecției datelor cu caracter personal, eliminarea pasajelor din care rezultă informații prin a căror divulgare se încalcă dreptul la respectarea vieții private, precum și a celor referitoare la probe și analiza acestora”.

În lucrarea nr. .../2015 în referatul cu propunere de arestare preventivă la pg. 24 -26, sunt redată cu ghilimele pasaje din convorbirile telefonice purtate de inculpați, aspecte ce se regăsesc în procesele verbale de redare ale convorbirilor telefonice.

În lucrarea nr. .../2015, în extrasul rechizitoriului, la pg. 8-10, 11-15 se face trimitere la analiza probelor administrate, respectiv la ce rezultă din declarațiile inculpatului și ale martorilor audiați în cauză.

În lucrarea nr. .../2015 în argumentarea situației de fapt se face trimitere la proba cu înscrisuri, fiind enumerate înscrisurile avute în vedere la stabilirea situației de fapt sau făcându-se referire la conținutul acestora.

2.5. Comunicarea altor informații.

Cererile analizate au fost soluționate în conformitate cu dispozițiile legale.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Potrivit relațiilor transmise de DNA Inspecției Judiciare, Biroul de Informare și Relații Publice a întâmpinat dificultăți în legătură cu gestionarea volumului extrem de mare al solicitărilor formulate în baza Legii nr. 544/2001, dintre acestea un număr mare fiind reprezentat de solicitări în temeiul art. 27 din Ghid, ceea ce presupune anonimizarea unor documente care, în unele situații, conțin un număr mare de pagini.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Potrivit relațiilor transmise de DNA, nu au fost situații în care persoane cercetate de procurorii din cadrul Direcției să fi sesizat unitatea cu privire la încălcarea dreptului la viață privată și nici nu a fost notificată/înștiințată de vreo instituție abilitată cu privire la o eventuală reclamație privind încălcarea dreptului la viață privată.

În perioada de referință, urmare verificărilor efectuate de reprezentanții DNA asupra cauzelor civile în care Direcția este parte, nu a fost identificată vreo situație în care obiectul acțiunii să fie încălcarea dreptului la viață privată.

CONCLUZII

1.La Nivelul Direcției Naționale Anticorupție, în cadrul Structurii Centrale, s-a constituit, prin ordin al procurorului șef direcție, Biroul de Informare și Relații Publice.

2.Verificările au reliefat faptul că la Direcția Națională Anticorupție, în prezent, nu este constituită Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public; în intervalul 30.11.2011 - 12.01.2015 a fost în vigoare ordinul .../2011 al procurorului șef direcție, prin care fusese constituită această comisie, ordin abrogat ulterior.

3.Recomandările privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, cuprinse în art.49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, nu au fost valorificate de către Direcția Națională Anticorupție prin includerea acestora în cuprinsul fișelor postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, însă au fost parțial valorificate prin includerea unora dintre acestea în Regulamentul de organizare și funcționare al DNA.

4.Totodată, recomandarea din articolul anterior indicat, privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu a fost implementată de Direcția Națională Anticorupție.

5.Comunicarea cu mass-media prin intermediul structurii de comunicare s-a realizat, în general, într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

Au fost identificate situații în care dispozițiile art. 25 alin. 3 din Ghid, referitoare la confirmarea existenței unei plângeri sau denunț nu au fost respectate, în sensul că a fost infirmată existența unei cauze privind o anumită persoană sau calitatea de suspect sau inculpat, deși nu rezulta existența situației de excepție menționată în aceleași dispoziții.

Au fost identificate situații în care comunicarea extraselor de pe referatele cu propunere de arestare preventivă și de pe rechizitorii s-a făcut fără respectarea dispozițiilor art. 27 alin. 1 din Ghid, în sensul că nu au fost eliminate pasajele cu privire la probe sau la analiza acestora.

6.Nu există un mod de lucru unitar în ceea ce privește soluționarea solicitărilor reprezentanților mass-media, unele lucrări au fost soluționate prin rezoluție, iar în altele modalitatea de soluționare rezultă din conținutul răspunsului transmis; au fost identificate și situații în care din conținutul lucrării nu rezultă dacă

solicitarea a fost admisă sau respinsă, fiind făcută doar mențiunea că s-a răspuns telefonic.

7 Verificările au reliefat faptul că, deoarece nu au fost sesizați cu privire la apariția în spațiul public a unor aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au fost efectuate verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

***Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată
și Terorism
Aspectele și deficiențele constatate***

I.Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, funcționează Biroul de Informare și Relații Publice. Acesta este condus de un procuror șef numit prin Hotărârea nr. 412/23.07.2015 a Secției pentru procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și are în componență un grefier desemnat de către procurorul șef al direcției. În schema de personal a Biroului de Informare și Relații Publice există și un post de specialist în comunicare, ce nu a fost ocupat până în prezent.

În ceea ce privește instrucțiunile și procedurile de lucru interne, s-a stabilit ca modul de lucru să se desfășoare în conformitate cu dispozițiile din art. 57 din Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, în care sunt prevăzute atribuțiile Biroului de Informare și Relații Publice, nefiind elaborate proceduri specifice.

Recomandările nu au fost valorificate în fișa postului personalului din cadrul structurilor de comunicare, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Din relațiile comunicate de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a rezultat faptul că nu au fost elaborate proceduri scrise, dar activitatea structurii de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015, conform datelor transmise, Biroului de Informare și Relații Publice din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a emis următoarele:

- Comunicate de presă - 239;
- Drept la replică și rectificare - 1;
- Interviuri – 3;
- Conferințe de presă – 5.

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost emise următoarele:

- Comunicate de presă - 143;
- Drept la replică și rectificare - 1;
- Interviuri – 5;
- Conferințe de presă – 2.

Urmare a analizării prin sondaj a comunicatelor de presă prin raportare la art. 25 alin.8 din Ghid, s-a constatat că sunt respectate aceste dispoziții (exemplificăm comunicatul de presă înregistrat sub nr. .../2016).

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, prin adresa nr. .../2016, a comunicat Inspecției Judiciare că, în cursul anului 2015, au fost adresate de reprezentanții mass –media un număr de 217 cereri privind informații de interes public, dintre care 128 au fost admise și 89 respinse, iar în semestrul I 2016, au fost adresate de reprezentanții mass–media un număr de 148 cereri privind informații de interes public, dintre care 99 au fost admise și 49 respinse.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, deși au existat solicitări care le-au fost respinse, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structura de comunicare au fost corecte și concrete.

La nivelul DIICOT, a fost constituită Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prin Ordinul nr. .../22.11.2016, emis de procurorul șef al acestei instituții, aceasta fiind compusă din doi procurori din care unul cu funcție de conducere și un membru supleant.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări înregistrate la DIICOT, a rezultat că, informațiile de interes public comunicate mass-media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, extras din rechizitorii, extras ale actelor prin care au fost propuse măsuri procesuale (referat arestare preventivă), solicitarea realizării unui interviu filmat

cu referire la soluția dispusă într-un dosar penal și infirmarea acesteia, existența unor cauze penale și stadiul cercetărilor.

Dacă, urmare a verificării lucrărilor, s-a constatat că majoritatea respectă prevederile Ghidului, în urma examinării extraselor de pe propunerile de arestare preventivă și de pe rechizitorii, prin raportare la dispozițiile art. 27 alin. 1 și 2 din Ghid, au fost identificate și situații în care, în extras, s-a făcut trimitere la probe și la analiza acestora, contrar dispozițiilor menționate anterior.

Astfel, potrivit art. 27 alin. 1 din Ghid „La cerere, reprezentanților mass-media le pot fi eliberate extrase ale rechizitoriului, ale acordurilor de recunoaștere a vinovăției sau ale actelor prin care au fost luate următoarele măsuri procesuale: începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale față de suspect, punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea măsurilor preventive care intră în competența procurorului, luarea măsurii reținerii și sesizarea instanței competente în vederea luării măsurii arestului la domiciliu sau a arestării preventive; extrasul va cuprinde situația de fapt, după asigurarea protecției datelor cu caracter personal, **eliminarea pasajelor** din care rezultă informații prin a căror divulgare se încalcă dreptul la respectarea vieții private, **precum și a celor referitoare la probe și analiza acestora**”.

În lucrarea nr. .../2016, în referatul cu propunere de arestare preventivă, la pag. 11, se face trimitere la probele administrate, respectiv la perchezițiile domiciliare autorizate și la ce bunuri au fost ridicate în urma acestora, ce bunuri au fost predate, etc.

În lucrarea nr. .../2015, în extrasul rechizitoriului, la pag. 4-5 se face trimitere la probele administrate, respectiv la perchezițiile domiciliare autorizate și la ce bunuri au fost ridicate în urma acestora, la conținutul rapoartelor de constatare tehnico științifică nr. ... din 18.04.2013, nr. ... din 17.05.2013, nr. ...din iunie 2013 și la conținutul acestora.

În lucrarea nr. .../2015, în extrasul rechizitoriului, la pag. 3 se face trimitere la probele administrate, respectiv la conținutul raportului de constatare tehnico științifică nr. .. din 19.11.2013 și la conținutul acestora.

Din examinarea motivelor care au condus la respingerea cererilor, am constatat că informațiile solicitate nu erau de interes public; exemplificăm lucrarea nr. .../2015(în care se cereau numele procurorului de caz și a procurorului șef care a avizat rechizitoriul), lucrarea nr. .../2015(se cerea să se comunice dacă anumite firme sunt cercetate), lucrarea nr. .../2015 (se solicita rechizitoriu având ca obiect infracțiuni de pornografie infantilă), lucrarea nr. .../2015 (jurnalistei nu i s-a eliberat extras din rechizitoriul .../D/P/2013 întrucât procurorul de caz a apreciat că, dosarul fiind în faza de cameră preliminară, nu este oportun să fie adus la cunoștința opiniei publice), lucrările nr. .../2015 și nr. .../2016 (cu motivarea că exced prevederilor art.12 literele e și f din Legea nr. 544/2001), lucrarea nr. .../2015 (motivându-se că accesul la informațiile solicitate poate fi restricționat dacă procurorul de caz apreciază că, prin comunicarea

acestora, se periclitează rezultatul anchetei, conform art. 25 alin. 5 din Ghid), lucrarea nr. .../2015 (în care s-a reținut că solicitarea excede prevederilor legii 544/2001), lucrarea nr. .../2016 (cu motivarea că exced prevederilor art.12 literele e și f din Legea nr. 544/2001) și lucrarea nr. .../2015 (informațiile solicitate priveau existența unei plângeri sau denunț, informații ce nu sunt de interes public, conform art. 25 alin.3 din Ghid).

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Conducerea DIICOT nu a apreciat că ar fi existat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Din materialele transmise, a rezultat că nu au existat situații în care conducătorii DIICOT să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1. La nivelul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism s-a constituit, prin ordin al procurorului șef direcție, Biroul de Informare și Relații Publice în cadrul Structurii Centrale.

2. Verificările au reliefat faptul că la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, nu s-a constituit Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public

. Recomandările cuprinse în art.49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa nu au fost valorificate de către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism prin includerea acestora în cuprinsul fișelor postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt.

4. Totodată, recomandarea din articolul anterior indicat, privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu a fost implementată de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

5.Comunicarea cu mass-media, prin intermediul structurilor de comunicare s-a realizat, în general, într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6. Au fost identificate situații în care comunicarea extraselor de pe referatele cu propunere de arestare preventivă și de pe rechizitorii s-a făcut fără respectarea dispozițiilor art. 27 alin. 1 din Ghid, în sensul că nu au fost eliminate pasajele cu privire la probe sau la analiza acestora.

7.Verificările au reliefat faptul că, procurorii cu funcții de conducere din cadrul DIICOT nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

***Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara și unitățile arondate
Aspectele și deficiențele constatate***

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a .Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare dar componența acestora este diferită, după cum urmează:

Structura formată din purtător de cuvânt desemnat prin ordin. În acest sens menționăm Parchetul de pe lângă Judecătoria Oravița și Parchetul de pe lângă Judecătoria Caransebeș; Parchetul de pe lângă Judecătoria Sănnicolau Mare; Parchetul de pe lângă Judecătoria Lugoj; Parchetul de pe lângă Judecătoria Făget;

Structura formată din purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Judecătoria Chișineu Criș; Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad, Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara și Parchetul de pe lângă Judecătoria Deta; Parchetul de pe lângă Judecătoria Reșița; Parchetul de pe lângă Judecătoria Moldova Nouă;

Structură compusă din purtător de cuvânt și greșier. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Judecătoria Lipova; Parchetul de pe lângă Judecătoria Ineu; Parchetul de pe lângă Judecătoria Gurahonț;

Structură compusă din purtător de cuvânt, înlocuitor al acestuia, greșier și specialist IT. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad; Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin, Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș.

Analizând ordinele emise privind desemnarea persoanelor care își desfășoară activitatea în structurile de comunicare, prin raportare la dispozițiile înscrise în art. 92 alin. 3 din Legea 304/2004, în Regulamentul de ordine interioară a parchetelor, în Legea 544/2001 și art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass-media se rețin următoarele:

- la nivelul fiecărei unități de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara este constituită o structură de comunicare. Componența acestei structuri de comunicare diferă după cum s-a menționat anterior;

- în ordinele emise cu privire la stabilirea purtătorului de cuvânt și în fișele postului celuilalt personal din cadrul structurilor de comunicare, recomandările Ghidului nu au fost valorificate în sensul individualizării atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

- la nivelul structurilor de comunicare de la fiecare unitate de parchet nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne prevăzute în mod expres, activitatea desfășurându-se potrivit recomandările înscrise în Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

Date statistice:

Comunicate de presă

În cursul anului 2015, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara au emis comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara – 23;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad– 67;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Chișineu Criș – 61 ;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad –24.
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin – 21;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș – 52
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara – 15;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Moldova Nouă -2;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Lugoj – 47.

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost întocmite un număr total de comunicate de presă distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara – 15;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad –24;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Crișineu Criș – 69;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad – 6;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin- 20;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș– 43;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara– 11;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Ineu – 69;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Lipova – 8;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Lugoj – 67;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Moldova Nouă – 1;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Reșița – 2;

Comunicate drept la replică și rectificare

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin – 1.

Interviuri

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate interviuri, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara - 2;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin – 1.

Conferințe de presă

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate interviuri, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Sighetul-Marmației - 23;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj – 1;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara – 3.

Respectarea dispozițiilor art. 25 alin. 1 și 2 din Ghid la emiterea comunicatelor de presă;

Regula: emiterea comunicatelor privind stadiul cercetărilor poate fi făcută dacă există suspect în cauză;

Excepția : emiterea comunicatelor poate fi făcută și dacă s-a dispus doar începerea urmăririi penale cu privire la faptă, dacă dosarul penal prezintă un grad de pericol social ridicat sau justifică un interes deosebit pentru public;

Din verificări a reieșit că practica unităților din raza teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara este aceea de a emite comunicate de presă ca urmare a dispunerii măsurii procesuale de trimitere în judecată a inculpaților.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara au fost emise comunicate de presă și în situația în care au fost luate măsuri în vederea punerii în executare a mandatelor europene de arestare precum și în situațiile în care s-a dispus măsura reținerii sau a arestării preventive.

Analizând conținutul comunicatelor de presă emise de unitățile de parchet se constată că au fost respectate dispozițiile legale și recomandările din Ghid.

Indicarea numelui persoanei cercetate în cuprinsul comunicatului, precum și indicarea numelui persoanelor care au calitate procesuală, martori, precum și a altor persoane.

Regula: Comunicatele trebuie să conțină informații cu privire la începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale, măsurile preventive luate, soluțiile dispuse în cauză și pot cuprinde și informații cu privire la persoana cercetată.

Dispozițiile art. 12 lit. d din Legea 544/2001 prevăd că sunt exceptate de la informațiile de interes public datele cu caracter personal.

Din verificări a reieșit că în ceea ce privește indicarea numelui persoanei cercetate există o practică neunitară, chiar la nivelul aceleiași unități de parchet. Astfel:

În situația în care s-au transmis informații cu privire la luarea măsurii de trimitere în judecată, în general, în cuprinsul comunicatelor au fost trecute numele inculpaților.

Au făcut excepție doar comunicatele în care măsura trimiterii în judecată a fost luată față de inculpați minori, situație în care numele inculpaților a fost anonimizat.

În ceea ce privește **indicarea în cuprinsul comunicatelor a numelui părții vătămate, a martorilor sau a altor persoane care apar în cauzele penale**, din verificări au reieșit următoarele:

Practica constantă existentă la nivelul parchetelor din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara că în cuprinsul comunicatelor, sunt anonimizate numele persoanelor care au calitate procesuală sau a martorilor.

Au fost identificate și situații în care numele acestor persoane nu au fost anonimizate: Parchetul de pe lângă Judecătoria Reșița.

Raportat la dispozițiilor înscrise în art. 25 alin.2 teza 2 din Ghid pot fi date informații cu privire la numele persoanei cercetate și dispozițiile art. 12 lit. d din Legea 544/2001 privind accesul la informații de interes public, care prevăd că sunt exceptate informațiile cu privire la datele personale, apreciem că anonimizarea numelor este corectă.

În acest sens este și decizia nr. 37/2015 dată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în M. Of. 51/25.01.2016 care statuează că „în cazul cererilor de liber acces la informații de interes public întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal”.

Comunicarea informațiilor privind existența unui suspect și a măsurilor dispuse față de acesta (se face după aducerea la cunoștință a calității sau, dacă aceasta nu este posibilă, după luarea măsurilor de aducere la cunoștință;

Din verificări a reieșit că informațiile au fost transmise prin intermediul comunicatelor de presă cu respectarea dispozițiilor art. 25 alin.4 din Ghid.

Informațiile privind actele procedurale efectuate în timpul anchetei, audieri de persoane, ridicări de documente și obiecte, percheziții:

Regula: informațiile se comunică după derularea activității judiciare, dacă se apreciază că nu este afectată ancheta sau nu se încalcă dreptul la imagine a persoanei;

Excepția: în timpul desfășurării dacă reprezentanții mass-media sunt prezenți la locul unde se desfășoară activitatea judiciară

Din verificări a reieșit că și aceste informații au fost comunicate după derularea activităților judiciare. Au fost identificate și situații în care informațiile au fost date în timp ce activitățile erau în derulare. În acest sens exemplificăm comunicatul de presă din 12.11.2015 de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Moldova Nouă, în care se precizează că se efectuează 16 percheziții domiciliare pe raza județului Caraș Severin, la persoane suspecte de săvârșirea unor infracțiuni de contrabandă, precizându-se că „la finalizarea perchezițiilor prim

procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Moldova Nouă va proceda la audierea persoanelor implicate și va dispune măsurile legale ce se impun”.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

În perioada supusă controlului reprezentanții mass –media au adresat unităților de parchet din raza teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara solicitări privind comunicarea unor informații de interes public, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara - 9 cereri, din care 3 în anul 2015 și 6 în anul 2016 ;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad – 4 cereri în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Chișineu Criș –1 cerere în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad – 1 cerere formulată în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin– 8 cereri formulate în anul 2015 și 7 în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Oravița – 8 cereri formulate în anul 2015 și 3 cereri în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Caransebeș – 2 cereri formulate în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș – 5 cereri în anul 2015 și 5 în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara – 21 cereri formulate în anul 2015 și 12 în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Deta – 1 cerere în anul 2015 și 2 în anul 2016.

Din cele 89 de cereri, un număr de 17 au fost respinse (Parchetul de pe lângă Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin – 8 cereri, Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș – 1, Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara - 8);

Din verificări a reieșit că răspunsurile au fost comunicate în termenele prevăzute de dispozițiile art. 7 din Legea 544/2001.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media.

Din verificări a reieșit că cele mai multe solicitări formulate de reprezentanții mass-media au vizat punctual cauze penale aflate în lucru la unitățile din raza Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara.

Au existat și câteva solicitări care au vizat informații referitoare la date statistice.

Răspunsurile au fost analizate prin raportare la dispozițiile înscrise în art. 25-27 din Ghid.

Rezultatul acestei analize a fost următorul:

Comunicarea informațiilor privind existența unei plângeri penale sau denunț precum și datele cuprinse în acestea:

Regula : aceste informații nu sunt publice

Excepția: dacă autorul anunță public că a formulat denunț sau plângere se poate confirma sau infirma;

În general comunicările privind existența unui dosar constituit ca urmare a unor plângeri penale sau denunț s-au făcut cu respectarea dispozițiilor art. 25 alin.3 teza 1 din Ghid.

Au existat însă și situații în care s-a confirmat existența unor dosare constituite ca urmare a plângerilor penale sau denunț (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara – lucrarea nr. .../2015 și lucrarea nr. .../2016; Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș – lucrarea nr. .../2016; Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad – lucrările: nr. .../2015; nr. .../2015 și nr. .../2015), deși în alte cazuri în situații similare s-a comunicat că informațiile nu sunt publice, invocându-se dispozițiile art. 25 alin. 3 din Ghid.

Raportat la situațiile menționate, opinăm că singura modalitate legală de a răspunde unor astfel de solicitări către mass media este aceea de a invoca dispozițiile art. 25 alin. 3, în sensul că astfel de informații nu sunt publice.

Situația în care parchetul poate confirma sau infirma existența unei plângeri sau a unui denunț și, pe cale de consecință a unui dosar penal, este prevăzută în mod limitativ de dispozițiile art. 25 alin. 3, respectiv aceea în care autorul sesizării anunță în mod public că acest act a fost înregistrat la organul de urmărire penală.

În concluzie, raportat la dispozițiile art. 288, referitoare la modul de sesizare a organelor judiciare și la art. 25 alin. 3 din Ghid, în situația în care un dosar penal este constituit ca urmare a unei plângeri sau denunț, răspunsul către reprezentanții mass media trebuie să fie acela că informațiile nu sunt publice și nu să confirme sau să infirme existența acestuia, decât în situația de excepție prevăzută de ghid.

Respectarea dispozițiilor art. 27 Ghid privind comunicarea unor extrase de pe rechizitorii sau alte acte.

Potrivit art. 27 alin. 1 din Ghid „La cerere, reprezentanților mass-media le pot fi eliberate extrase ale rechizitoriului, ale acordurilor de recunoaștere a vinovăției sau ale actelor prin care au fost luate următoarele măsuri procesuale: începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale față de suspect, punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea măsurilor preventive care intră în competența procurorului, luarea măsurii reținerii și sesizarea instanței competente în vederea luării măsurii arestului la domiciliu sau a arestării preventive; extrasul va cuprinde situația de fapt, după asigurarea protecției datelor cu caracter personal, eliminarea pasajelor din care rezultă informații prin a căror divulgare se încalcă dreptul la respectarea vieții private, precum și a celor referitoare la probe și analiza acestora”.

Din documentele comunicate de unitățile din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, reiese că dispozițiile menționate au fost respectate.

A fost identificată o singură situație, respectiv lucrarea nr. .../2015 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Caraș-Severin, în care forma rechizitoriului nr. .../P/2014 a transmisă reprezentanților mass-media cu încălcarea acestor dispoziții, întrucât, în prezentarea situației de fapt se făceau trimiteri la probe și se făcea analiza acestora, denumirile societăților comerciale implicate în cauză nu erau anonimizate iar capitolul mijloace de probe era redat integral, fiind anonimizate doar numele martorilor.

O situație deosebită cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 27 din Ghid s-a regăsit la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara în lucrarea nr. .../2016 în care l-a solicitarea reprezentantului mass-media de a i se transmite un extras de pe rechizitoriu i s-a transmis că trebuie să se adreseze instanței care fusese deja investită cu judecarea cauzei.

Apreciem că trebuia să se dea curs solicitărilor întrucât, potrivit recomandărilor din Ghid care prevăd în mod expres actele ce pot fi puse la dispoziția reprezentanților mass-media în faza urmăririi penale și faza judecării, obligația incumba parchetului care a emis actul, fiind aplicabile dispozițiile art. 27 din Ghid .

Contestații.

Din verificările efectuate la unitățile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara a rezultat că, în perioada supusă controlului, reprezentanții mass media nu au formulat contestații în temeiul art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001.

Constituirea comisiilor de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informații de interes public , potrivit dispozițiilor art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii 544/2001.

Din verificări a rezultat că numai la Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad și Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș **au fost constituite** comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public

La celelalte unități de parchet nu au fost constituite astfel de comisii.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

În materialele transmise de unitățile din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara doar Parchetul de pe lângă Tribunalul Caraș Severin a comunicat cu referire la dificultățile întâmpinate în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media faptul că, lipsa personalului conduce la răspunderea cu greutate reprezentanților mass media, în condițiile în care aceasta este o sarcină suplimentară, care presupune timp pentru a se aprecia asupra informațiilor ce trebuie furnizate, timp pentru anonimizarea actelor solicitate, etc.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

În informările transmise de unitățile din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara s-a precizat că nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015, întrucât din materialele comunicate, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate.

CONCLUZII

1. La nivelul tuturor unităților de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara există **structuri de comunicare**.

- componența acestora este diferită fiind formate din: purtător de cuvânt desemnat prin ordin; purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt; purtător de cuvânt și grefier, purtător de cuvânt, înlocuitor al acestuia, grefier și specialist IT;

- în ordinele emise cu privire la stabilirea purtătorului de cuvânt și în fișele postului celuilalt personal din cadrul structurilor de comunicare, recomandările Ghidului nu au fost valorificate în sensul individualizării atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

- la nivelul structurilor de comunicare de la fiecare unitate de parchet nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne prevăzute în mod expres, activitatea desfășurându-se potrivit recomandările înscrise în Ghid.

2. În urma analizei **comunicatelor de presă** emise de unitățile de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara s-a constatat că, în general, au fost respectate dispozițiile legale și recomandările înscrise în Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

- a fost identificată o practică neunitară în ceea ce privește indicarea numelui suspectului/înculpatului. Astfel, în unele situații a fost indicat numele suspectului/înculpatului, în alte situații acesta a fost anonimizat, respectiv în cazul minorilor.

- au fost indicate în cuprinsul comunicatelor numele părții vătămate, a martorilor sau a altor persoane care apar în cauzele penale, aspect ce contravine dispozițiilor în art. 25 alin.2 teza 2 din Ghid care prevăd pot fi date informații cu

privire la numele doar în ceea ce privește persoana cercetată, coroborată cu dispozițiile art. 12 lit. d din Legea 544/2001 privind accesul la informații de interes public prevăd că sunt exceptate informațiile cu privire la datele personale și dispozițiile Deciziei nr. 37/2015 dată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în M. Of. 51/25.01.2016 care statuează că „în cazul cererilor de liber acces la informații de interes public întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal”;

- au fost identificate situații în care informațiile privind actele procedurale efectuate în timpul anchetei, audieri de persoane, ridicări de documente și obiecte, percheziții au fost date în timpul derulării lor, contrar dispozițiilor art. 25 alin. 6 din Ghid.

3. Din analiza *modului de soluționare a cererilor formulate de mass-media* a reieșit că, în general, au fost respectate dispozițiile legale și recomandările înscrise în Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media. Au fost însă identificate situații în care:

- dispozițiile art. 25 alin. 3 din Ghid, referitoare la confirmarea existenței unei plângeri sau denunț nu au fost respectate, în sensul că a fost infirmată existența unei cauze privind o anumită persoană sau calitatea de suspect sau inculpat, deși nu rezulta existența situației de excepție menționată în aceleași dispoziții.

- comunicarea extraselor de pe rechizitorii s-a făcut fără respectarea dispozițiilor art. 27 alin. 1 din Ghid, în sensul că nu au fost eliminate pasajele cu privire la probe sau la analiza acestora;

4. Din verificările efectuate la unitățile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara a rezultat că, în perioada supusă controlului, **reprezentanții mass media nu au formulat contestații în temeiul art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001;**

5. Din verificări a rezultat că la cele mai multe unități de parchet nu au fost constituite *comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public*, excepție fac: Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad și Parchetul de pe lângă Tribunalul Timiș unde au fost constituite astfel de comisii.

6. În raza Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara s-a precizat că nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat **verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015, întrucât din materialele comunicate, în**

spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj și parchetele arondate Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare dar componența acestora este diferită, după cum urmează:

Structura formată din purtător de cuvânt desemnat prin ordin. În acest sens menționăm Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, Parchetul de pe lângă Judecătoria Dej, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sighetu Marmăției; Parchetul de pe lângă Judecătoria Dragomirești; Parchetul de pe lângă Judecătoria Năsăud; Parchetul de pe lângă Judecătoria Beclean;

Structura formată din purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj-Napoca; Parchetul de pe lângă Judecătoria Gherla, Parchetul de pe lângă Judecătoria Bistrița;

Structura formată din purtător de cuvânt care este conducătorul parchetului. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Judecătoria Turda; Parchetul de pe lângă Judecătoria Huedin; Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Lăpuș;

Structura compusă din purtător de cuvânt și grefier. În acest sens menționăm Parchetul de pe lângă Judecătoria Baia-Mare;

Structura compusă din purtător de cuvânt, înlocuitor al purtătorului de cuvânt și grefier. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Vișeu de Sus;

Structură compusă din purtător de cuvânt, înlocuitor al acestuia, grefier și specialist IT. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj; Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița- Năsăud.

Analizând ordinele emise privind desemnarea persoanelor care își desfășoară activitatea în structurile de comunicare, prin raportare la dispozițiile înscrise în art. 92 alin. 3 din Legea 304/2004, în Regulamentul de ordine interioară a parchetelor, în Legea 544/2001 și art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass-media se rețin următoarele:

- la nivelul fiecărei unități de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj este constituită o structură de comunicare. Componenta acestei structuri de comunicare diferă după cum s-a menționat anterior;

- în ordinele emise cu privire la stabilirea purtătorului de cuvânt și în fișele postului celuilalt personal din cadrul structurilor de comunicare, recomandările Ghidului nu au fost valorificate în sensul individualizării atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa. În unele situații, în fișa postului grefierului desemnat să facă parte din structura de comunicare a fost prevăzute ca atribuții ținerea registrului de informare de interes public și luarea măsurilor pentru asigurarea bunei desfășurări a activității de informare publică.

- la nivelul structurilor de comunicare de la fiecare unitate de parchet nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne prevăzute în mod expres, activitatea desfășurându-se potrivit recomandările înscrise în Ghid.

Excepție de la această practică o face Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș unde au fost adoptate proceduri scrise privind organizarea și desfășurarea activității compartimentului de informare și relații publice.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

Date statistice:

Comunicate de presă

În cursul anului 2015, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj au emis comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj – 3
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj – 5;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Dej – 1 ;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Huedin –1.
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș – 46
- Parchetul de pe lângă Bistrița-Năsăud – 19
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj – 54
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Jibou – 34
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Simleu-Silvaniei -20

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost întocmite un număr total de comunicate de presă distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj – 5;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Dej –1;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Huedin – 1;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș - 47
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița – Năsăud – 6

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj - 21
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Jibou – 20
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Simleu-Silvaniei – 18.

Comunicate drept la replică și rectificare

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj - 3

Interviuri

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate interviuri, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița Năsăud - 4;

Conferințe de presă

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate interviuri, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Sighetul-Marmației - 23;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj - 1

Respectarea dispozițiilor art. 25 alin. 1 și 2 din Ghid la emiterea comunicatelor de presă;

Regula: emiterea comunicatelor privind stadiul cercetărilor poate fi făcută dacă există suspect în cauză;

Excepția : emiterea comunicatelor poate fi făcută și dacă s-a dispus doar începerea urmăririi penale cu privire la faptă, dacă dosarul penal prezintă un grad de pericol social ridicat sau justifică un interes deosebit pentru public;

Din verificări a reieșit că, în general, comunicatele de presă au fost emise ca urmare a dispunerii măsurii procesuale de trimitere în judecată a inculpaților.

Au existat și situații în care comunicatele de presă au fost emise după efectuarea unor percheziții sau după punerea în mișcare a acțiunii penale și formularea propunerilor de luare a unor măsuri preventive față de inculpați.

Comunicatele de presă emise de Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș și Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj, Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj și Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj, au vizat măsurile procesuale: de punere în mișcare a acțiunii penale, propuneri formulate pentru luarea măsurilor preventive sau trimitere în judecată.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Jibou și Șimleu Silvaniei și Dej, comunicatele au vizat soluțiile dispuse în cauzele instrumentate la aceste unități de parchet.

Comunicatele de presă emise de celelalte unități au vizat: aspecte referitoare la starea infracțională (comunicatele emise de Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița – Năsăud în care, pe lângă datele statistice s-a făcut referire și la trimiterea în judecată a unor inculpați), punerea în mișcare a acțiunii penale și luarea măsurii controlului judiciar (comunicatul emis de Parchetul de pe lângă Judecătoria Huedin);

Analizând conținutul comunicatelor de presă emise de unitățile de parchet se constată că au fost respectate dispozițiile art. 25 alin.1 din Ghid, în sensul că transmiterea informațiilor a fost făcută după ce a existat suspect în cauză.

Indicarea numelui persoanei cercetate în cuprinsul comunicatului, precum și indicarea numelui persoanelor care au calitate procesuală, martori, precum și a altor persoane.

Regula: Comunicatele trebuie să conțină informații cu privire la începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale, măsurile preventive luate, soluțiile dispuse în cauză și pot cuprinde și informații cu privire la persoana cercetată.

Dispozițiile art. 12 lit. d din Legea 544/2001 prevăd că sunt exceptate de la informațiile de interes public datele cu caracter personal.

*Din verificări a reieșit că în ceea ce privește **indicarea numelui persoanei cercetate** există o practică neunitară, chiar la nivelul aceleiași unități de parchet.*

Astfel:

În situația în care s-au transmis informații cu privire la luarea măsurii de trimitere în judecată, în general, în cuprinsul comunicatelor au fost trecute numele inculpaților.

Au făcut excepție unele comunicate în care numele inculpaților a fost anonimizat. În acest sens exemplificăm: comunicatele emise la datele de 09 și 15.02.2016 emise de Parchetul de pe lângă Judecătoria Șimleu Silvaniei, comunicatul emis la 09.02.2016 emis de Parchetul de pe lângă Judecătoria Jibou, precum și comunicatele emise de Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș, în situația în care inculpații erau minori, numele acestora a fost anonimizat

Comunicarea informațiilor privind, efectuarea în continuare a urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale a generat, de asemenea, existența unei practici neunitare, practica a fost de asemenea neunitară. Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj a emis astfel de comunicate cu anonimizarea numelui suspectului sau inculpatului. Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș a indicat numele suspectilor sau inculpaților.

*În ceea ce **privește indicarea în cuprinsul comunicatelor a numelui părții vătămate, a martorilor sau a altor persoane care apar în cauzele penale**, din verificări au reieșit următoarele:*

Practica constantă existentă la nivelul Parchetelor de pe lângă Judecătoriile Jibou și Șimleu Silvaniei este aceea de a se însera în cuprinsul comunicatelor numele părții vătămate, a martorilor sau a altor persoane ce apar în cauzele penale .

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj, în unele situații numele persoanelor care au calitate procesuală, a martorilor sau a altor persoane au fost anonimizate , iar în alte nu au fost anonimizate (cu titlu de exemplu indicăm

comunicatele din datele de 14.04. 2015, 13.03.2015, 14.09.2015, 19.10.2015, 02.05.2015);

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș și Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj, în cuprinsul comunicatelor, sunt anonimizate numele persoanelor care au calitate procesuală sau a martorilor.

Apreciem că această din urmă practică este corectă.

Potrivit dispozițiilor înscrise în art. 25 alin.2 teza 2 din Ghid pot fi date informații cu privire la numele persoanei cercetate.

În acest sens este decizia nr. 37/2015 dată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în M. Of. 51/25.01.2016 care statuează că „în cazul cererilor de liber acces la informații de interes public întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal”.

Comunicarea informațiilor privind existența unui suspect și a măsurilor dispuse față de acesta (se face după aducerea la cunoștință a calității sau, dacă aceasta nu este posibilă, după luarea măsurilor de aducere la cunoștință;

Din verificări a reieșit că informațiile au fost transmise prin intermediul comunicatelor de presă cu respectarea dispozițiilor art. 25 alin.4 din Ghid.

Informațiile privind actele procedurale efectuate în timpul anchetei, audieri de persoane, ridicări de documente și obiecte, percheziții:

Regula: informațiile se comunică după derularea activității judiciare, dacă se apreciază că nu este afectată ancheta sau nu se încalcă dreptul la imagine a persoanei;

Excepția: în timpul desfășurării dacă reprezentanții mass-media sunt prezenți la locul unde se desfășoară activitatea judiciară

Din verificări a reieșit că și aceste informații au fost comunicate după derularea activităților judiciare.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

În perioada supusă controlului reprezentanții mass –media au adresat unităților de parchet din raza teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj solicitări privind comunicarea unor informații de interes public, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj - 6 cereri, din care 4 în anul 2015 și 2 în anul 2016 ;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj – 20 cereri, din care 13 în anul 2015 și 7 în anul 2016 ;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj – 39 cereri, din care 13 în anul 2015 și 7 în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Turda – 3 cereri formulate în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Dej – o cerere formulată în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș – 2 cereri formulate în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Baia-Mare – 1 cerere formulată în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sălaj – 3 cereri formulate în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița – Năsăud – 2 cereri formulate în anul 2016;

Din cele 77 de cereri, un număr de 4 au fost respinse (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj - 1 cerere; Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj – 2 cereri, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița Năsăud – 1);

Cererile au fost înregistrate Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice.

Din verificări a reieșit că răspunsurile au fost comunicate în termenele prevăzute de dispozițiile art. 7 din Legea 544/2001.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media.

Din verificări a reieșit că cele mai multe solicitări formulate de reprezentanții mass-media au vizat comunicarea unor date statistice.

Celelalte solicitări care au vizat punctual cauze penale aflate în lucru la unitățile din raza Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj au fost analizate prin raportare la dispozițiile înscrise în art. 25-27 din Ghid.

Rezultatul acestei analize a fost următorul:

Comunicarea informațiilor privind existența unei plângeri penale sau denunț precum și datele cuprinse în acestea:

Regula : aceste informații nu sunt publice

Excepția: dacă autorul anunță public că a formulat denunț sau plângere se poate confirma sau infirma;

În general comunicările privind existența unui dosar constituit ca urmare a unor plângeri penale sau denunț s-au făcut cu respectarea dispozițiilor art. 25 alin.3 teza 1 din Ghid.

Au existat însă și situații în care s-a confirmat existența unor dosare constituite ca urmare a plângerilor penale sau denunț (Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj – lucrarea nr. .../2015, Parchetul de pe lângă Judecătoria Turda , la cererea reprezentanților mass-media s-a comunicat că pe rolul acestei unități de parchet au fost înregistrate mai multe plângeri penale formulate de o societate comercială (lucrările ...).

Raportat la situațiile menționate, opinăm că singura modalitate legală de a răspunde unor astfel de solicitări către mass media este aceea de a invoca dispozițiile art. 25 alin. 3, în sensul că astfel de informații nu sunt publice.

Situația în care parchetul poate confirma sau infirma existența unei plângeri sau a unui denunț și, pe cale de consecință a unui dosar penal, este prevăzută în mod limitativ de dispozițiile art. 25 alin. 3, respectiv aceea în care autorul sesizării anunță în mod public că acest act a fost înregistrat la organul de urmărire penală.

În concluzie, raportat la dispozițiile art. 288, referitoare la modul de sesizare a organelor judiciare și la art. 25 alin. 3 din Ghid, în situația în care un dosar penal este constituit ca urmare a unei plângeri sau denunț, răspunsul către reprezentanții mass media trebuie să fie acela că informațiile nu sunt publice și nu să confirme sau să infirme existența acestuia, decât în situația de excepție prevăzută de ghid.

Informațiile privind actele procedurale efectuate în timpul anchetei, audieri de persoane, ridicări de documente și obiecte, percheziții.

Din verificări a reieșit că aceste comunicări s-au efectuat cu respectarea dispozițiilor art. 26 din Ghid.

Astfel : în lucrarea ... /2016 a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj în care s-a solicitat transmiterea înregistrărilor video realizate în cauză, în mod corect s-a comunicat că nu se poate da curs solicitării, iar în lucrarea nr. .../2015 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Sălaj s-a comunicat că nu se pot transmite informații cu privire la rezultatul perchezițiilor efectuate.

Respectarea dispozițiilor art. 27 Ghid privind comunicarea unor extrase de pe rechizitorii sau alte acte.

Potrivit art. 27 alin. 1 din Ghid „La cerere, reprezentanților mass-media le pot fi eliberate extrase ale rechizitoriului, ale acordurilor de recunoaștere a vinovăției sau ale actelor prin care au fost luate următoarele măsuri procesuale: începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale față de suspect, punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea măsurilor preventive care intră în competența procurorului, luarea măsurii reținerii și sesizarea instanței competente în vederea luării măsurii arestului la domiciliu sau a arestării preventive; extrasul va cuprinde situația de fapt, după asigurarea protecției datelor cu caracter personal, eliminarea pasajelor din care rezultă informații prin a căror divulgare se încalcă dreptul la respectarea vieții private, precum și a celor referitoare la probe și analiza acestora”.

Din documentele puse la dispoziție de Parchetul de pe lângă Judecătoria Cluj, reiese că în perioada supusă controlului au existat 3 solicitări formulate de reprezentanții mass-media de a li se comunica extrase de pe rechizitorii și referate cu propunere de arestare preventivă.

Cele două extrase de pe rechizitorii comunicate au fost puse la dispoziția echipei de inspecți.

În ceea ce privește extrasul de pe referatul cu propunerea de arestare preventivă transmis reprezentanților presei s-a comunicat că nu a mai putut fi recuperat din căsuța de e-mail a purtătorului de cuvânt.

Analizând cele două lucrări, respectiv nr. .../2016 și .../2015 se constată că în situația celei dintâi extrasul de pe rechizitoriu nr. .../P/2016 a fost anonimizat în condițiile cerute de dispozițiile art. 27 din Ghid, în timp ce în cea de-a doua lucrare, forma rechizitoriului nr. .../P/2014 transmisă reprezentanților mass-media încalcă aceste dispoziții, întrucât cuprinde redarea unor convorbiri interceptate în mod ambiantal, a unor declarații ale inculpatului precum și mijloacele de probă administrate în cauză.

Contestații.

Din verificările efectuate la unitățile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj a rezultat că, în perioada supusă controlului, reprezentanții mass media nu au formulat contestații în temeiul art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001.

Constituirea comisiilor de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informații de interes public , potrivit dispozițiilor art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii 544/2001.

Din verificări a rezultat că numai la Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj, Parchetul de pe lângă Judecătoria Dej , Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița – Năsăud , Parchetul de pe lângă Judecătoria Bistrița și Parchetul de pe lângă Judecătoria Beclean ***au fost constituite*** comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public

La celelalte unități de parchet nu au fost constituite astfel de comisii.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

În materialele transmise de unitățile din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj s-a precizat că nu au fost întâmpinate dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

În informările transmise de unitățile din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj s-a precizat că nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015, întrucât din materialele comunicate, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte

referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate.

CONCLUZII

1. La nivelul tuturor unităților de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj există **structuri de comunicare**.

- componența acestora este diferită fiind formate din: purtător de cuvânt desemnat prin ordin; purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt; purtător de cuvânt care este conducătorul parchetului; purtător de cuvânt și grefier; purtător de cuvânt, înlocuitor al purtătorului de cuvânt și grefier și purtător de cuvânt, înlocuitor al acestuia, grefier și specialist IT;

- în ordinele emise cu privire la stabilirea purtătorului de cuvânt și în fișele postului celui alt personal din cadrul structurilor de comunicare, recomandările Ghidului nu au fost valorificate în sensul individualizării atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa. În unele situații, în fișa postului grefierului desemnat să facă parte din structura de comunicare a fost prevăzute ca atribuții ținerea registrului de informare de interes public și luarea măsurilor pentru asigurarea bunei desfășurări a activității de informare publică.

- la nivelul structurilor de comunicare de la fiecare unitate de parchet nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne prevăzute în mod expres, activitatea desfășurându-se potrivit recomandările înscrise în Ghid. Excepție de la această practică o face Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș unde au fost adoptate proceduri scrise privind organizarea și desfășurarea activității compartimentului de informare și relații publice;

2. În urma analizei **comunicatelor de presă** emise de unitățile de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj s-a constatat că, în general, au fost respectate dispozițiile legale și recomandările înscrise în Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media. Au fost identificate situații în care:

- a existat o practică neunitară în ceea ce privește indicarea numelui suspectului/inculpatului. Astfel, în unele situații a fost indicat numele suspectului/inculpatului, în alte situații acesta a fost anonimizat;

- au fost indicate în cuprinsul comunicatelor numele părții vătămate, a martorilor sau a altor persoane care apar în cauzele penale, aspect ce contravine dispozițiilor în art. 25 alin.2 teza 2 din Ghid care prevăd pot fi date informații cu privire la numele doar în ceea ce privește persoana cercetată, coroborată cu dispozițiile art. 12 lit. d din Legea 544/2001 privind accesul la informații de interes public prevăd că sunt exceptate informațiile cu privire la datele personale și dispozițiile Deciziei nr. 37/2015 dată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în M. Of.

51/25.01.2016 care statuează că „în cazul cererilor de liber acces la informații de interes public întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal”;

3. Din analiza *modului de soluționare a cererilor formulate de mass-media* a reieșit că, în general, au fost respectate dispozițiile legale și recomandările înscrise în Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media. Au fost însă identificate situații în care:

- dispozițiile art. 25 alin. 3 din Ghid, referitoare la confirmarea existenței unei plângeri sau denunț nu au fost respectate, în sensul că a fost infirmată existența unei cauze privind o anumită persoană sau calitatea de suspect sau inculpat, deși nu rezulta existența situației de excepție menționată în aceleași dispoziții.

- comunicarea extraselor de pe referatele cu propunere de arestare preventivă și de pe rechizitorii s-a făcut fără respectarea dispozițiilor art. 27 alin. 1 din Ghid, în sensul că nu au fost eliminate pasajele cu privire la probe sau la analiza acestora;

4. Din verificările efectuate la unitățile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj a rezultat că, în perioada supusă controlului, **reprezentanții mass media nu au formulat contestații în temeiul art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001;**

5. Din verificări a rezultat că la cele mai multe unități de parchet nu au fost constituite *comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public*, excepție fac: Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj, Parchetul de pe lângă Judecătoria Dej, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița – Năsăud, Parchetul de pe lângă Judecătoria Bistrița și Parchetul de pe lângă Judecătoria Beclean unde au fost constituite astfel de comisii.

6. În raza Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj s-a precizat că nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat **verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015**, întrucât din materialele comunicate, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate.

***Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea și parchetele arondate
Aspectele și deficiențele constatate***

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare dar componența acestora este diferită, după cum urmează:

Structura formată din purtător de cuvânt care este conducătorul parchetului. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Judecătoria Beiuș; Parchetul de pe lângă Judecătoria Salonta; Parchetul de pe lângă Judecătoria Marghita, Parchetul de pe lângă Judecătoria Aleșd.

Structura formată din purtător de cuvânt desemnat prin ordin. În acest sens menționăm Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea, Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea; Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor;

Structura formată din purtător de cuvânt, acesta nefiind însă desemnat ordin. În acest sens menționăm Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare.

Structura formată din purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt, fără a exista însă un ordin de desemnare a acestora. În acest sens menționăm: Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare.

Nu există o structură de comunicare la Parchetul de pe lângă Judecătoria Negrești Oaș și Parchetul de pe lângă Judecătoria Carei, având în vedere problemele de personal cu care se confruntă aceste unități.

Analizând ordinele emise privind desemnarea persoanelor care își desfășoară activitatea în structurile de comunicare, prin raportare la dispozițiile înscrise în art. 92 alin. 3 din Legea 304/2004, în Regulamentul de ordine interioară a parchetelor, în Legea 544/2001 și art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass-media se rețin următoarele:

- nu la toate unitățile de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea este constituită o structură de comunicare. Componența structurii de comunicare de la unitățile care au o astfel de structură diferă după cum s-a menționat anterior;

- nu la toate unitățile de parchet au fost emise ordine pentru constituirea structurii de comunicare, deși, în fapt, există purtător de cuvânt;

- în ordinele emise cu privire la stabilirea purtătorului de cuvânt, recomandările Ghidului nu au fost valorificate în sensul individualizării atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

- la nivelul structurilor de comunicare de la fiecare unitate de parchet nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne prevăzute în mod expres, activitatea desfășurându-se potrivit recomandările înscrise în Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

Date statistice:

Comunicate de presă

În cursul anului 2015, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea au emis comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea – 5;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare– 2;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor – 7;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare – 1 ;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea –1.
- Parchetul de pe lângă Beiuș – 2

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost întocmite un număr total de comunicate de presă distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea – 16;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare– 2;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor – 11;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare – 1 ;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea –7.

Comunicate drept la replică și rectificare, interviuri, conferințe de presă

În perioada de referință, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea și unitățile subordonate nu au existat situații în care să se fi exercitat dreptul la replică, rectificare, să se fi dat interviuri sau să se fi ținut conferințe de presă.

Excepție a făcut-o Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor care a comunicat faptul că, în perioada de referință s-au acordat interviuri , dar nu s-a ținut o evidență a acestora.

Respectarea dispozițiilor art. 25 alin. 1 și 2 din Ghid la emiterea comunicatelor de presă;

Regula: emiterea comunicatelor privind stadiul cercetărilor poate fi făcută dacă există suspect în cauză;

Excepția : emiterea comunicatelor poate fi făcută și dacă s-a dispus doar începerea urmăririi penale cu privire la faptă, dacă dosarul penal prezintă un grad de pericol social ridicat sau justifică un interes deosebit pentru public;

Din verificări a reieșit că, în general, comunicatele de presă au fost emise ca urmare a dispunerii măsurii procesuale de trimitere în judecată a inculpaților.

Au existat și situații în care comunicatele de presă au fost emise după efectuarea unor percheziții sau după punerea în mișcare a acțiunii penale și formularea propunerilor de luare a unor măsuri preventive față de inculpați.

Comunicatele de presă emise de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea, Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor, Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare, Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea și Parchetul de pe lângă Judecătoria Beiuș au vizat măsurile procesuale: de punere în mișcare a acțiunii penale, propuneri formulate pentru luarea măsurilor preventive, acord de recunoaștere a vinovăției sau trimitere în judecată.

De asemenea, au mai fost emise comunicate ce au vizat aspecte referitoare la activitatea parchetelor, date statistice.

Analizând conținutul comunicatelor de presă emise de unitățile de parchet se constată că au fost respectate dispozițiile art. 25 alin.1 din Ghid, în sensul că transmiterea informațiilor a fost făcută după ce a existat suspect în cauză.

Indicarea numelui persoanei cercetate în cuprinsul comunicatului, precum și indicarea numelui persoanelor care au calitate procesuală, martori, precum și a altor persoane.

Regula: Comunicatele trebuie să conțină informații cu privire la începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale, măsurile preventive luate, soluțiile dispuse în cauză și pot cuprinde și informații cu privire la persoana cercetată.

Dispozițiile art. 12 lit. d din Legea 544/2001 prevăd că sunt exceptate de la informațiile de interes public datele cu caracter personal.

*Din verificări a reieșit că în ceea ce privește **indicarea numelui persoanei cercetate** există o practică neunitară, chiar la nivelul aceleiași unități de parchet.*

Astfel:

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor în situația în care s-au transmis *informații cu privire la luarea unor măsuri procesuale*, în cuprinsul comunicatelor au fost trecute numele inculpaților.

A făcut excepție un comunicat, având ca obiect un acord de recunoaștere a vinovăției în care numele inculpatului a fost anonimizat.(nr. .../2015).

În ceea ce ***privește indicarea în cuprinsul comunicatelor a numelui părții vătămate, a martorilor sau a altor persoane care apar în cauzele penale***, din verificări au reieșit următoarele:

Practica constantă existentă la nivelul parchetelor din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea că în cuprinsul comunicatelor, sunt anonimizate numele persoanelor care au calitate procesuală sau a martorilor.

Raportat la dispozițiilor înscrise în art. 25 alin.2 teza 2 din Ghid pot fi date informații cu privire la numele persoanei cercetate și dispozițiile art. 12 lit. d din Legea 544/2001 privind accesul la informații de interes public, care prevăd că sunt exceptate informațiile cu privire la datele personale, apreciem că această practică este corectă.

În acest sens este și decizia nr. 37/2015 dată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată

în M. Of. 51/25.01.2016 care statuează că „în cazul cererilor de liber acces la informații de interes public întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal”.

Alte situații identificate în comunicatele de presă.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor, în cadrul comunicatului de presă nr. ...IP/2016 privind punerea în mișcare a acțiunii penale într-o cauză aflată pe rolul acestei unități de parchet, spre final se fac alegeri care exced cadrului legal, referitoare la fenomenul corupției din sistemul de învățământ, respectiv:

„Nu se poate ignora faptul că, în prezent, fenomenul corupției în învățământ a luat o amploare deosebită ceea ce generează, inevitabil, consecințe negative majore pentru societate.

Astfel, diminuarea accesului la un învățământ de calitate superioară, neîncrederea în sistemul educațional și degradarea acestuia, promovarea nonvalorilor, incompetența profesională și perpetuarea acestui model cultural sunt câteva dintre principalele efecte pe care le are corupția din sistemul de învățământ asupra societății. Fiind afectat dreptul fundamental la învățătură, putem vorbi despre o discriminare a copiilor cu o posibilitate financiară precară și despre inexistența șanselor egale la educație.

Trecerea de la micile atenții oferite profesorilor, cu diferite ocazii, la cadourile scumpe sau obligativitatea meditațiilor acasă declanșează o competiție incorectă între copiii fără posibilități materiale, care învață sau vor să învețe, și cei care își cumpără notele sau examenele. Șansa copiilor săraci de a câștiga această competiție dată pentru dreptul la învățătură depinde doar de voința colectivă și atitudinea civică anticorupție, prin netolerarea, denunțarea, demascarea și, nu în ultimul rând, sancționarea cu promptitudine a acesteia.

Dacă acest fenomen nu se va diminua, ci se va perpetua, atunci intrarea noii generații pe piața muncii ne va situa, cu siguranță, în rândul țărilor cu un nivel cultural și profesional extrem de scăzut. Un sistem de învățământ corupt, ineficient, care nu asigură educația necesară și nu transmite valori și principii etice, va genera un produs care va avea efecte distructive asupra societății de mâine. Vom avea o societate degradată moral, cu un nivel extrem de ridicat al corupției și incompetenței profesionale, și un sistem instituțional fragil, care nu va putea să mențină ordinea socială și nici să reducă sau să țină sub control tensiunile și conflictele care vor fi inevitabile.

Pericolul concret pentru ordinea publică generat de infracțiunile săvârșite de inculpată în prezenta cauză, este reliefat cu pregnanță de gravitatea faptelor comise, fiind vorba de infracțiuni de corupție, săvârșite de o persoană având calitatea de profesor, persoană care prin natura profesiei sale vine în contact cu

persoane care sunt în plină formare profesională și morală, cărora trebuie să le imprime respect pentru valorilor sociale.

Rolul profesorului în educație este esențial pentru pregătirea tinerilor pentru viață, acesta fiind responsabil educațional și civic, fiind principalul modelator al personalității elevilor, începând de la imprimarea unei conduite externe, până la formularea aspirațiilor și idealurilor în viață.

Astfel, alături de familie, școala este principalul izvor de cultură și factor de civilizație în care se desăvârșește formarea omului ca persoană capabilă de relații și responsabilități sociale. Prin pregătirea sa teoretică, asociată cu calitățile personale, profesorul realizează un contact cu elevii în vederea realizării procesului instructiv educativ.

În aceste condiții, responsabilitatea morală a profesorului este una incalculabilă. Mai mult, efectele pozitive sau negative ale comportamentului moral al profesorului acționează mult timp după ce influența propriu-zisă și-a încetat acțiunea.

Faptul că inculpata din prezenta cauză, în calitate de profesor de limba și literatura română, a pretins diferite sume de bani în vederea întocmirii unor lucrări de licență studentelor sale, refuzându-le practic acestora orice posibilitate de a-și întocmi fiecare individual lucrările de licență, sub coordonarea sa, ca profesor îndrumător, denotă o periculozitate sporită a faptelor inculpatei întrucât le-a lipsit pe studenți de dreptul de a-și desăvârși pregătirea profesională, ignorând dreptul acestora de a învăța.

Din modalitatea de săvârșire a faptelor rezultă o totală lipsă de respect a inculpatei atât pentru sistemul de învățământ în care își desfășoară activitatea, cât și pentru însăși profesia sa, lipsind astfel actul educațional de efectele sale firești, inculpata folosindu-și profesia exclusiv în interes personal, în vederea obținerii unor sume de bani. „

Comunicarea informațiilor privind existența unui suspect și a măsurilor dispuse față de acesta (se face după aducerea la cunoștință a calității sau, dacă aceasta nu este posibilă, după luarea măsurilor de aducere la cunoștință;

Din verificări a reieșit că informațiile au fost transmise prin intermediul comunicatelor de presă cu respectarea dispozițiilor art. 25 alin.4 din Ghid.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

În perioada supusă controlului reprezentanții mass –media au adresat unităților de parchet din raza teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea solicitări privind comunicarea unor informații de interes public, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea - 16 cereri, din care 11 în anul 2015 și 5 în anul 2016 ;*
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare – 4 cereri, din care 2 în anul 2015 și 2 în anul 2016 ;*

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor – 16 cereri, din care 7 în anul 2015 și 9 în anul 2016 ;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare – 2 cereri formulate, din care 1 în anul 2015 și 1 în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Salonta – 2 cereri formulate, din care 1 în anul 2015 și 1 în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea – 1 cerere formulată în anul 2015 și 7 cereri în anul 2016;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Marghita – 1 cerere formulată în anul 2015;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Beiuș – 2 cereri formulate în anul 2015.

Din cele 44 de cereri, un număr de 2 au fost respinse, una la Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare și una la Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor.

2.Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media.

Din verificări a reieșit că o parte din solicitările formulate de reprezentanții mass-media au vizat comunicarea unor date statistice și vizând activitatea parchetelor.

Celelalte solicitări care au vizat punctual cauze penale aflate în lucru la unitățile din raza Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea au fost analizate prin raportare la dispozițiile înscrise în art. 25-27 din Ghid.

Rezultatul acestei analize a fost următorul:

Comunicarea informațiilor privind existența unei plângeri penale sau denunț precum și datele cuprinse în acestea:

Regula : aceste informații nu sunt publice.

Excepția: dacă autorul anunță public că a formulat denunț sau plângere se poate confirma sau infirma.

În urma verificărilor efectuate în cauză au fost identificate situații în care s-a confirmat existența unor dosare constituite ca urmare a plângerilor penale sau denunț (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea– lucrarea nr. .../2016, Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea – lucrarea nr. .../P/2014) și situații în care s-a comunicat că nu există un dosar penal înregistrat(Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor – lucrările nr. .../IP/2015, nr. .../IP/2016).

Referitor la cele două situații identificate, opinăm că singura modalitate legală de a răspunde unor astfel de solicitări către mass media este aceea de a invoca dispozițiile art. 25 alin. 3, în sensul că astfel de informații nu sunt publice.

Situația în care parchetul poate confirma sau infirma existența unei plângeri sau a unui denunț, pe cale de consecință a unui dosar penal, este prevăzută în mod limitativ de dispozițiile art. 25 alin. 3, respectiv atunci când autorul sesizării anunță în mod public că acest act a fost înregistrat la organul de urmărire penală.

În concluzie, raportat la dispozițiile art. 288, referitoare la modul de sesizare a organelor judiciare și la art. 25 alin. 3 din Ghid, în situația în care un dosar penal este constituit ca urmare a unei plângeri sau denunț, răspunsul către reprezentanții mass media trebuie să fie acela că informațiile nu sunt publice. Confirmarea sau infirmarea existenței acestuia ori a calității de suspect nu se poate face decât în situația de excepție prevăzută de ghid.

Respectarea dispozițiilor art. 27 Ghid privind comunicarea unor extrase de pe rechizitorii sau alte acte.

Astfel, potrivit art. 27 din Ghid „(1) La cerere, reprezentanților mass-media le pot fi eliberate extrase ale rechizitoriului, ale acordurilor de recunoaștere a vinovăției sau ale actelor prin care au fost luate următoarele măsuri procesuale: începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale față de suspect, punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea măsurilor preventive care intră în competența procurorului, luarea măsurii reținerii și sesizarea instanței competente în vederea luării măsurii arestului la domiciliu sau a arestării preventive; extrasul va cuprinde situația de fapt, **după asigurarea protecției datelor cu caracter personal, eliminarea pasajelor** din care rezultă informații prin a căror divulgare se încalcă dreptul la respectarea vieții private, precum și **a celor referitoare la probe și analiza acestora**”.

(2) Din cuprinsul extraselor menționate la alin. (1) trebuie să rezulte numele suspectului sau inculpatului, încadrarea juridică a faptelor pentru care se efectuează cercetări și situația de fapt reținute în cauză.

(3) În cazul soluțiilor de clasare sau de renunțare la urmărirea penală, se pot elibera, la cerere copii, din care în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, pasaje din care rezultă informații prin a căror divulgare se încalcă dreptul la respectarea vieții private, precum și cele care se referă la conținutul unor probe și măsuri dispuse, dacă prin menționarea acestora se periclitează desfășurarea procesului penal în alte cauze. Cererea se aprobă de către purtătorul de cuvânt, cu consultarea conducătorului parchetului.”

În urma examinării extraselor de pe propunerile de arestare preventivă și de pe rechizitorii, sau soluții de clasare sau renunțare la urmărire penală, prin raportare la dispozițiile art. 27 din Ghid, s-a constatat că, în general au fost respectate dispozițiile înscrise în Ghid.

Au fost identificate și situații în care *în extras s-a făcut trimitere la probe și la analiza acestora*(Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea – lucrarea nr. .../IP/2015 în care se face trimitere la probele administrate și ce rezultă din conținutul acestora, fiind redată cu ghilimele pasaje din declarații, nr..../IP/2016 în care se menționează aspectele ce rezultă din declarațiile inculpaților, ale martorilor, fiind redată pasaje cu ghilimele, nr. .../IP/2016 în care se menționează aspectele ce rezultă din declarațiile martorilor, se face trimitere la rezultatul constatării tehnico științifice efectuate în cauză; Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare – lucrarea nr. .../2015, în care sunt menționate mijloacele de probă și

analiza acestora, nr. .../2015, în care se menționează ce rezultă din declarațiile martorilor, a inculpaților, a raportului de constatare tehnico științifică întocmit de inspectorii antifraudă, nr. .../2016 în care se menționează toate mijloacele de probă administrate și filele unde se găsesc, Parchetul de pe lângă Judecătoria Aleșd – lucrarea nr. .../2015 în care se menționează ce rezultă din declarațiile martorilor, sunt redacte conținutul înscrisurilor), *nu au fost eliminate datele cu caracter personal*(Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea – lucrarea nr. .../2016, în care în extrasul rechizitoriului au fost menționate numele persoanelor vătămate, ale martorilor, deși în cuprinsul aceluiași rechizitoriu aceleași nume sunt anonimizate, Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare – lucrarea nr. .../2015nr. .../2016, în care sunt menționate numele martorilor, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor – lucrarea nr. .../IP/2016, Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare – lucrarea nr. .../2015 în care sunt trecute numele persoanelor vătămate și a martorilor, Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea - lucrarea nr. .../IP/2015, Parchetul de pe lângă Judecătoria Aleșd – lucrarea nr. .../2015, în care sunt trecute numele persoanelor vătămate, martori) *ori numele inculpaților din rechizitorii au fost anonimizate*(Parchetul de pe lângă Tribunalul Satu Mare – lucrarea nr. .../2015, nr. .../2015, .../2016, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor – lucrarea nr. .../IP/2015).

Contestații.

Din verificările efectuate la unitățile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea a rezultat că, în perioada supusă controlului, reprezentanții mass media nu au formulat contestații în temeiul art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001.

Constituirea comisiilor de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informații de interes public , potrivit dispozițiilor art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii 544/2001.

Din verificări a rezultat că la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea și unitățile subordonate nu au fost constituite astfel de comisii.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea, în cazul refuzului explicit sau tacit pentru aplicarea prev. Legii nr. 544/2001 se poate depune reclamație la procurorul general, în termen de 30 zile de la data expirării termenului prevăzut de art. 7 din același act normativ. Acest mod de soluționare a contestațiilor este prevăzut de Ordinul nr. 6 din 29 august 2016 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea și Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea în legătură cu întâmpinarea unor dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media au semnalat următoarele aspecte:

- funcția de purtător de cuvânt este una exercitată prin cumul de către procurori, suplimentar sarcinilor de serviciu, fără nici un fel de înlesniri de natură administrativă, constând în reducerea volumului sarcinilor obișnuite. În aceste condiții și datorită specificului relațiilor cu mass media, procurorii nu apreciază corespunzător această sarcină profesională, cu consecința unei mobilități destul de accentuate a persoanelor care dețin această funcție, care se repercutează și asupra calității activității de relații publice;

- la parchetele mici, cu 2-3 procurori, cu o fluctuație accentuată de personal, este aproape imposibil să se facă o corectă aplicare a dispozițiilor Legii nr. 544/2001, referitor la numirea și specializarea unui procuror ca purtător de cuvânt, respectiv la constituirea comisiei de analiză privind încălcarea dreptului la acces la informațiile de interes public. În această situație, se apreciază că o structură de relații publice la nivel județean sau teritorial, cu activitate permanentă, după modelul Ministerului de Interne, ar putea exercita o activitate mai bună în relațiile cu mass media;

- nu sunt clar definite dispozițiile art. 12 lit. e din Legea nr. 544/2001, respectiv care sunt informațiile exceptate de la liberul acces al cetățenilor. Formularea „informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitizează rezultatul anchetei” este subiectivă, inexactă și lasă loc interpretărilor. De asemenea, comunicarea unor copii din dosarele penale aflate în curs, care se face doar părților și subiecților procesuali, nu însă și ziariștilor, este o modalitate de a se ocoli interdicția, prin absența unor dispoziții legale care să interzică părților de a comunica presei aceste înscrisuri;

- se impune restricționarea și înlocuirea comunicărilor de informații orale reprezentanților mass media cu formularea unor răspunsuri scrise, pentru un control mai bun al fluxurilor de informație și o mai bună redare a poziției Ministerului Public față de întrebările jurnaliștilor;

- nu există o relație de subordonare între structurile de comunicare de la diferite parchete, astfel că fiecare prim procuror gestionează relația cu mass media în mod autonom. Fără o cunoaștere teoretică a domeniului și în lipsa experienței, dublate de dinamica personalului – în special la parchetele locale, relația cu presa în special este deficitară.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

În informările transmise de unitățile din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea s-a precizat că nu au existat situații în care

conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015, întrucât din materialele comunicate, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate.

CONCLUZII

1. La nivelul tuturor unităților de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea există structuri de comunicare, cu excepția Parchetului de pe lângă Judecătoria Carei și Negrești Oaș care se confruntă cu probleme de personal.

- componența acestora este diferită fiind formate din: purtător de cuvânt desemnat prin ordin; purtător de cuvânt care este conducătorul parchetului; purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt, fără a exista însă un ordin de desemnare a acestora, purtător de cuvânt, fără a exista un ordin în acest sens;

- în ordinele emise cu privire la stabilirea purtătorului de cuvânt, recomandările Ghidului nu au fost valorificate în sensul individualizării atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

- la nivelul structurilor de comunicare de la fiecare unitate de parchet nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne prevăzute în mod expres, activitatea desfășurându-se potrivit recomandările înscrise în Ghid.

2. În urma analizei comunicatelor de presă emise de unitățile de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea s-a constatat că, în general, au fost respectate dispozițiile legale și recomandările înscrise în Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media. Au fost identificate situații în care:

- a existat o practică neunitară în ceea ce privește indicarea numelui suspectului/inculpatului în cadrul aceleiași unități de parchet. Astfel, în unele situații a fost indicat numele suspectului/inculpatului, în alte situații acesta a fost anonimizat;

- au fost indicate în cuprinsul comunicatelor numele părții vătămate, a martorilor sau a altor persoane care apar în cauzele penale, aspect ce contravine dispozițiilor în art. 25 alin.2 teza 2 din Ghid care prevăd pot fi date informații cu privire la numele doar în ceea ce privește persoana cercetată, coroborată cu dispozițiile art. 12 lit. d din Legea 544/2001 privind accesul la informații de interes public prevăd că sunt exceptate informațiile cu privire la datele personale și dispozițiile Deciziei nr. 37/2015 dată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în M. Of. 51/25.01.2016 care statuează că „în cazul cererilor de liber acces la informații de

interes public întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001, atunci când informațiile de interes public și informațiile cu privire la datele cu caracter personal sunt prezente în cuprinsul aceluiași document, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informațiilor, accesul la informațiile de interes public se realizează prin anonimizarea informațiilor cu privire la datele cu caracter personal”;

- au fost făcute alegații în cuprinsul rechizitoriului ce exced cadrului legal;

3. Din analiza modului de soluționare a cererilor formulate de mass-media a reieșit că, în general, au fost respectate dispozițiile legale și recomandările înscrise în Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media. Au fost însă identificate situații în care:

- dispozițiile art. 25 alin. 3 din Ghid, referitoare la confirmarea existenței unei plângeri sau denunț nu au fost respectate, în sensul că a fost confirmată sau infirmată existența unei cauze privind o anumită persoană, deși nu rezulta existența situației de excepție menționată în aceleași dispoziții.

- comunicarea extraselor de pe referatele cu propunere de arestare preventivă și de pe rechizitorii, în unele situații s-a făcut fără respectarea dispozițiilor art. 27 alin. 1 din Ghid, în sensul că nu au fost eliminate pasajele cu privire la probe sau la analiza acestora, nu au fost eliminate datele cu caracter personal sau au fost anonimizate numele inculpaților;

4. Din verificările efectuate la unitățile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea a rezultat că, în perioada supusă controlului, reprezentanții mass media nu au formulat contestații în temeiul art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001;

5. Din verificări a rezultat că la nici o unitate de parchet nu au fost constituite comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public .

6. În raza Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea s-a precizat că nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015, întrucât din materialele comunicate, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova și parchetele arondate Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare dar componența acestora este diferită, după cum urmează:

- Structura formată din purtător de cuvânt, înlocuitor al purtătorului de cuvânt, personal auxiliar de specialitate cu sau fără specialist IT.

În acest sens menționăm Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova compusă din purtător de cuvânt, înlocuitor purtător de cuvânt și 2 grefieri. Compartimentul de informare și relații publice, condus de purtătorul de cuvânt, a fost constituit prin Ordinul nr. .../19.10.2015, emis de procurorul general al acestei instituții, componența sa fiind modificată prin Ordinele nr. .../28.11.2016 și nr. .../19.10.2016.

Structurile de comunicare de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Mehedinți și Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt, care au incluși specialiști IT, Parchetul de pe lângă Tribunalul Gorj și Parchetele de pe lângă Judecătoria Tg. Jiu, Caracal și Vânju Mare, sunt constituite în baza Ordinelor nr..../12.01.2016, respectiv Ordinele nr..../15.07.2014, nr..../15.01.2015 și nr..../06.01.2015, emise de prim procurori.

- Structura formată din purtător de cuvânt și înlocuitor al acestuia cu sau fără personal auxiliar de specialitate.

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal Dolj se realizează de Compartimentul de informare și relații publice, constituit prin Ordinul nr. .../18.02.2014 al prim procurorului.

Structura de comunicare a Parchetului de pe lângă Tribunalul Dolj, este formată din purtător de cuvânt și un grefier.

La Parchetele de pe lângă Judecătoria Craiova, Tg. Cărbunești, Drobeta Turnu Severin, Orșova, Balș, structurile de comunicare sunt formate din purtător de cuvânt și înlocuitor al acestuia și au fost constituite prin Ordinele nr. .../05.05.2014, .../06.01.2015, .../05.02.2016, .../21.01.2015, .../30.12.2014.

- Structura formată din purtător de cuvânt.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor de purtător de cuvânt în relațiile cu presa și de informare publică, la Parchetele de pe lângă Judecătoria Băilești, Filiași, Calafat, Segarcea, Motru, Novaci, Strehaia, Baia de Aramă și Corabia a fost desemnat câte un procuror, de către conducătorul unității, prin Ordinele nr. ..., ordine în cuprinsul cărora au fost stabilite îndatoririle prevăzute de art. 7-9 din Regulamentul de organizare și funcționare a compartimentelor de informare și relații publice din cadrul Ministerului Public.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Recomandările anterior indicate sunt valorificate prin includerea în fișele posturilor de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Mehedinți și Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Jiu, iar la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova, acestea au fost inserate în anexele la fișele posturilor..

Totodată, conform materialelor furnizate, prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Mehedinți a dispus atașarea recomandărilor din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, ca anexă la fișele postului aferente personalului din cadrul structurii de comunicare.

La celelalte parchete subordonate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova, recomandările nu au fost valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, recomandările acestuia ar trebui valorificate și în instrucțiunile și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova și unitățile arondate a rezultat faptul că, nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova au emis un număr total de 65 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova - 11;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Mehedinți – 10;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Dr. Tr. Severin – 3;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Strehaia –5;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt –17
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Slatina – 6;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Balș – 2;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Gorj –10;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Cărbunești – 1.

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost întocmite un număr total de 34 comunicate de presă distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova - 1;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Mehedinți – 2;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Dr. Tr. Severin – 1;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Vînju Mare –1;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt – 13;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Slatina – 8;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Gorj –6;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Cărbunești – 2.

Comunicatele de presă emise de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova au fost înregistrate cu indicativul IP, în timp ce, la toate unitățile din subordine, aceste au fost înregistrate în Registrul de intrare-ieșire, potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Craiova, Băilești, Filiași, Calafat, Tg. Jiu, Motru, Novaci, Orșova, Baia de Aramă, Caracal, Corabia în perioada 2015-sem. I/2016 nu au fost emise comunicate de presă.

În perioada de referință, respectiv anul 2015 - sem. I/2016 nu a fost acordat decât un singur interviu, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova și unitățile arondate mai sus menționate nu au fost organizate conferințe de presă și nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare, aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova, prin adresa nr. 15470/I/2/2016, a comunicat Inspecției Judiciare că, în perioada 2015-semestrul I 2016, au fost adresate de reprezentanții mass –media un număr total de 231 de cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova - 16 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Dolj – 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Craiova – 28 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Băilești – 1 cerere;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Segarcea – 1 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Gorj –64 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Jiu – 38 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Cărbunești – 1 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Motru - 2 cereri;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Novaci – 2 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Mehedinți – 1 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Dr. Tr. Severin – 6 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Orșova – 1 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Olt – 34 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Slatina – 31 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Corabia – 1 cereri.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Filiași, Calafat, Strehaia, Vînju Mare, Baia de Aramă, Caracal și Balș, în perioada de referință, nu au fost evidențiate cereri formulate de reprezentanții mass-media.

Toate cele 231 de cereri, având indicativul IP, au fost înregistrate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice.

Din cele 231 de solicitări, 13 au fost respinse (Parchetul de pe lângă Tribunalul Gorj-9 și Parchetul de pe lângă Judecătoria Slatina-4), reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, chiar dacă 13 solicitări le-au fost respinse, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

O parte dintre parchetele arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova au respectat dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova, a fost constituită comisia anterior indicată prin Ordinul nr. .../19.10.2015, emis de procurorul general al acestei instituții, fiind modificată componența sa prin Ordinul nr. .../19.10.2016 și este constituită din doi procurori din care unul cu funcție de conducere.

În baza Ordinelor nr. ... emise de prim procurori, au fost formate la nivelul Parchetelor de pe lângă Tribunalele Dolj, Mehedinți, Olt și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Slatina, Caracal și Balș, comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public în a cărei componență intră conducătorii unităților.

În schimb, la Parchetul de pe lângă Tribunalul Gorj și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Craiova, Băilești, Filiași, Calafat, Segarcea, Drobeta Turnu Severin, Strehaia, Orșova, Vînju Mare, Baia de Aramă, Tg. Jiu, Tg. Cărbunești, Motru, Novaci, Corabia și Caracal, nu au fost constituite Comisiile de analiză privind

încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr. 123/2002 modificată.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultat că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitoriu după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă, activități judiciare (percheziția domiciliară, flagrant), activitatea desfășurată de parchete.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, a rezultat că în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1. Conducerea Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova și a parchetele arondate au emis ordine interne de constituire a structurilor de comunicare, a căror componență este diferită.

2. Verificările au evidențiat faptul că, la Parchetul de pe lângă Tribunalul Gorj și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Craiova, Băilești, Filiași, Calafat, Segarcea, Drobeta Turnu Severin, Strehaia, Orșova, Vinju Mare, Baia de Aramă, Tg. Jiu, Tg. Cărbunești, Motru, Novaci, Corabia și Caracal, nu au fost constituite Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr. 123/2002 modificată.

3. Recomandările cuprinse în art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa în cuprinsul fișelor postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, au fost valorificate doar de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova, Parchetul de pe lângă Tribunalul Mehedinți și Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Jiu, însă nu și de celelalte parchete supuse controlului.

4. De asemenea, recomandarea din articolul anterior indicat, privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu a fost implementată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova și parchetele arondate.

5. Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6. Verificările au evidențiat faptul că, întrucât în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, conducerile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Craiova nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia și parchetele arondate Aspectele și deficiențele constatate

1. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare a căror componența este diferită, după cum urmează:

- Structura formată din purtător de cuvânt, înlocuitor al purtătorului de cuvânt, personal auxiliar de specialitate și specialist IT.

În acest sens menționăm că la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia și Parchetul de pe lângă Tribunalul Alba, structura de comunicare este compusă din purtător de cuvânt, înlocuitor purtător de cuvânt, grefier și analist programator.

Compartimentul de informare și relații publice, condus de purtătorul de cuvânt, a fost constituit prin Ordinul nr. .../17.01.2007, emis de procurorul general al acestei instituții, componența sa fiind modificată prin Ordinul nr..../28.11.2016.

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal Alba se realizează de Compartimentul de informare și relații publice, constituit prin Ordinul nr. .../04.01.2012 al prim procurorului, modificat prin Ordinul nr. .../09.10.2014.

- Structura formată din purtător de cuvânt și înlocuitor purtător de cuvânt.

Structurile de comunicare de la Parchetele de pe lângă Tribunalele Sibiu și Hunedoara respectiv Parchetele de pe lângă Judecătoria Alba Iulia, Aiud, Sibiu, Avrig, Hunedoara, Petroșani, Orăștie și Hațeg sunt constituite în baza Ordinului ..., emise de prim procurori.

- Structura formată din purtător de cuvânt/înlocuitor de purtător de cuvânt și personal auxiliar de specialitate.

Structura de comunicare de la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Hunedoara este constituită dintr-un procuror, purtător de cuvânt și doi grefieri desemnați de prim procuror prin Ordinele nr..../01.01.2015 și nr..../07.11.2016.

La nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Brad au fost desemnați prin ordine interne ale prim procurorului (nr. .../2014, nr..../2015 nr..../2016) purtătorul de cuvânt, înlocuitorul purtătorului de cuvânt și un grefier pentru a asigura comunicarea cu mass media.

La data de 25.03.2016, prim procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Câmpeni, prin Ordinul nr...., a desemnat responsabil cu activitatea de informare și relații cu publicul și presa un procuror în calitate de purtător de cuvânt, ajutat de un grefier.

- Structura formată din purtător de cuvânt.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor de purtător de cuvânt în relațiile cu presa și de informare publică, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Blaj a fost desemnat de prim procuror un procuror, prin Ordinul nr. .../28.07.2015, ordin în cuprinsul căruia au fost stabilite îndatoririle prevăzute de art. 7-9 din Regulamentul de

organizare și funcționare a compartimentelor de informare și relații publice din cadrul Ministerului Public.

Aceeași componență a structurii de comunicare o întâlnim și la Parchetul de pe lângă Judecătoria Deva, compartiment constituit conform Ordinelor nr. .../10.02.2012 și nr. .../18.02.2016, emise de prim procuror.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Recomandările anterior indicate sunt valorificate de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Alba prin includerea în fișele posturilor a atribuțiilor specifice comunicării cu media.

Totodată, conform materialelor furnizate, în Ordinele nr..../20.01.2014 și nr. .../10.02.2016, prim procurorii Parchetului de pe lângă Judecătoria Alba Iulia și Parchetului de pe lângă Tribunal Hunedoara au prevăzut atribuțiile structurii de comunicare astfel cum sunt inserate în Ghid, cu respectarea recomandărilor generale și a regulilor aplicabile în procesul penal.

De asemenea, prim procurorii Parchetelor de pe lângă Judecătoriile Aiud, Hunedoara, Petroșani, Brad, Orăștie și Hațeg au emis fișele postului purtătorului de cuvânt/procuror desemnat la compartimentul informații publice, în care au fost incluse recomandările din Ghid.

Recomandările sunt parțial valorificate, conform materialelor furnizate până la data de 28.11.2016, de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia în sensul că, prin Ordinele procurorului general nr..../04.01.2016 și nr. .../03.05.2016, de repartizare a sarcinilor, au fost specificate atribuțiile prevăzute de art. 4 din Legea 544/2001 numai în privința purtătorului de cuvânt și a înlocuitorului acestuia, nefiind inserate mențiuni exprese prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa în fișele posturilor aferente și personalului din cadrul structurii de comunicare.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Sebeș, Sibiu, Avrig și Deva recomandările nu au fost valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Totodată, prin ordinul din 02.02.2015 al prim procurorului Parchetului de pe lângă Judecătoria Câmpeni, de repartizare a sarcinilor, au fost nominalizate persoanele care fac parte din structura de comunicare, fără însă a fi specificate atribuțiile în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, recomandările acestuia ar trebui valorificate și în instrucțiunile și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia și unitățile arondate a rezultat faptul că, nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2. Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia au emis un număr total de 34 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia - 11;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Alba – 11;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Aiud – 2;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Hunedoara – 9 ;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Deva – 1.

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost întocmite un număr total de 28 comunicate de presă distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia - 6;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Alba – 5;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu – 11;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Hunedoara – 5;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Petroșani – 1.

Din cele 17 comunicate de presă emise de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia, au fost înregistrate în registru 10 potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3, celelalte nefiind evidențiate.

La Parchetele de pe lângă Tribunalele Alba și Hunedoara, respectiv Parchetul de pe lângă Judecătoria Aiud au fost înregistrate toate comunicatele de presă în registru potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Alba Iulia, Blaj, Sebeș, Câmpeni, Sibiu, Avrig, Hunedoara, Deva, Brad, Orăștie și Hațeg în perioada 2015- sem. I/2016 nu au fost emise comunicate de presă.

Cele 11 comunicate de presă întocmite de purtătorul de cuvânt din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Sibiu au fost înregistrate potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3 dar și a indicativului IP.

Comunicatele de presă elaborate de Biroul de informare și relații publice din cadrul Parchetelor de pe lângă Judecătoriile Deva și Petroșani, prin purtătorul de

cuvânt, au fost înregistrate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice .

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate în total 69 de interviuri, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia - 40;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Alba – 20;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu – 3;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Hunedoara –6 ;

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Alba Iulia, Aiud, Blaj ,Sebeș, Câmpeni, Sibiu, Avrig, Deva, Hunedoara,Petroșani, Brad, Orăștie și Hațeg în perioada ce face obiectul controlului nu au fost acordate interviuri.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia și unitățile arondate mai sus menționate nu au fost organizate conferințe de presă și nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare, aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia, la data de 11.11.2016 prin adresa nr. 9278/V/1/2016 a comunicat Inspecției Judiciare că, în perioada 2015- semestrul I 2016 au fost adresate de reprezentanții mass –media un număr total de 78 de cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia - 22 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Alba – 3 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Alba Iulia – 11 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Aiud – o cerere;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpeni – 2 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu – 5 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sibiu – 11cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Avrig – 5 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Hunedoara – 8 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Deva – 3 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Hunedoara - 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Petroșani – 3 cereri.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Blaj, Sebeș, Brad, Orăștie și Hațeg, în perioada de referință, nu au fost evidențiate cereri formulate de reprezentanții mass-media.

Din cele 78 de cereri, un număr de 69 având indicativul IP, au fost înregistrate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice, iar 9 ce reprezintă solicitări telefonice identificate la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba (5) și Parchetul de pe lângă Judecătoria Hunedoara (4), nu au fost evidențiate.

În perioada verificărilor prealabile, conducerea Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia a luat măsuri, astfel încât, fiecare solicitare din partea reprezentanților mass - media, chiar și telefonică, să fie înregistrată în evidențele unității prin grija purtătorului de cuvânt cu indicarea solicitantului, a datei cererii și a obiectului acesteia.

Din cele 78 de solicitări, 75 au fost admise iar 3 respinse (Parchetul de pe lângă Judecătoria Sibiu 2, Parchetul de pe lângă Judecătoria Avrig 1), reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Alba Iulia din cele 11 cereri, patru au fost solicitări verbale ale reprezentanților mass-media, care au fost înregistrate și rezolvate favorabil în termen fie de purtătorul de cuvânt fie de înlocuitorul purtătorului de cuvânt.

2.Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, chiar dacă trei solicitări le-au fost respinse, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte,concrete, clare și eficiente.

O parte din parchetele arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia au respectat dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia, a fost constituită comisia anterior indicată prin Ordinul nr. ../17.01.2007, emis de procurorul general al acestei instituții, fiind modificată componența sa prin Ordinul nr..../28.11.2016 și este compusă din doi procurori din care unul cu funcție de conducere.

În baza Ordinelor nr. ..., emise de prim procurori, au fost instituite la nivelul Parchetelor de pe lângă Judecătoriile Sebeș, Câmpeni și Brad, comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public în a cărei componență intră conducătorii unităților.

Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetele de pe lângă Judecătoria Sibiu și Avrig formate din câte 3 procurori au fost înființate prin Ordinele nr.../27.01.2016 și nr. .../10.08.2015, emise de prim procurori.

La nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Orăștie prin ordin intern al prim procurorului emis la data de 23.04.2015, a fost înființată Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public alcătuită din 2 procurori.

În schimb, la Parchetele de pe lângă Judecătoria Alba Iulia, Blaj și Deva nu au fost constituite Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată.

Se mai impune precizarea că, la Parchetul de pe lângă Tribunal Alba și Parchetele de pe lângă Judecătoria Hunedoara, Petroșani și Hațeg comisiile au fost constituite prin Ordinele nr. ..., emise de prim procurori după data declanșării controlului, respectiv în perioada 21.11.- 22.11.2016.

Comisia de analiză de la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal Alba este formată din doi procurori din care unul cu funcție de conducere, un grefier și un specialist IT, iar cele care funcționează la Parchetele de pe lângă Judecătoria Hunedoara și Petroșani sunt formate din câte 3 procurori.

Prin Ordinele nr. ... respectiv nr. .. și nr. ..., emise de prim procurorii Parchetului de pe lângă Judecătoria Aiud, Parchetului de pe lângă Tribunal Sibiu și Parchetului de pe lângă Tribunal Hunedoara, după declanșarea prezentului control, și anume în perioada 18.11.-23.11.2016, au fost constituite Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzută de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată, formate dintr-un procuror, un grefier și respectiv câte 3 procurori.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultă că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitorii după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă, activități judiciare (percheziție domiciliară, flagrant) și activitatea desfășurată de parchete.

Cele două solicitări având nr. .../IP/2015 și nr. .../IP/2016 formulate de reprezentanții mass-media și care au fost adresate Parchetului de pe lângă

Judecătoria Sibiu au fost respinse, deoarece, pe deoparte datele solicitate au fost transmise în scris de purtătorul de cuvânt anterior cu respectarea prezumției de nevinovăție, a garanțiilor procesuale, a drepturilor părților și ale subiecților procesuali în vederea asigurării unei bune desfășurări a anchetei penale, iar pe de altă parte, informațiile solicitate nu erau gestionate de parchet ci de o altă instituție, respectiv ISU, împrejurare în care solicitantul a fost îndrumat să se adreseze organului competent.

Solicitarea adresată de media Parchetului de pe lângă Judecătoria Avrig înregistrată sub nr..../IP/2015, a fost respinsă, întrucât informațiile cerute și care priveau stadiul cercetărilor într-un dosar nu puteau fi comunicate, deoarece nu exista suspect în cauză, nefiind astfel îndeplinite cerințele prevederilor art. 25 alin. 1 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1. Conducerile Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia și parchetele arondate, au emis ordine interne de constituire a structurilor de comunicare, a căror componență este diferită.

2. Verificările au reliefat faptul că la Parchetele de pe lângă Judecătoriile Alba Iulia, Blaj și Deva nu au fost constituite Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

Pe perioada desfășurării controlului, au fost constituite comisiile anterior indicate la Parchetele de pe lângă Tribunalele Alba, Sibiu și Hunedoara și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Hunedoara, Petroșani, Aiud, și Hațeg.

3. Recomandările din art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, ce vizează fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, nu au fost valorificate de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Sebeș, Sibiu, Avrig, Deva și Câmpeni, însă activitatea s-a desfășurat în baza recomandărilor înscrise în Ghid precum și a prevederilor legale ce-și găsesc aplicabilitate în domeniul comunicării cu mass - media.

4. Totodată, recomandarea din articolul anterior indicat privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu a fost implementată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia și parchetele arondate.

5. Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6. Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, conducerile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

***Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești și parchetele arondate
Aspectele și deficiențele constatate***

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public, Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare a căror componența este diferită, după cum urmează:

- Structura formată din purtător de cuvânt, înlocuitor al purtătorului de cuvânt, personal auxiliar de specialitate și specialist IT.

În acest sens, menționăm că la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești structura de comunicare este compusă din purtător de cuvânt, înlocuitor purtător de cuvânt, grefier și informatician.

Compartimentul de informare și relații publice, condus de procurorul general și coordonat de purtătorul de cuvânt, a fost constituit prin Ordinul nr. .../2010, emis de conducătorul acestei instituții.

- Structura formată din purtător de cuvânt și înlocuitor purtător de cuvânt.

Structurile de comunicare de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău și Parchetele de pe lângă Judecătoria Sinaia și Ploiești sunt constituite în baza Ordinele nr.... completat prin Ordinul nr..../24.09.2015, emise de prim procurori.

Din materialele transmise se constată că, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște, structura de comunicare având componența mai sus menționată, a fost constituită după declanșarea controlului, prin Ordinul nr.... emis de prim procuror la data de la data de 05.11.2016.

În cuprinsul acestui ordin nu a fost nominalizat și grefierul, astfel încât, acesta nu poate face parte din structură.

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetelor de pe lângă Judecătoriile Vălenii de Munte și Câmpina, se realizează de Compartimentele de informare și relații publice, constituite prin Ordinele nr. ... și nr...., emise de prim procurori, după demararea controlului, respectiv la datele de 22.11.2016 și 05.11.2016.

Structurile de comunicare ale Parchetelor de pe lângă Judecătoria Vălenii de Munte și Câmpina, conduse de prim procurori, sunt formate din purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt.

- Structura formată din purtător de cuvânt / înlocuitor purtător de cuvânt și personal auxiliar de specialitate.

În cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Dâmbovița este constituită structura de comunicare dintr-un procuror, purtător de cuvânt și un grefier, desemnați de prim procuror prin Ordinele nr.../02.05.2012 și nr..../22.11.2016.

La nivelul Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova au fost desemnați prin ordin intern al prim procurorului, purtătorul de cuvânt, înlocuitorul purtătorului de cuvânt și un grefier pentru a asigura comunicarea cu mass media.

Activitatea de furnizare a informațiilor de interes public în relațiile cu presa, este realizată la Parchetul de pe lângă Judecătoria Mizil, prin intermediul purtătorului de cuvânt ajutat de un grefier, structură desemnată de prim procuror prin ordine interne emise în luna ianuarie 2016.

➤ Structura formată din purtător de cuvânt.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor de purtător de cuvânt în relațiile cu presa și de informare publică, la Parchetele de pe lângă Judecătoriile Râmnicu Sărat, Pătârlagele, Pogoarele și Buzău, au fost înființate compartimente constituite în baza Ordinelor nr. ..., emise de prim procurori.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Conform materialelor furnizate, în Ordinul nr..../2010, procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești a inserat atribuțiile structurii de comunicare, astfel cum sunt prevăzute în regulamente, legi și norme de aplicare a acestor acte normative, în vederea funcționării compartimentului de informații și relații publice.

Recomandările anterior indicate, sunt valorificate de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău și Parchetul de pe lângă Judecătoria Buzău, prin includerea în Ordinele nr. .../25.09.2015 și nr..../1/7/2015 a atribuțiilor privind și activitatea structurii de comunicare, astfel cum sunt inserate în Ghid.

De asemenea, prim procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Pătârlagele, prin Ordinul nr.../17.08.2009, a valorificat recomandările din Ghid fiind specificate atribuțiile în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Totodată, conform materialelor furnizate, în Ordinele nr..../25.09.2015 și nr. .../12.01.2016, prim procurorii Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova și Parchetului de pe lângă Judecătoria Mizil au prevăzut atribuțiile structurii de comunicare conform Ghidului, cu respectarea recomandărilor generale și a regulilor aplicabile în procesul penal.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Târgoviște, Râmnicu Sărat, Pogoarele, Sinaia, Vălenii de Munte, Câmpina și Ploiești, recomandările nu au fost valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, recomandările acestuia ar trebui

valorificate și în instrucțiunile și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești și unitățile arondate a rezultat faptul că, nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2. Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești au emis un număr total de 22 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești– 9;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște– 1;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău – 7;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova – 3;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Ploiești–2 ;

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost întocmite un număr total de 18 comunicate de presă distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești -12;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște– 1;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău – 3;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova –1;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Ploiești – 1.

Comunicate de presă emise de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești au fost evidențiate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informații prin folosirea indicativului de cartare VIII/3(20 comunicate) și VIII/1(un comunicat).

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău și Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște au fost înregistrate toate comunicatele de presă potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3.

Cele 4 comunicate de presă emise de Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova au fost evidențiate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informații de interes public prin folosirea indicativului de cartare VIII/3.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Ploiești, materialele de comunicare au fost înregistrate în Registrul general de intrare-ieșire a corespondenței potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător

VIII/3 și evidențiate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informații de interes public.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița, și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Râmnicu Sărat, Pătârlagele, Pogoarele, Buzău, Sinaia, Mizil, Vălenii de Munte și Câmpina în perioada 2015 - sem. I/2016 nu au fost emise comunicate de presă.

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate în total 23 de interviuri, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești - 4;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița – 16;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova – 3;

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Râmnicu Sărat, Pătârlagele, Pogoarele, Buzău, Sinaia, Mizil, Vălenii de Munte și Câmpina, în perioada ce face obiectul controlului, nu au fost acordate interviuri.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești și unitățile arondate, cu excepția Parchetului de pe lângă Judecătoria Ploiești care a susținut o conferință de presă, nu au mai fost organizate astfel de evenimente de presă și nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare, aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, la data de 08.11.2016 prin adresa nr. .../2016, a comunicat Inspecției Judiciare că, în perioada 2015- semestrul I 2016, au fost adresate de reprezentanții mass-media un număr total de 97 de cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești - 46 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova – 16 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Vălenii de Munte– 2 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Ploiești – 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpina – 2 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița – o cerere;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște –o cerere;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău – 3 cereri;

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Buzău – 22 cereri.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Râmnicu Sărat, Pătârlagele, Pogoarele, Sinaia și Mizil în perioada de referință, nu au fost evidențiate cereri formulate de reprezentanții mass-media.

Cele 97 de cereri au fost înregistrate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare VIII/3, din care 7 reprezintă solicitări telefonice.

Din cele 97 de solicitări, 88 au fost admise iar 9 respinse (Parchetul de pe lângă Judecătoria Ploiești 2, Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova 2, Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău 1, Parchetul de pe lângă Judecătoria Buzău 4), reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Buzău și Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău, din totalul de 25 cereri, 7 au fost solicitări telefonice ale reprezentanților mass-media, care au fost înregistrate și rezolvate în termen de purtătorul de cuvânt.

De precizat că, în aceste împrejurări, purtătorul de cuvânt a întocmit referate în care a indicat: solicitantul, obiectul și modul de rezolvare argumentat pe dispozițiile din Ghid.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media au formulat o singură reclamație , în condițiile în care le-au fost respinse în total 9 cereri, și care viza răspunsul primit de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău în lucrarea înregistrată sub nr..../2015.

Analiza reclamației s-a realizat de către prim procurorul parchetului și nu de către Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată, în condițiile în care exista un astfel de organism.

În urma verificărilor s-a constatat că reclamația nu a fost întemeiată, iar răspunsul la reclamația administrativă a fost argumentat de emitent pe dispozițiile Ghidului, prevederi ce trebuie respectate în ceea ce privește comunicarea parchetului cu mass media.

O parte din parchetele arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești au respectat dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată, privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, a fost instituită comisia anterior indicată prin Ordinul nr. .../2010, emis de procurorul general al acestei instituții și este constituită din doi procurori.

Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău și Parchetul de pe lângă Judecătoria Pătârlagele, formate din 3 procurori, respectiv 2 procurori și un grefier, au fost înființate prin Ordinele nr. .../14.12.2015 și nr..../01.07.2014, emise de prim procurori.

La nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Mizil prin ordin intern al prim procurorului emis la data de 12.01.2016, a fost înființată Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public alcătuită din prim procuror și un grefier.

În schimb, la Parchetele de pe lângă Judecătoriile Râmnicu Sărat, Pogoarele și Buzău nu au fost constituite Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată.

Se mai impune precizarea că, la Parchetul de pe lângă Tribunal Dâmbovița și Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște, comisiile au fost constituite prin Ordinele nr. ..., emise de prim procurori, după data declanșării controlului, respectiv în perioada 05.11.- 21.11.2016, fiind formate din câte 3 membrii.

Prin Ordinele nr...., emise de prim procurorii Parchetului de pe lângă Tribunal Prahova și Parchetelor de pe lângă Judecătoriile Sinaia, Vălenii de Munte și Câmpina, au fost constituite Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public, după declanșarea prezentului control, și anume în perioada 05.11- 22.11.2016, comisii formate din câte 2 procurori respectiv 2 procurori și un grefier.

În baza Ordinului nr. ... emis de prim procuror, după demararea controlului, respectiv la data de 22.11.2016, a fost înființată la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Ploiești, Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public, în a cărei componență intră conducătorul unității.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultat că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, începerea urmăririi penale, dispunerea trimiterii în judecată, fiind întocmit și înaintat instanței competente rechizitoriul, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, luarea /prelungirea măsurilor preventive, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extras din rechizitorii fiind asigurată protecția datelor cu caracter personal și eliminate pasajele referitoare la conținutul probelor prin a căror divulgare se periclitizează desfășurarea procesului penal, extrase ale actelor prin care au fost luate/propuse măsuri procesuale (referate arestare preventivă, ordonanță control judiciar) după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă, activități judiciare(audieri inculpat),

înregistrări video după ce în prealabil au fost prelucrate astfel încât să se respecte prezumția de nevinovăție.

Solicitățile având nr. ... formulate de reprezentanții mass-media și care au fost adresate Parchetului de pe lângă Judecătoria Buzău au fost respinse, deoarece:

- informațiile solicitate nu puteau fi date publicității, în considerarea prezumției de nevinovăție, a protecției vieții private și a dreptului la imagine;

- informațiile solicitate nu erau gestionate de parchet ci de o altă instituție, împrejurare în care solicitantul a fost îndrumat să se adreseze organului competent;

- prin transmiterea informațiilor solicitate se putea periclita rezultatul anchetei;

- nu exista suspect în cauză.

Cererea adresată de media Parchetului de pe lângă Tribunalul Buzău înregistrată sub nr..../2016, a fost respinsă, întrucât se solicita o copie a unui rechizitoriu în integralitatea sa, și nu un extras, nefiind astfel îndeplinite cerințele prevederilor art. 27 alin. 1 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media.

Solicitățile nr. .../2015 și nr. .../2016, formulate de reprezentanții mass-media și care au fost adresate Parchetului de pe lângă Judecătoria Ploiești au fost respinse, întrucât informațiile privind existența unei plângeri sau denunț pe rolul organelor de urmărire penală precum și datele cuprinse în aceste acte de sesizare, nu sunt publice, astfel cum prevăd dispozițiile art. 25 alin. 3 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media.

Cererile nr. .../2015 și nr. .../2015 adresate de media Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova au fost respinse, deoarece, pe de o parte, informația solicitată nu făcea parte din categoria informațiilor de interes public, iar pe de altă parte, informația solicitată nu era gestionată de instituție.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției, dreptul la imagine.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din monitorizarea articolelor de presă, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.Conducerile Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești și parchetele arondate au emis ordine interne de constituire a structurilor de comunicare, a căror componență este diferită.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Târgoviște, Vălenii de Munte și Câmpina, structurile de comunicare au fost constituite după declanșarea controlului.

2.Verificările au reliefat faptul că, la Parchetele de pe lângă Judecătoriile Râmnicu Sărat, Pogoarele și Buzău, nu au fost înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

Pe perioada desfășurării controlului au fost constituite comisiile anterior indicate, la Parchetele de pe lângă Tribunalele Dâmbovița și Prahova, respectiv la Parchetele de pe lângă Judecătoriile Sinaia, Câmpina, Târgoviște, Ploiești și Vălenii de Munte.

3.La Parchetul de pe lângă Tribunalul Buzău a fost identificată lucrarea înregistrată sub nr..../2015, al cărui răspuns negativ a fost contestat de solicitant, iar analiza reclamației s-a realizat de către prim procurorul parchetului și nu de către Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public, în condițiile în care exista un astfel de organism.

4.Recomandările din art.49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, ce vizează fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, nu au fost valorificate de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Dâmbovița și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Târgoviște, Râmnicu Sărat, Pogoarele, Sinaia, Vălenii de Munte, Câmpina și Ploiești, însă activitatea s-a desfășurat în baza

recomandărilor înscrise în Ghid precum și a prevederilor legale ce-și găsesc aplicabilitate în domeniul comunicării cu mass - media.

5. Totodată, recomandarea din articolul anterior indicat privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu a fost implementată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești și parchetele arondate.

6. Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

7. Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, conducerile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și parchetele arondate

Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare a căror componența este diferită, după cum urmează:

- Structura formată din purtător de cuvânt, înlocuitor al purtătorului de cuvânt, personal auxiliar de specialitate și specialist IT.

În acest sens menționăm că la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș, structura de comunicare este compusă din purtător de cuvânt, înlocuitor purtător de cuvânt, grefier și analist programator.

Compartimentul de informare și relații publice, condus de purtătorul de cuvânt, a fost constituit prin Ordinul nr. .../01.10.2013, emis de procurorul general al acestei instituții.

- Structura formată din purtător de cuvânt.

Structurile de comunicare de la Parchetele de pe lângă Tribunalele Mureș și Harghita, Parchetele de pe lângă Judecătoria Sighișoara, Târgu Mureș, Reghin,

Târnăveni, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Gheorgheni și Miercurea Ciuc, având componența mai sus menționată, sunt constituite în baza unor ordine interne emise de prim procurori în perioada 2014- octombrie 2016.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Mureș și Parchetul de pe lângă Judecătoria Târnăveni, desemnarea de către conducere a persoanelor ce desfășoară activitatea de informare și relații publice s-a realizat după declanșarea controlului, respectiv la datele de 04.11.2016 și 16.11.2016.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor de purtător de cuvânt în relațiile cu presa și de informare publică, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Luduș a fost desemnat de prim procuror, după declanșarea controlului, un procuror, prin Ordinul nr. .../21.11.2016, dispoziție în cuprinsul căruia cu titlu general s-a precizat că cel desemnat va îndeplini toate atribuțiile ce-i revin conform reglementărilor în domeniu.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Din examinarea materialelor furnizate se constată că, în ordinele interne din 2014 și noiembrie 2016, de repartizare a sarcinilor, prim procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sighișoara a specificat atribuțiile structurii de comunicare ce rezultă din prevederile Legii 544/2001.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și celelalte parchete din circumscripția sa teritorială, cu excepția Parchetului de pe lângă Judecătoria Sighișoara, recomandările nu au fost valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, însă activitatea s-a desfășurat în baza recomandărilor înscrise în Ghid.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, recomandările acestuia ar trebui valorificate și în instrucțiunile și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și parchetele arondate, a rezultat faptul că, nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș au emis un număr total de 13 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș - 1;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș – 6;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Harghita-5
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Miercurea Ciuc – 1;

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost întocmite un număr total de 18 comunicate de presă distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș - 1;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș – 17;

Cele 2 comunicate de presă emise de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș, au fost înregistrate în evidențe prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș și Parchetul de pe lângă Judecătoria Miercurea Ciuc au fost înregistrate toate comunicatele de presă potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3.

Comunicatele de presă publicate de Parchetul de pe lângă Tribunal Harghita au fost înregistrate prin folosirea indicativelor de cartare I/8.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Luduș, Reghin, Târnăveni, Sighișoara, Târgu Mureș, Odorheiul Secuiesc, Toplița și Gheorgheni, în perioada 2015- sem. I/2016, nu au fost emise comunicate de presă.

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate în total 6 interviuri, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș - 1;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Reghin – 5;

La Parchetele de pe lângă Tribunalele Mureș, Harghita și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Luduș, Târnăveni, Sighișoara, Târgu Mureș, Odorheiul Secuiesc, Toplița, Gheorgheni și Miercurea Ciuc, în perioada ce face obiectul controlului nu au fost acordate interviuri.

Conferințe de presă nu au fost organizate la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și unitățile arondate mai sus menționate, și nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare, aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș a transmis materiale Inspecției Judiciare, conform cărora, în perioada 2015-semestrul I 2016 au fost adresate de reprezentanții mass –media un număr total de 55 cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș - 13 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sighișoara –2 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Mureș – 7 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Reghin – 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș – 19 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunal Harghita - 3
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Odorheiul Secuiesc – 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Miercurea Ciuc – 3 cereri;

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Luduș, Târnăveni, Toplița și Gheorgheni, în perioada de referință, nu au fost evidențiate cereri formulate de reprezentanții mass-media.

Din cele 55 de cereri, un număr de 51 au fost înregistrate, iar 4 ce reprezintă solicitări telefonice, identificate la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Mureș, nu au fost evidențiate.

Cele 55 de cereri au fost înregistrate în evidențe cum ar fi Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice, prin folosirea următorilor indicatori de cartare: VIII/3 (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș, Parchetele de pe lângă Tribunalele Mureș și Harghita, Parchetul de pe lângă Judecătoriile Târgu Mureș, Sighișoara), IP (Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Mureș), X/10 (Parchetul de pe lângă Judecătoria Odorheiul Secuiesc) și VIII/1 (Parchetele de pe lângă Judecătoria Reghin și Miercurea Ciuc).

Din cele 55 de solicitări, 54 au fost admise iar 2 respinse (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și Parchetul de pe lângă Judecătoria Sighișoara), reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș, Parchetul de pe lângă Tribunal Mureș și Parchetul de pe lângă Tribunal Harghita din totalul de 35 cereri, 17 au fost solicitări telefonice ale reprezentanților mass-media, care au fost înregistrate și rezolvate pozitiv în termen de purtătorul de cuvânt.

2.Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, chiar dacă 2 solicitări le-au fost respinse, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș a fost constituită Comisia privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public, după declanșarea controlului, prin Ordinul nr. .../03.11.2016, emis de procurorul general al acestei instituții și este constituită din doi procurori din care unul cu funcție de conducere.

Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Mureș formată din 3 procurori a fost înființată prin Ordinul nr..../I/724.01.2012, modificat prin Ordinul nr. .../14.11.2016, emis de prim procuror.

În schimb, la Parchetul de pe lângă Tribunalul Harghita și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Luduș, Reghin, Târnăveni, Sighișoara, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Gheorgheni și Miercurea Ciuc nu au fost constituite Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002, modificată.

Se mai impune precizarea că, la Parchetul de pe lângă Tribunal Mureș Comisia a fost constituită prin Ordinul nr. ..., emis de prim procuror după data declanșării controlului, respectiv la data de 18.11.2016, fiind formată din trei procurori.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultat că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor dosare cu un anumit obiect pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, activități judiciare (percheziția domiciliară) și activitatea desfășurată de parchete.

Solicitarea având nr. .../VIII/3/2015 formulată de reprezentanții mass-media și care a fost adresată Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș a fost respinsă, întrucât, informațiile cerute erau de natură a periclita rezultatul anchetei, fiind aplicabile prevederile art. 12 alin. 1 lit. e din Legea 544/2001.

Cererea adresată de mass media Parchetului de pe lângă Judecătoria Sighișoara înregistrată sub nr....VIII/3/2016, a fost respinsă, întrucât informațiile cerute nu se circumscriau informațiilor de interes public, astfel cum sunt definite de Legea 544/2001.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților, cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră, cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției.

c.Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II.Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.Conducerile Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și parchetele arondate au emis ordine interne de constituire a structurilor de comunicare, a căror componență este diferită.

La Parchetele de pe lângă Judecătoria Târnăveni, Târgu Mureș și Luduș, structurile de comunicare au fost constituite după declanșarea controlului.

2.Verificările au reliefat faptul că, la Parchetul de pe lângă Tribunalul Harghita și Parchetele de pe lângă Judecătoria Luduș, Reghin, Târnăveni, Sighișoara, Odorheiu Secuiesc, Toplița, Gheorgheni și Miercurea Ciuc nu au fost înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

Pe perioada desfășurării controlului, au fost constituite comisiile anterior indicate la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și Parchetul de pe lângă Tribunal Mureș.

3.Recomandările din art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, ce vizează fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, nu au fost valorificate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și

celelalte parchete din circumscripția sa teritorială, cu excepția Parchetului de pe lângă Judecătoria Sighișoara, însă activitatea s-a desfășurat în baza recomandărilor înscrise în Ghid precum și a prevederilor legale ce-și găsesc aplicabilitate în domeniul comunicării cu mass - media.

4. Totodată, recomandarea din articolul anterior indicat, privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu a fost implementată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș și parchetele arondate.

5. Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6. Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, conducerile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău și parchetele arondate Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public, Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare a căror componența este diferită, după cum urmează:

- Structura formată din purtător de cuvânt și înlocuitor purtător de cuvânt.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău, structura de comunicare este compusă din purtător de cuvânt și înlocuitor purtător de cuvânt, în baza ordinelor interne emise de procurorul general la datele de 02.10.2015 și 22.02.2016.

Activitatea de informare și relații publice la Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Piatra Neamț, Tg. Neamț, Onești și Bacău, se realizează de Compartimentele de informare și relații publice,

constituite prin ordine interne emise de prim procurori în perioada 2014- iunie 2016.

➤ Structura formată din purtător de cuvânt.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor de purtător de cuvânt în relațiile cu presa și de informare publică, la Parchetele de pe lângă Tribunalele Bacău, Neamț și Parchetele de pe lângă Judecătoria Roman, Bicăz, Moinești au fost înființate compartimente constituite în baza unor ordinelor interne emise de prim procurori în perioada 2014- iulie 2016.

Din informarea având nr.../VIII/2/2016, rezultă că, la Parchetele de pe lângă Judecătoria Buhuși și Podul Turcului, activitatea de informare și relații publice este îndeplinită de prim procuror, respectiv procuror.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești structura de comunicare formată din procuror și un grefier a fost constituită prin Ordinul nr.../2016, emis de prim procuror după declanșarea controlului, respectiv la data de 24.11.2016.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Recomandările anterior indicate, sunt valorificate de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț prin includerea în Ordinele nr. .../07.04.2016, nr. 01.01.2015 a atribuțiilor privind activitatea structurii de comunicare, astfel cum sunt inserate în Ghid.

De asemenea, prim procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț, prin Ordinul nr. .../2016, a valorificat recomandările din Ghid fiind specificate atribuțiile structurii de comunicare în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bacău și Parchetele de pe lângă Judecătoria Tg. Neamț, Bicăz, Roman, Bacău, Onești, Buhuși, Moinești și Podul Turcului recomandările nu au fost valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, recomandările acestuia ar trebui valorificate și în instrucțiunile și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău și unitățile arondate a rezultat faptul că, nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2. Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău au emis un număr total de 36 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău – 11;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Bacău – 17;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț – 3;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești – 2;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Onești – 3 ;

În perioada 01.01.2016- 30.06.2016 au fost întocmite un număr total de 21 comunicate de presă distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău - 5;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Bacău - 5;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț – 1;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bacău – 2;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Onești --3.
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești – 5;

Comunicate de presă emise de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău și Parchetul de pe lângă Judecătoria Bacău au fost evidențiate în registru prin folosirea indicativului de cartare VIII/2.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești comunicatele de presă nu au fost înregistrate în registrul special potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3, în conformitate cu ordinul procurorului general nr. .../01.02.2016, ci li s-a atribuit număr de dosar penal.

La Parchetele de pe lângă Tribunalele Neamț , Bacău și Parchetul de pe lângă Judecătoria Onești materialele de comunicare au fost înregistrate în Registrul general de intrare-ieșire a corespondenței potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3.

Nu au fost emise comunicate de presă, la Parchetele de pe lângă Judecătoriile Piatra Neamț, Roman, Tg. Neamț, Bicăz, Buhuși și Podul Turcului, în perioada 2015 - sem. I/2016

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate 2 interviuri de Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț, iar celelalte parchete din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău nu au inițiat asemenea acțiuni.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Alba Bacău și Parchetul de pe lângă Tribunal Neamț au susținut câte 2 conferințe de presă, iar celelalte unități subordonate nu au organizat astfel de evenimente de presă.

De menționat că, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău și parchetele din circumscripția sa teritorială, nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare, aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău prin materialele transmise a comunicat Inspecției Judiciare că, în perioada 2015-semestrul I 2016, au fost adresate de reprezentanții mass-media un număr total de 69 cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău - 22 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Bacău – 16 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț – 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Bacău – 22 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Onești – o cerere;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț – 3 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Podu Turcului – o cerere ;

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Târgu Neamț, Bicăz, Roman, Moinești și Buhuși în perioada de referință, nu au fost evidențiate cereri formulate de reprezentanții mass-media.

Din cele 69 de solicitări, 66 au fost admise iar 3 respinse (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău 1, Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț 2), reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Neamț cele 3 cereri au fost evidențiate în registrul special prin folosirea indicativului de cartare VIII/3, iar Parchetul de pe lângă Judecătoria Podu Turcului a înregistrat cererea adresată de mass media prin cartare VIII/1.

Cererile adresate de mass media Parchetelor de pe lângă Judecătoriile Piatra Neamț, Bacău, și Onești au fost înregistrate în evidențe prin folosirea indicativului de cartare VIII/2.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Bacău cele 22 de cereri au fost evidențiate în registru prin folosirea indicativului de cartare VIII/2 sau VIII/3.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, chiar dacă 3 solicitări le-au fost respinse, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

La Parchetul de pe lângă Tribunal Neamț și Parchetele de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț și Moinești, Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată, au fost constituite prin Ordinele nr. ..., emise de prim procurori, după data declanșării controlului, respectiv în perioada 09.11 -24.11.2016, fiind formate din câte 3 membrii, respectiv un procuror și un grefier.

În schimb, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău, Parchetul de pe lângă Tribunal Bacău și Parchetele de pe lângă Judecătoria Roman, Târgu Neamț, Bicăz, Bacău, Onești, Buhuși și Podul Turcului nu au fost constituite Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultat că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, dispunerea trimiterii în judecată fiind întocmit și înaintat instanței competente rechizitoriul, date statistice privind măsurile asiguratorii dispuse, luarea măsurii reținerii, dispunerea unor soluții de clasare, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, copie soluție clasare în conformitate cu prevederile art. 27 alin. 3 din Ghid.

Cererea nr.../VIII/2/2015 adresată de mass media Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău a fost respinsă deoarece informațiile solicitate nu făceau parte din categoria informațiilor publice .

Cererile nr. .../VIII/2/2015 și nr. .../VIII/2/2016, formulate de reprezentanții mass-media și care au fost adresate Parchetului de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț au fost respinse, întrucât se solicita copii după înscrisuri referitoare la probe din dosar, informații ce nu se încadrează în categoria celor de interes public, fiind exceptate, conform dispozițiilor art. 26 alin. 1 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, de la liberul acces al cetățenilor.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din monitorizarea articolelor de presă, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.Conducerile Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău și parchetele arondate au emis ordine interne de constituire a structurilor de comunicare, a căror componență este diferită.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești structura de comunicare a fost constituită după declanșarea controlului.

2.Verificările au reliefat faptul că, la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău, Parchetul de pe lângă Tribunal Bacău și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Roman, Târgu Neamț, Bicăz, Bacău, Onești, Buhuși și Podul Turcului, nu au fost înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

Pe perioada desfășurării controlului a fost constituită comisia anterior indicată, la Parchetul de pe lângă Tribunal Neamț și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Piatra Neamț și Moinești.

3.Recomandările din art.49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, ce vizează fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, nu au fost valorificate de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău, Parchetule de pe lângă Tribunalul Bacău, și Parchetele de pe lângă Judecătoriile Roman, Târgu Neamț, Bicăz, Bacău, Onești, Buhuși, Moinești și Podul Turcului, însă activitatea s-a desfășurat în baza recomandărilor înscrise în Ghid precum și a prevederilor legale ce-și găsesc aplicabilitate în domeniul comunicării cu mass - media.

4.Totodată, recomandarea din articolul anterior indicat privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu

a fost implementată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău și parchetele arondate.

5. Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești comunicatele de presă nu au fost înregistrate în registrul special prin folosirea indicativului de cartare VIII/3 conform ordinului procurorului general nr. .../01.02.2016, ci li s-a atribuit număr de dosar penal.

6. Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, conducerile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București și parchetele arondate Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a Structurile de comunicare

1 Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București funcționează structura de comunicare, în subordinea directă a procurorului general care coordonează activitatea acestui compartiment.

Structura de comunicare a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București este compusă din purtător de cuvânt, înlocuitor purtător de cuvânt, specialist IT și un consilier superior. Compartimentul de informare și relații publice a fost constituit prin Nota de serviciu nr. .../02.09.2015, emisă de procurorul general al acestei instituții, este condus de procurorul general și este deservit și de un grefier.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și

a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Conform materialelor furnizate, în Nota procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, au fost specificate atribuțiile prevăzute de art. 4 din Legea 544/2001 numai în privința purtătorului de cuvânt și a înlocuitorului acestuia, nefiind inserate mențiuni exprese prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa în fișele posturilor aferente și personalului din cadrul structurii de comunicare.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghid, recomandările acestuia ar trebui valorificate și în instrucțiunile și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor. Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București a rezultat faptul că, nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal București se realizează de Compartimentul de informare și relații publice.

Structura de comunicare a Parchetului de pe lângă Tribunalul București, condusă de prim procuror, este formată din purtător de cuvânt, înlocuitor al purtătorului de cuvânt și grefier.

Din materialele transmise, se constată că nu au fost făcute mențiuni privind includerea recomandărilor din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media în fișele posturilor personalului din structura de comunicare.

Structurile de comunicare de la Parchetele de pe lângă Judecătoria Sectorului 1, Sectorului 2, Sectorului 3, Sectorului 4, Sectorului 5 și Sectorului 6 București sunt constituite din purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt, emise de primii procurori, fiind conduse de către aceștia din urmă. La Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 București din structura de comunicare fac parte și doi grefieri, din care unul este grefierul șef.

Conform materialelor furnizate, nu au fost făcute mențiuni privind includerea recomandărilor din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media în fișele posturilor personalului din structura de comunicare.

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal Ilfov și Parchetul de pe lângă Judecătoria Cornetu se realizează de Compartimentul de informare și relații publice, condus de prim procuror și este format din purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Buftea nu s-a constituit Structura de comunicare, atribuțiile specifice fiind îndeplinite de prim-procurorul unității, potrivit ordinului de serviciu nr. .../2016.

Din materialele transmise, se constată că nu au fost făcute mențiuni privind includerea recomandărilor din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media în fișele posturilor personalului din structura de comunicare la nici una din unitățile din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Ilfov.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași și unitățile din subordine structurile de comunicare au fost constituite prin ordin emis de prim-procurorul unității, având în componență purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt, iar la Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași și un grefier. Nu au fost făcute mențiuni privind includerea recomandărilor din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media în fișele posturilor personalului din structura de comunicare la nici una din unitățile din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Giurgiu nu există constituită structura de comunicare, atribuțiile de informare fiind realizate de purtătorul de cuvânt desemnat prin ordin al prim-procurorului unității. La Parchetele de pe lângă Judecătoria Giurgiu și Judecătoria Bolintin Vale structurile de comunicare au fost constituite prin ordin al prim-procurorului, la Giurgiu fiind alcătuită din doi procurori - purtător de cuvânt și înlocuitor, iar la Bolintin-Vale dintr-un singur procuror – purtător de cuvânt. Nu au fost făcute mențiuni privind includerea recomandărilor din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media în fișele posturilor personalului din structura de comunicare la nici una din unitățile din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Giurgiu.

Structura de comunicare din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Ialomița este formată din purtător de cuvânt și înlocuitor al purtătorului de cuvânt, desemnați prin notă de serviciu de către prim-procuror. La parchetele de pe lângă judecătoriile Slobozia, Fetești, Urziceni structura , desemnat prin notă de serviciu a prim-procurorului. Nu au fost întocmite fișele postului pentru personalul din cadrul structurilor de comunicare și nu au fost făcute mențiuni privind includerea recomandărilor din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media în fișele posturilor personalului din structura de comunicare.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Teleorman, Parchetul de pe lângă Judecătoria Alexandria, Parchetul de pe lângă Judecătoria Zimnicea și Parchetul de pe lângă Judecătoria Videle funcționează Biroul de Informare și relații Publice constituit prin Nota de serviciu emisă de prim prim-procuror, din care fac parte purtătorul de cuvânt, înlocuitorul purtătorului de cuvânt și un grefier. La Parchetul de pe lângă Judecătoria Roșiorii de Vede și Parchetul de pe lângă Judecătoria Turnu-Măgurele nu s-a constituit structura de comunicare însă, prin ordin al prim-procurorului a fost desemnat purtătorul de cuvânt și înlocuitorul acestuia. Nu au fost făcute mențiuni privind includerea recomandărilor din Ghidul

privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media în fișele posturilor personalului din structura de comunicare.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015 și primul semestru al anului 2016, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București au emis comunicate de presă, după cum urmează:

Unitatea	anul 2015 sem.I/ 2016	
- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București	31	25
- Parchetul de pe lângă Tribunalul București	17	10
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1	17	6
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2	0	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3	2	2
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4	6	3
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5	2	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Ilfov	7	5
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Buftea	0	3
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Cornetu	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași	6	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Călărași	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Oltenița	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Lehliu-Gară	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Giurgiu	3	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Giurgiu	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Bolintin Vale	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Ialomița	30	7
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Slobozia	1	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Fetești	21	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Urziceni	8	2
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Teleorman	0	4
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Alexandria	4	2
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Videle	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Roșiorii de Vede	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Turnu-Măgurele	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Zimnicea	0	0

Toate cele 56 comunicate de presă emise de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București au fost înregistrate în Registrul de intrare-ieșire a corespondenței potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare

corespunzător VIII/3. În aceeași modalitate au procedat și parchetele din subordine. Excepție face Parchetul de pe lângă Tribunalul Giurgiu, unde comunicatele nu au fost înregistrate.

În perioada de referință au fost acordate 2 interviuri, unul de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, în anul 2016 și unul de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Slobozia, în anul 2015.

Celelalte unități nu au acordat interviuri.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

În ceea ce privește datele statistice referitoare la cererile adresate de reprezentanții mass –media, potrivit datelor comunicate de unitățile de parchet Inspecției Judiciare situația se prezintă astfel:

Anul 2015

	Total	Admise
- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București	33	32
- Parchetul de pe lângă Tribunalul București	32	24
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1	41	19
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2	11	7
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3	7	4
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4	18	13
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5	13	13
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6	6	6
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Ilfov	2	2
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Buftea	3	2
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Cornetu	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași	15	15
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Călărași	4	4
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Oltenița	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Lehliu-Gară	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Giurgiu	5	4
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Giurgiu	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Bolintin Vale	2	1
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Ialomița	18	15
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Slobozia	11	9
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Fetești	9	9
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Urziceni	5	5
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Teleorman	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Alexandria	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Videle	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Roșiorii de Vede	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Turnu-Măgurele	0	0

- Parchetul de pe lângă Judecătoria Zimnicea	0	0
--	---	---

Anul 2016

	Total	Admise
- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București	17	14
- Parchetul de pe lângă Tribunalul București	36	30
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1	29	22
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2	18	8
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3	4	4
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4	8	7
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5	3	3
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6	5	4
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Ilfov	5	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Buftea	3	2
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Cornetu	6	4
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași	10	10
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Călărași	2	2
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Oltenița	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Lehliu-Gară	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Giurgiu	1	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Giurgiu	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Bolintin Vale	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Ialomița	10	10
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Slobozia	1	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Fetești	1	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Urziceni	7	7
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Teleorman	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Alexandria	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Videle	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Roșiorii de Vede	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Turnu-Măgurele	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Zimnicea	0	0

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, chiar dacă au fost și solicitări respinse, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

În ceea ce privește datele transmise de structurile de comunicare din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași și Parchetului de pe lângă Judecătoria Călărași, constatăm că au fost formulate două acțiuni civile de către un reprezentant mass-media, ambele adresate Tribunalului Călărași, prin care s-a solicitat instanței ca, prin hotărâre, să dispună obligarea Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași, respectiv a Parchetului de pe lângă Judecătoria Călărași, să comunice informațiile solicitate în baza Legii nr. 544/2001.

Referitor la acțiunea civilă formulată împotriva Parchetului de pe lângă Judecătoria Călărași:

La data de 21.04.2016, petenta jurnalist independent, a solicitat să i se comunice dacă există un dosar penal în lucru cu privire la un caz de dispariție a unui bolnav ce fusese internat într-o unitate spitalicească, situație mediatizată de presa locală. Prin adresa nr. .../VIII/3/2016 din 26.04.2016 Parchetul de pe lângă Judecătoria Călărași a comunicat că poate furniza informații cu privire la o eventuală anchetă penală efectuată sau aflată în supravegherea Parchetului. După introducerea acțiunii civile, prin adresa nr. .../VIII/3/2016 s-a comunicat solicitantei numărul dosarului înregistrat în legătură cu dispariția persoanei respective și încadrarea juridică a faptei pentru care se fac cercetări. Prin sentința civilă nr. .../2016 din 08.09.2016, instanța a luat act de cererea de renunțare la judecată formulată de reclamantă.

Referitor la acțiunea civilă formulată împotriva Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași:

Urmare unei solicitări formulate de petenta jurnalist independent, prin adresa nr. .../VIII/3/2016 din 25.05.2016, Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași a comunicat datele solicitate cu privire la unele dintre punctele solicitării, iar cu privire la 2 dintre acestea a arătat că „procurorii nu pot să-și exprime puncte de vedere cu privire la articolele apărute în presă”, iar „activitatea de comunicare publică se realizează prin birourile de informații și relații publice și nu de către prim-procuror”.

Acțiunea civilă prin care reclamanta-jurnalist a solicitat obligarea Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași la comunicarea datelor solicitate a fost respinsă de către Tribunalul Călărași, prin sentința civilă nr. .../04.10.2016.

O parte din parchetele aflate în circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București au respectat dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

Reținem că au fost constituite astfel de comisii la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3 București, Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași, Parchetul de pe lângă Tribunalul Teleorman și Parchetul de pe lângă Judecătoria Alexandria. Din componența comisiilor fac parte doi procurori, din care unul cu funcție de

conducere, iar la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București a fost desemnat și un membru supleant.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultat că, informațiile de interes public comunicate mass-media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau, exemplificativ, următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitoriu după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă, activități judiciare (percheziția domiciliară, flagrant), activitatea desfășurată de parchete.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Răspunsurile au fost comunicate de regulă în scris și transmise în modalitatea în care au fost adresate (scrisoare sau e-mail), iar uneori prin telefon, în acest din urmă caz existând rezoluția purtătorului de cuvânt pe cerere, cu mențiuni referitoare la modul de soluționare.

Au fost identificate și situații în care rezoluția purtătorului de cuvânt conține doar mențiunea că s-a răspuns telefonic, fără să existe mențiuni cu privire la modul de soluționare. Ex.: lucrările nr. ... ale PJ Sector 1; nr. ... a Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 6;

Se impune menționarea lucrării nr. .../VIII/3/2015 a Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 3 București în care, prin ordonanța din data de 28.05.2015 a purtătorului de cuvânt s-a dispus respingerea unei cereri formulată de un reporter în temeiul Legii nr. 544/2001, prin care a solicitat informații cu privire la un dosar penal, pentru motivul că acest nu a solicitat acreditarea de către unitatea de parchet, reținându-se că potrivit art. 18 din Legea nr. 544/2001 comunicarea de informații de interes public către reprezentanții mass-media este condiționată de obținerea acreditării.

Potrivit art. 11 din Ghid „furnizarea informațiilor de interes public către reprezentanții mass-media nu poate fi condiționată de acreditarea acestora”.

În lucrarea nr. .../VIII/3/2015 a Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București, a fost respinsă cererea formulată de un reprezentant al unei instituții mass-media, prin care solicita comunicarea rechizitoriului emis într-

un dosar penal, pentru motivul că dosarul a fost înaintat instanței de judecată, iar reporterul trebuie să se adreseze instanței pentru obținerea acestuia.

În lucrarea nr. .../VIII-3/2015 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Ilfov, a fost comunicat unui reporter, urmare solicitării acestuia, referatul cu propunere de arestare preventivă emis într-un dosar penal, în integralitate, fără a fi anonimizate numele martorilor și fără a fi eliminate pasajele referitoare la probe și la analiza acestora.

O situație similară a fost identificată și în lucrările nr. .../VIII-3/2015 a aceleiași unități și nr. .../VIII-3/2016 în care au fost emise comunicate de presă, în primul caz în referire la emiterea rechizitoriului într-un dosar penal, iar în cel de-al doilea referitor la efectuarea urmăririi penale față de o persoană cu privire la săvârșirea infracțiunii de omor, în care au fost inserate pasaje referitoare la probe și la analiza acestora și cu indicarea numelor unor martori și ale unor părți vătămate.

Apreciem că o interpretare corectă a dispozițiilor art. 27 alin. (1) din Ghid este cea potrivit căreia aceste mențiuni nu trebuie eliminate doar în situația în care s-a pronunțat o hotărâre. Potrivit disp. art. 38 alin. (3) din Ghid, ce cuprind reguli aplicabile în faza de judecată, dacă dosarul se află în procedura de cameră preliminară sau, în perioada cuprinsă între data finalizării acestei proceduri și primul termen de judecată, în cazul unei cereri de comunicare a rechizitoriului se procedează potrivit art. 27 alin. (1) și (2). După primul termen de judecată, potrivit disp. amintite anterior, se poate elibera o copie a rechizitoriului, după asigurarea protecției datelor cu caracter personal, *cu excepția situației în care completul de judecată a stabilit că judecarea cauzei se va realiza în ședință nepublică*. În concluzie, fără a face verificări cu privire la stadiul judecării și eventuale dispoziții ale instanței referitoare la publicitatea ședinței, structura de comunicare trebuie să elibereze copii ale rechizitoriului în conformitate cu art. 27 din Ghid.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecării și fără a fi încălcat principiul prezumției de nevinovăție.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua

verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.Procurorii cu funcții de conducere din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București și parchetelor din circumscripția acestuia au emis ordine interne de constituire a structurilor de comunicare, a căror componență este diferită.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Buftea, Roșorii de Vede, Turnu-Măgurele și Parchetul de pe lângă Tribunalul Giurgiu nu au fost constituite structurile de comunicare.

2.Verificările au reliefat faptul că doar la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3 București, Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași, Parchetul de pe lângă Tribunalul Teleorman și Parchetul de pe lângă Judecătoria Alexandria au fost înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

3.Recomandările cuprinse în art.49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa în cuprinsul fișelor postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, au fost valorificate de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București prin includerea atribuțiilor specifice în fișa postului purtătorului de cuvânt; la celelalte unități nu au fost valorificate.

4.Totodată, recomandarea din articolul anterior indicat privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu a fost implementată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București și parchetele din subordine.

5.Comunicarea cu mass-media, prin intermediul structurilor de comunicare s-a realizat, în general, într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6. Au fost identificate și situații, singulare, în care dispozițiile art. 11 și 27 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media nu au fost respectate.

7. Verificările au reliefat faptul că, deoarece nu au fost sesizați cu privire la apariția în spațiul public a unor probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, procurorii cu funcții de conducere din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București și a parchetelor din circumscripția teritorială a acestuia nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

8. Nu există un mod de lucru unitar în ceea ce privește soluționarea solicitărilor reprezentanților mass-media, unele lucrări fiind soluționate prin rezoluție, ordonanță, sau modalitatea de soluționare rezultă din conținutul răspunsului transmis; au fost identificate și situații în care din conținutul lucrării nu rezultă dacă solicitarea a fost admisă sau respinsă, fiind făcută doar mențiunea că s-a răspuns telefonic.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați și parchetele arondate Aspectele și deficiențele constatate

1. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

➤ La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați actuala componență a structurii de comunicare a fost stabilită prin Ordinul nr. ... din data de 7 mai 2013 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați.

Prin același ordin a fost desemnat și purtătorul de cuvânt pentru relația cu mass media precum și membrii comisiei de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

De asemenea, mențiuni privind componența executivă a structurii de comunicare a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați se regăsesc și în cuprinsul Ordinului nr. ... din 5 ianuarie 2016 privind stabilirea sarcinilor care revin procurorului general, procurorilor generali adjuncți și de repartizare a procurorilor pe sectoare de activitate.

➤ La Parchetul de pe lângă Tribunalul Galați actuala componență și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin Ordinul nr. ... din 1 iulie 2016 și Ordinul nr. ... din 2 noiembrie 2016 ale conducătorului parchetului.

- La Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați actuala componență și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin Ordinul nr. ... din 10.11.2016 al conducătorului parchetului.
- La Parchetul de pe lângă Judecătoria Liești actuala componență și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin Ordinul nr. ... din 05.01.2016 al conducătorului parchetului.
- La Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Bujor actuala componență și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin Ordinul nr. ... din 21.11.2016 al conducătorului parchetului.
- La Parchetul de pe lângă Judecătoria Tecuci componența și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin Ordinul nr. ... din 26.10.2015 al conducătorului parchetului.
- La Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila actuala componență și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin Ordinul nr. 20 din 6 ianuarie 2016 al conducătorului parchetului.
- La Parchetul de pe lângă Judecătoria Brăila actuala componență și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin Dispoziția nr. ... din 15.04.2016 a conducătorului parchetului.
- La Parchetul de pe lângă Tribunalul Vrancea componența și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin Ordinul nr. ... din 26 ianuarie 2016 și Ordinul nr. ... din 26 ianuarie 2016 ale conducătorului parchetului.
- La Parchetul de pe lângă Judecătoria Focșani actuala componență și atribuțiile structurii de comunicare au fost stabilite prin ordinul nr. ... din 5 ianuarie 2016 și nr. ... din 12 august 2016 ale conducătorului parchetului.
- La Parchetul de pe lângă Judecătoria Făurei, Parchetul de pe lângă Judecătoria Însurăței, Parchetul de pe lângă Judecătoria Panciu și Parchetul de pe lângă Judecătoria Adjud, nu sunt constituite compartimente de informare și relații publice, prim procurorii îndeplinind și atribuțiile purtătorului de cuvânt. Aceste unități de parchet funcționează cu câte 1 sau 2 procurori.

De regulă au fost organizate Birouri de informare publică și relații cu presa, fiind asigurate și spațiile necesare desfășurării în condiții optime a activității de comunicare și informare.

Nu au fost emise de către conducătorii parchetelor instrucțiuni și proceduri de lucru interne, activitatea structurilor de comunicare din cadrul parchetelor desfășurându-se conform Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul perioadei analizate, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați nu a emis comunicate de presă însă a analizat cele 113 comunicate emise de Birourile

de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția sa teritorială, în vederea aprecierii oportunității postării pe site-ul instituției, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați - 0;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Galați – 22;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați – 4;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Tecuci -0;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Bujor –0;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Liești - 0;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila – 127;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Brăila – 217;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Făurei – 6;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Însurăței – 3;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Vrancea – 0;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Focșani – 0;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Adjud – 0;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Panciu –0;

Comunicatele de presă elaborate de Birourile de informare și relații publice din cadrul parchetelor arondate, au fost înregistrate în Registrele de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice .

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați și unitățile arondate mai sus menționate nu au fost organizate conferințe de presă și nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare, aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați cu mass media, prin intermediul Birourilor de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează această activitate, respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară, Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați, la data de 11.11.2016 prin adresa nr. .../1/6/IP/2016 a comunicat Inspecției Judiciare că, în perioada 2015-semestrul I 2016 au fost adresate de reprezentanții mass – media un număr total de 48 de cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați - 10 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Galați – 2 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați – 1 cereri;

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila – 12 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Vrancea – 17 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Focșani – 6 cereri;

La celelalte unități de parchet arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați nu au fost evidențiate cereri formulate de reprezentanții mass-media.

Toate aceste cereri au fost înregistrate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice la indicativul /VIII/I/3/IP.

Conducerea Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați a luat măsuri, astfel încât, fiecare solicitare din partea reprezentanților mass - media, chiar și telefonică, să fie înregistrată în evidențele unității prin grija purtătorului de cuvânt cu indicarea solicitantului, a datei cererii și a obiectului acesteia.

Din cele 48 de solicitări, 45 au fost admise iar 3 respinse (Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați-2, Parchetul de pe lângă Tribunalul Vrancea 1), reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

2.Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, chiar dacă 3 dintre solicitări le-au fost respinse.

De regulă, la nivelul parchetelor arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați au respectat dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați, a fost constituită comisia anterior indicată prin Ordinul nr. ... din data de 7 mai 2013 emis de procurorul general al acestei instituții.

Pentru cazurile de incompatibilitate a membrilor comisiei de analiză, prin același act s-a statuat că procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați să desemneze un procuror care să participe la analiza reclamațiilor administrative vizând nerespectarea prevederilor Legii nr. 544/2001 și ale Normelor metodologice de aplicare a acestui act normativ, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.123/2002.

Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetul de pe lângă Tribunalul Galați a fost constituită prin ordinul nr. ... din data de 11.07.2016 al conducătorului parchetului.

Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați a fost constituită prin ordinul nr. ... din data de 10.11.2016 al conducătorului parchetului.

Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetul de pe lângă Judecătoria Tecuci a fost constituită prin ordinul nr. ...din data de 25.07.2013 al conducătorului parchetului.

Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila a fost constituită prin ordinul nr. ... din data de 26.01.2015 al conducătorului parchetului.

Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetul de pe lângă Judecătoria Brăila a fost constituită prin ordinul nr. ... din data de 05.01.2016 al conducătorului parchetului.

În schimb, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Liești și Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Bujor, Parchetul de pe lângă Judecătoria Făurei și Parchetul de pe lângă Judecătoria Însurăței nu au fost constituite Comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzute de art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată.

Deși au fost situații în care cererile formulate de reprezentanții mass-media au fost respinse, aceștia nu au formulat contestații.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultat că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitoriu după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă, activitatea desfășurată de parchete.

Solicitarea adresată de media Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați, înregistrată sub nr..../VIII/1/IP/2015 , constând în comunicarea unor date statistice, pe parcursul mai multor ani, altele decât cele evidențiate și raportate de parchete pe cale ierarhică, a fost respinsă ca nefondată.

Solicitarea adresată Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați, înregistrată sub nr. .../VIII/3/IP/2015, constând în comunicarea de informații cu privire la faptul dacă față de anumiți avocați se efectuează acte de cercetare penală și pentru ce fapte, a fost respinsă cu motivarea că informațiile cerute nu se încadrează în categoria celor de interes public.

Solicitarea adresată Parchetului de pe lângă Tribunalul Vrancea, înregistrată sub nr. .../VIII/3/IP/2015, constând în transmiterea imaginilor video dintrun dosarul penal, a fost respinsă cu motivarea că informațiile cerute nu se încadrează în categoria celor de interes public, fiind exceptate de la accesul liber al cetățenilor.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați și unitățile de parchet arondate, de regulă au fost respectate dispozițiile Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass- media, precum și ale Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Au fost constituite structurile de comunicare și asigurate spațiile necesare pentru desfășurarea în condiții optime a activității de comunicare în vederea asigurării liberului acces la informațiile de interes public.

2.La Parchetul de pe lângă Judecătoria Făurei, Parchetul de pe lângă Judecătoria Însurăței, Parchetul de pe lângă Judecătoria Panciu și Parchetul de pe lângă Judecătoria Adjud, nu sunt constituite compartimente de informare și relații publice, prim procurorii îndeplinind și atribuțiile purtătorului de cuvânt. Aceste unități de parchet funcționează cu câte 1 sau 2 procurori.

3. La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați au fost instituite instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurii de comunicare iar în ordinele privind repartizarea sarcinilor procurorilor cu funcții de conducere și de execuție, precum și pentru personalul auxiliar de specialitate au fost făcute mențiuni referitoare la activitatea specifică asigurării accesului liber la informațiile de interes public. Valorificarea recomandărilor art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, s-a realizat prin fișele postului și la celelalte unități de parchet, fără însă a fi elaborate instrucțiuni și proceduri de lucru interne.

4. Neconstituirea Comisiilor de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la Parchetul de pe lângă Judecătoria Făurei, Parchetul de pe lângă Judecătoria Însurăței, Parchetul de pe lângă Judecătoria Panciu, Parchetul de pe lângă Judecătoria Adjud, Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Bujor și Parchetul de pe lângă Judecătoria Liești s-a datorat faptului că această constituire nu a fost posibilă, prin raportare la numărul procurorilor, cât și al faptului că nerespectarea prevederilor Legii nr. 544/2001 de către prim procurorul unității putea fi analizată doar la nivelul parchetului ierarhic superior.

5. Nu s-a impus efectuarea de verificări de către conducătorii parchetelor din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați, conform recomandărilor Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 10 iunie 2015, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul acestor parchete.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov și parchetele arondate Aspectele și deficiențele constatate

1. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov funcționează structura de comunicare, în subordinea directă a procurorului general, care face parte din Compartimentul de informare și relații publice.

Structura de comunicare a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov a fost stabilită prin ordinul nr. .../03.04.2015 al procurorului general al unității și este compusă din: procuror general, procuror șef secție urmărire penală, specialist IT, grefier șef secție și un grefier. Prin același ordin au fost desemnați pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 544/2001 un procuror și un supleant, precum și purtătorul de cuvânt și înlocuitorul acestuia.

Se impune precizarea că procurorul care a fost desemnat pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 544/2001 și, totodată, purtător de cuvânt nu face parte din Compartimentul de informare și relații publice.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov structura de comunicare s-a constituit prin desemnarea, prin ordin al prim-procurorului, a purtătorului de cuvânt și a unui membru al Compartimentului de informare și relații publice. Începând cu data de ... ianuarie 2015 Structura de comunicare este formată dintr-un singur membru, care are și atribuții de purtător de cuvânt (ordinele nr. .../16.01.2015 și .../16.02.2016).

Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov nu are constituită Structura de comunicare, fiind desemnați prin hotărâre a colegiului de conducere un purtător de cuvânt și un responsabil cu aplicarea dispozițiilor Legii 544/2001. Potrivit informării întocmite de prim-procurorul unității s-a procedat în această manieră întrucât nici un procuror nu și-a dat acordul pentru a îndeplini aceste atribuții.

Aceeași situație se regăsește și la Parchetul de pe lângă Judecătoria Rupea, unde nu s-a constituit structura de comunicare însă, atribuțiile purtătorului de cuvânt sunt îndeplinite de prim-procurorul unității, desemnat prin ordin pentru îndeplinirea acestor atribuții.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Zărnești nu s-a constituit structura de comunicare, datorită lipsei de personal.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Făgăraș există constituită structura de comunicare, din care face parte prim-procurorul unității, care îndeplinește și atribuții de purtător de cuvânt.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Covasna structura de comunicare a fost constituită prin ordin al prim-procurorului, din aceasta făcând parte un procuror care este desemnat purtător de cuvânt, un specialist IT și un grefier.

La unitățile din circumscripția Parchetului de pe lângă Tribunalul Covasna (PJ Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc și Întorsura Buzăului) structura de comunicare a fost constituită prin ordin al prim-procurorului, prin care s-a desemnat purtătorul de cuvânt. La parchetul de pe lângă Judecătoria Întorsura Buzăului din structura de comunicare face parte și un grefier.

Parchetul de pe lângă Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov are constituită structura de comunicare prin ordin al prim-procurorului, aceasta fiind compusă din purtător de cuvânt.

În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Conform materialelor furnizate, au fost incluse recomandările din Ghid în fișa postului aferentă personalului din cadrul structurii de comunicare a Parchetului de pe lângă Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, respectiv în privința purtătorului de cuvânt, iar la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sfântu

Gheorghe prin includerea în ordinul de desemnare a purtătorului de cuvânt a prevederilor din Ghid, pentru a fi avute în vedere.

Totodată, din informarea întocmită de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Braşov, rezultă că Recomandările din Ghidul privind relaţia dintre sistemul judiciar din România şi mass-media nu pot fi incluse în fişele postului procurorilor care fac parte din structurile de comunicare întrucât procurorii nu au fişa postului dar, aceştia cunosc dispoziţiile Ghidului şi îl aplică corespunzător.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 din Ghid, recomandările acestuia ar trebui valorificate şi în instrucţiunile şi procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare din cadrul parchetelor. Din relaţiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Braşov a rezultat faptul că, nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică şi la rectificare, interviuri, conferinţe de presă; date statistice şi incidenţa dispoziţiilor legale şi regulamentare.

În cursul anului 2015 şi primul semestru al anului 2016, conform celor precizate, Birourile de informare publică şi relaţii cu presa din cadrul parchetelor din circumscripţia teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Braşov au emis comunicate de presă, după cum urmează:

Unitatea	anul 2015	sem. I/ 2016
Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Braşov	3	5
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov	16	8
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Braşov	52	11
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Făgăraş	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Rupea	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Zărneşti	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Covasna	7	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sfântu Gheorghe	1	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Secuiesc	0	0
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Întorsura Buzăului	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul pentru Minori şi Familie Braşov	0	2

În perioada de referinţă au fost acordate 21 interviuri de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Braşov, 17 declaraţii de presă ale purtătorului de cuvânt al Parchetului de pe lângă Tribunalul Braşov.

Celelalte unităţi nu au acordat interviuri.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanţii mass-media; date statistice.

În ceea ce privește datele statistice referitoare la cererile adresate de reprezentanții mass –media, potrivit datelor comunicate de unitățile de parchet Inspecției Judiciare situația se prezintă astfel:

Anul 2015

	Total	Admise
- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov	0	0
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov	3	3
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov	9	8
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Covasna	1	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sfântu Gheorghe	1	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Secuiesc		
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Întorsura Buzăului		

Anul 2016

	Total	Admise
- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov	2	2
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov	2	1
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov	5	1
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Covasna	2	2
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Sfântu Gheorghe	4	4

Celelalte unități nu au înregistrat cereri formulate de reprezentanții mass-media.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, chiar dacă au fost și solicitări respinse, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

Parchetele aflate în circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov nu au implementat dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public, din referatele întocmite de conducătorii unităților rezultând că aceștia nu au considerat necesară constituirea acestei comisii întrucât nu au fost formulate contestații.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov a fost constituită Comisia de analiză prin ordinul nr. .../22.08.2011 al procurorului general, ordin ce a fost abrogat la data de 05.12.2011.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultă că, informațiile de interes public comunicate mass-media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau, exemplificativ, următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în

mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, dispunerea trimiterii în judecată, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, activități judiciare (percheziția domiciliară, flagrant), activitatea desfășurată de parchete.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Răspunsurile au fost comunicate de regulă în scris și transmise în modalitatea în care au fost adresate (scrisoare sau e-mail), iar uneori prin telefon, în acest din urmă caz existând rezoluția purtătorului de cuvânt pe cerere, cu mențiuni referitoare la modul de soluționare.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul prezumției de nevinovăție.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.Procurorii cu funcții de conducere din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov și parchetelor din circumscripția acestuia au emis ordine interne de constituire a structurilor de comunicare, a căror componență este diferită.

La Parchetele de pe lângă Judecătoriile Brașov, Rupea și Zărnești nu au fost constituite structurile de comunicare.

2.Verificările au reliefat faptul că la nici una dintre unitățile din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov nu au fost înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

3.Recomandările cuprinse în art.49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media privind individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa în cuprinsul fișelor postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, au fost valorificate de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov și unitățile din subordinea acestuia.

În acest sens, Recomandările au fost incluse în fișa postului aferentă personalului din cadrul structurii de comunicare a Parchetului de pe lângă Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, respectiv în privința purtătorului de cuvânt, iar la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sfântu Gheorghe prin includerea în ordinul de desemnare a purtătorului de cuvânt a prevederilor din Ghid, pentru a fi avute în vedere.

Totodată, conducerea Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov, a apreciat că Recomandările din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media nu pot fi incluse în fișele postului procurorilor care fac parte din structurile de comunicare întrucât procurorii nu au fișa postului dar, aceștia cunosc dispozițiile Ghidului și îl aplică corespunzător.

4.Recomandarea din articolul anterior indicat privind elaborarea unor instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu a fost implementată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București și parchetele din subordine.

5.Comunicarea cu mass-media, prin intermediul structurilor de comunicare s-a realizat, în general, într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu prevăzute de legi, ordine, regulament, Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6. Verificările au reliefat faptul că, deoarece nu au fost sesizați cu privire la apariția în spațiul public a unor probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, procurorii cu funcții de conducere din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București și a parchetelor din circumscripția teritorială a acestuia nu au

efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași și parchetele arondate

Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Iași și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare dar componența acestora este diferită, după cum urmează:

În acest sens prin ordinul nr. .../10.05.2013, al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Iași, a fost numită structura de comunicare, formată din d-na procuror Bocai Adina – purtător de cuvânt, procuror Ispir Iulian- înlocuitor purtător de cuvânt , grefier ... și specialist IT

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal Iași se realizează prin purtătorul de cuvânt, prim procuror adjunct Pecincu Alexandru Cristian desemnat prin Ordinul nr..../15.10.2015 al prim procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Iași.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași, Parchetul de pe lângă Judecătoria Pașcani, Parchetul de pe lângă Judecătoria Hârlău, Parchetul de pe lângă Judecătoria Răducăneni structura de comunicare este formată dintr-un singur procuror desemnat prin ordin al prim-procurorului unității.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Vaslui, compartimentul de informare și relații publice este format doar din purtătorul de cuvânt, respectiv d-na procuror criminalist Ruja Alice Diana desemnată prin Ordinul nr.... 07.01.2015.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Vaslui, Parchetul de pe lângă Judecătoria Bîrlad și Parchetul de pe lângă Judecătoria Huși structura de comunicare este formată dintr—un singur procuror purtător de cuvânt, desemnat prin ordin al prim procurorului unității.

În cadrul unităților prezentate, nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurii de comunicare, altele decât cele stabilite prin Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass media și Ordinul Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr.235/25.06.20114, privind relația dintre Ministerul Public și mass media.

Din verificări a rezultat că nu au fost incluse în fișele posturilor aferente personalului din cadrul structurii de comunicare, recomandări din Ghidul privind

relația dintre sistemul judiciar și mass media. În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași a rezultat faptul că nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015 și semestrul I 2016, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Iași au emis un număr total de 154 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași - 13;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Iași- 49;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași- 24;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Pașcani-46;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Hârlău -3;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Răducăneni-7
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Vaslui -4
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Bârlad -8

Comunicatele de presă emise de parchetele menționate au fost înregistrate în Registrul de intrare-ieșire de informații publice conform adresei nr. .../VIII/3/2012 din data de 15.02.2012 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 a fost acordat un singur interviu realizat de structura de comunicare a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Iași, ocazie cu care s-a realizat și o conferință de presă.

La celelalte parchete arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Iași, în perioada ce face obiectul controlului, nu au fost acordate interviuri și nu au fost organizate conferințe de presă, cu excepția Parchetului de pe lângă Tribunalul Iași și Parchetului de pe lângă Judecătoria Iași, în cadrul cărora au avut loc interviuri și conferințe de presă, dar acestea nu au fost evidențiate scriptic.

De asemenea la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași și unitățile arondate nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare (cu o singură excepție la Parchetul de pe lângă Judecătoria Bârlad unde s-a solicitat dreptul la replică), aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media, prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Iași cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia, respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași, a comunicat Inspecției Judiciare prin adresa nr..../I/3/2016 din 28.11.2016 că, în perioada 2015-semestrul I 2016 au fost adresate de reprezentanții mass –media un număr total de 70 de cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași - 12 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Iași – 13 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași – 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Hârlău – 1 cerere;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Vaslui– 12 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Vaslui – 12 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Bârlad – 8 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Huși – 8 cereri;

Cererile au fost înregistrate având indicativul VIII/3, în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice (R38).

Din cele 70 de solicitări au fost admise 39 și respinse 31, reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

2.Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași și unitățile arondate nu au fost respectate dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată, privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultă că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită

categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitoriu după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă, activități judiciare (percheziția domiciliară, flagrant), activitatea desfășurată de parchete.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Iași au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1. La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași și unitățile arondate sunt constituite de conducere prin emiterea unor ordine interne, structuri de comunicare a căror componență este diferită în raport de personalul existent la fiecare unitate de parchet.

2.Verificările au reliefat faptul că la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași și unitățile arondate nu au fost înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

3.Recomandările Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, cu privire la fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, au fost valorificate total, parțial sau deloc de parchete.

4.Recomandările Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, cu privire la elaborarea de instrucțiuni și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu au fost valorificate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Iași și unitățile arondate.

5.Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu și prevăzute de legi, ordine, regulament,Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6.Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate,conducerile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Iași nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava și parchetele arondate

Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Suceava și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare dar componența acestora este diferită, după cum urmează:

În acest sens prin ordinul nr. .../19.07.2016, al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Suceava, a fost numită structura de

comunicare, formată din procuror Toma Ionel – purtător de cuvânt, procuror Andrieș Gabriel - înlocuitor purtător de cuvânt și grefier

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal Suceava se realizează prin purtătorul de cuvânt, procuror Ciornei Cristina Maria, înlocuitor purtător de cuvânt, procuror Mitric Cătălin și prim grefier ... desemnați prin Ordinul nr..../24.02.2016 al prim procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Suceava.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava, structura de comunicare este formată dintr-un singur procuror desemnat prin ordin al prim-procurorului unității.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Rădăuți, compartimentul de informare și relații publice este format doar din primul procuror Bucșa Anndrei Sebastian desemnat prin Ordinul nr..../I/1/2016. Tot aceeași situație se regăsește la parchetele de pe lângă Judecătoria Gura Humorului și Vatra Dornei.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpulung Moldovenesc nu există structură de comunicare.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Botoșani există un birou de informare publică, relații publice și relații cu presa, compus dintr-un singur procuror, respectiv procuror șef Secție de Urmărire Penală, Chihaia Valeriu Iulian. Același procuror, prin Ordinul nr. .../12.01.2016 al prim procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani a fost desemnat să îndeplinească și atribuțiile de purtător de cuvânt al Parchetului de pe lângă Judecătoria Darabani.

La parchetele de pe lângă judecătoriile Botoșani, Săveni și Dorohoi există doar un singur procuror desemnat purtător de cuvânt, prin ordin al primului procuror.

În cadrul unităților prezentate, nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurii de comunicare, altele decât cele stabilite prin Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass media și Ordinul Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr.235/25.06.20114, privind relația dintre Ministerul Public și mass media.

Din verificări a rezultat că nu au fost incluse în fișele posturilor aferente personalului din cadrul structurii de comunicare, recomandări din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass media. În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava a rezultat faptul că nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2. Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015 și semestrul I 2016, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Suceava au emis un număr total de 398 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava - 4;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava –155;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava – 7;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Rădăuți-51;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni -14;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpulung Moldovenesc-114;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Vatra Dornei -9;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Botoșani -44;

Comunicatele de presă emise de parchetele menționate au fost înregistrate în Registrul de intrare-ieșire de informații publice conform adresei nr. .../VIII/3/2012 din data de 15.02.2012 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 au fost acordate un număr de 6 interviuri realizate de biroul de informare publică al Parchetului de pe lângă Tribunalul Botoșani.

În aceeași perioadă de timp s-a realizat o conferință de presă de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava, .

La celelalte parchete arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Suceava, în perioada ce face obiectul controlului, nu au fost acordate interviuri și nu au fost organizate conferințe de presă.

De asemenea la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava și unitățile arondate nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare (cu o singură excepție la parchetul de pe lângă Tribunalul Botoșani), aspect ce conduce la concluzia că materialele transmise au fost publicate de mass media, prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Suceava cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia, respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava, a comunicat Inspecției Judiciare prin adresa nr..../I/3/2016 din 28.11.2016 că, în perioada 2015-semestrul I 2016 au fost adresate de reprezentanții mass –media un număr total de 64 de cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava - 14 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava– 25 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava– 3 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Rădăuți – 15 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Fălticeni– 1 cerere;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Gura Humorului – 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpulung Moldovenesc – 1 cerere;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Vatra Dornei– 1 cerere;

Cererile au fost înregistrate având indicativul VIII/3, în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice (R38).

Din cele 64 de solicitări au fost admise 37 și respinse 27(întrucât nu au îndeplinit condițiile prev. de Legea nr.544/2001, respectiv Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass media) reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

2. Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava și unitățile arondate nu au fost respectate dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată, privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultă că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitoriu după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă și activitatea desfășurată de parchete.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Suceava au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II.Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava și unitățile arondate sunt constituite de conducere prin emiterea unor ordine interne, structuri de comunicare a căror componență este diferită în raport de personalul existent la fiecare unitate de parchet.

2.Verificările au reliefat faptul că la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava și unitățile arondate nu au fost înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

3.Recomandările Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, cu privire la fișele

postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, au fost valorificate total, parțial sau deloc de parchete.

4.Recomandările Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, cu privire la elaborarea de instrucțiuni și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu au fost valorificate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Suceava și unitățile arondate.

5.Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu și prevăzute de legi, ordine, regulament,Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6.Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate,conducerile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Suceava nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța și parchetele arondate

Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare dar componența acestora este diferită, după cum urmează:

În acest sens prin ordinul nr. .../20.02.2012, actualizat prin Ordinul nr. .../15.11.2016 ale procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța, a fost numită structura de comunicare, formată din d-na procuror general adjunct Ceaușu Raluca – purtător de cuvânt, procuror Ciocoiu Silviu Vasile- înlocuitor purtător de cuvânt, grefier șef secție judiciară ... și specialist IT

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal Constanța se realizează prin purtătorul de cuvânt, procuror-șef Secție

Urmărire Penală Sadic Zafer, prim procuror adjunct Mergeane Mihaela- înlocuitor purtător de cuvânt, grefier șef secție Judiciară – ... și specialist IT Traicu Bogdan Cătăl...in desemnați prin dispoziția nr..../10.09.2010, modificată prin dispoziția nr. .../17.11.2016 ale prim procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Constanța.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța, Parchetul de pe lângă Judecătoria Medgidia, Parchetul de pe lângă Judecătoria Mangalia, Parchetul de pe lângă Judecătoria Hârșova structura de comunicare este formată din 2 procurori (din care 1 cu funcție de conducere), iar secretariatul acesteia este asigurat de către un grefier, cu excepția Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Tulcea, din compartimentul de informare și relații publice fac parte purtătorul de cuvânt, d-na prim procuror adjunct Casian Mauna Ana-Maria, iar înlocuitor al purtătorului de cuvânt- procuror șef secție urmărire penală Rusu Fănel respectiv prim grefier ... și grefier (dispoziția nr. .../16.09.2015).

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Tulcea purtătorul de cuvânt, desemnat prin ordinul nr..../11/02.2010 al prim procurorului unității, este prim procurorul Stepanenco Dan, iar înlocuitorul acestuia este procuror Mocanu Marius(ordinul nr.../06.01.2016).

În ceea ce privește Parchetul de pe lângă Judecătoria Măcin, activitatea acestei unități de parchet este asigurată de primul procuror al unității Chițu Elena, care împreună cu grefierul șef ..., asigură și structura de comunicare.

La Parchetul de pe lângă Judecătoria Babadag, datorită fluctuației de personal, începând cu data de 15.07.2011, managementul unității a fost asigurat, prin delegări succesive, pe perioade de 6 luni, ulterior pe 3 luni, iar de la data de 16.08.2016, activitatea se desfășoară, prin delegarea lunară a câte unui procuror de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Tulcea

În cadrul unităților prezentate, nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurii de comunicare, altele decât cele stabilite prin Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass media și Ordinul Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr.235/25.06.20114, privind relația dintre Ministerul Public și mass media.

Din verificări a rezultat că nu au fost incluse în fișele posturilor aferente personalului din cadrul structurii de comunicare recomandări din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass media. În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța a rezultat faptul că nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015 și semestrul I 2016, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța au emis un număr total de 232 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța - 14;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța – 13;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța– 163;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Medgidia-11;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Tulcea -13;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Tulcea -16
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Babadag-2

Celelalte unități de parchet nu au emis comunicate de presă.

Comunicate de presă emise de parchetele menționate au fost înregistrate în Registrul de intrare-ieșire de informații publice conform adresei nr. .../VIII/3/2012 din data de 15.02.2012 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 a fost acordat un singur interviu realizat de structura de comunicare a Parchetului de pe lângă Tribunalul Constanța și 2 conferințe de presă realizate în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța.

La celelalte parchete arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța, în perioada ce face obiectul controlului, nu au fost acordate interviuri și nu au fost organizate conferințe de presă.

De asemenea la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța și unitățile arondate nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare, aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media, prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța, a comunicat Inspecției Judiciare prin adresa nr..../I/1/2016 din 06.12.2016 că, în perioada 2015-semestrul I 2016 au fost adresate de reprezentanții mass –media un număr total de 79 de cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța - 21 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța – 22 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Constanța – 21 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Hârșova – 8 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Tulcea – 2 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Babadag– 1 cerere;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Măcin – 4 cereri;

La celelalte parchete ,în perioada de referință nu au fost evidențiate cereri formulate de reprezentanții mass-media.

Cererile au fost înregistrate având indicativul IP, în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice.

Toate cele 79 de solicitări au fost admise, reprezentanților mass media fiindu-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

2.Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

Cu două excepții, respectiv Parchetul de pe lângă Judecătoria Măcin și Parchetul de pe lângă Judecătoria Babadag , parchetele arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța au respectat dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002 modificată privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultă că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitoriu după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă și activitatea desfășurată de parchete.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale

Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II. Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța și unitățile arondate sunt constituite de conducere prin emiterea unor ordine interne, structuri de comunicare a căror componență este diferită în raport de personalul existent la fiecare unitate de parchet.

2.Verificările au reliefat faptul că doar prin excepție unitățile de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța nu au înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

3.Recomandările Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, cu privire la fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, au fost valorificate total, parțial sau deloc de parchete.

4.Recomandările Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, cu privire

la elaborarea de instrucțiuni și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu au fost valorificate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța și unitățile arondate.

5.Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu și prevăzute de legi, ordine, regulament,Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6.Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate,conducerile din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești și parchetele arondate Aspectele și deficiențele constatate

I. Modul în care este respectat la nivelul Ministerului Public Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

a. Structurile de comunicare

1. Birourile de informare publică și relații cu presa și purtătorii de cuvânt; organizare, atribuții, instrucțiuni și proceduri de lucru.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești și a parchetelor arondate funcționează structuri de comunicare dar componența acestora este diferită, după cum urmează:

În acest sens menționăm că structura de comunicare la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești este compusă din purtător de cuvânt, procuror Dinu Dumbravă și înlocuitorul purtătorului de cuvânt, procuror Alexandru Coculescu, ambii desemnați prin ordin emis de procurorul general al acestei instituții.

Activitatea de informare și relații publice la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunal Argeș se realizează prin purtătorul de cuvânt, procuror Iolanda Drăguț desemnat prin ordin al prim procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș.

Aceeași structură de comunicare se regăsește și la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Pitești, Parchetului de pe lângă Judecătoria Câmpulung, Parchetului de pe lângă Judecătoria Curtea de Argeș, Parchetului de pe lângă Judecătoria Topoloveni, Parchetului de pe lângă Judecătoria Costești.

La Parchetul de pe lângă Tribunalul Vâlcea, din compartimentul de informare și relații publice fac parte purtătorul de cuvânt, procuror șef secție judiciară Adriana Popescu și grefier șef ..., desemnate prin ordin al prim procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Vâlcea.

La unitățile subordonate, respectiv Parchetul de pe lângă Judecătoria Râmnicu Vâlcea, Parchetul de pe lângă Judecătoria Drăgășani, Parchetul de pe lângă Judecătoria Bălcești, Parchetul de pe lângă Judecătoria Brezoi și Parchetul de pe lângă Judecătoria Horezu, structura de comunicare este alcătuită din purtătorul de cuvânt, desemnat prin ordin al prim procurorului unității.

În cadrul unităților prezentate, nu există instrucțiuni și proceduri de lucru interne ale structurii de comunicare, altele decât cele stabilite prin Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass media și Ordinul Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta curte de casație și Justiție nr.235/25.06.20114, privind relația dintre Ministerul Public și mass media.

Din verificări a rezultat că nu au fost incluse în fișele posturilor aferente personalului din cadrul structurii de comunicare recomandări din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar și mass media. În conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, recomandările ar trebui valorificate în fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa.

Din relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești a rezultat faptul că nu au fost elaborate astfel de proceduri scrise, dar activitatea structurilor de comunicare s-a realizat cu respectarea recomandărilor din Ghid.

2.Comunicatele de presă, dreptul la replică și la rectificare, interviuri, conferințe de presă; date statistice și incidența dispozițiilor legale și regulamentare.

În cursul anului 2015 și semestrul I 2016, conform celor precizate, Birourile de informare publică și relații cu presa din cadrul parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești au emis un număr total de 63 comunicate de presă, după cum urmează:

- Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș– 23;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Vâlcea – 34;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Râmnicu Vâlcea–6 ;

Celelalte unități de parchet nu au emis comunicate de presă

Comunicate de presă emise de parchetele menționate au fost înregistrate în Registrul de intrare-ieșire a corespondenței potrivit nomenclatorului indicator, prin folosirea indicativului de cartare corespunzător VIII/3.

În perioada de referință, respectiv anul 2015- sem. I/2016 a fost acordat un singur interviu realizat de structura de comunicare a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești.

La celelalte parchete arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești, în perioada ce face obiectul controlului, nu au fost acordate interviuri.

La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești și unitățile arondate nu au fost organizate conferințe de presă și nu au existat situații în care să se impună exercitarea dreptului la replică sau rectificare, aspect ce conduce la concluzia că, materialele transmise au fost publicate de mass media, prin valorificarea corectă a informațiilor de interes public primite.

Comunicarea parchetelor din circumscripția teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești cu mass media, prin intermediul Biroului de informare publică și relații cu presa, s-a desfășurat cu respectarea limitelor stabilite prin actele normative care reglementează activitatea acestuia respectiv Legea 304/2004 privind organizarea judiciară rep., Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, Ghidul și Codul de procedură penală.

b. Regulile aplicabile în faza de urmărire penală

1. Cererile formulate de reprezentanții mass-media; date statistice.

Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești, a comunicat Inspecției Judiciare prin adresa nr..../IX/1/2016 din 20.12.2016 că, în perioada 2015-semestrul I 2016 au fost adresate de reprezentanții mass –media un număr total de 18 de cereri privind informații de interes public, distribuite astfel:

- Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești - 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș – 4 cerere;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Pitești – 1 cerere;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpulung Muscel – 4 cereri;
- Parchetul de pe lângă Tribunalul Vâlcea – 3 cereri;
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Horezu – 2 cereri;

La celelalte parchete ,în perioada de referință nu au fost evidențiate cereri formulate de reprezentanții mass-media.

Din cele 18 de cereri, un număr de 7 având indicativul IP, au fost înregistrate în Registrul de evidență pentru înregistrarea cererilor și răspunsurilor privind accesul la informațiile publice, iar 11 solicitări au fost înregistrate sub indicativele VIII/1 sau VIII/3.

Din cele 18 solicitări, 15 au fost admise, 2 respinse și 1 redirectionată la un alt parchet (Parchetul de pe lângă Tribunalul Argeș 2 respinse, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești 1 redirectionată), reprezentanților mass media fiind-le comunicate răspunsurile în termenele legale.

2.Modul de respectare a dispozițiilor legale și regulamentare la soluționarea cererilor formulate de reprezentanții mass-media; contestații.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. 2 din Legea 544/2001, în perioada anului 2015 – sem I/2016, reprezentanții mass media nu au formulat contestații, chiar dacă două solicitări le-au fost respinse, împrejurare în care se poate aprecia că informațiile de interes public transmise de structurile de comunicare au fost corecte și concrete.

Cu 2 excepții, parchetele arondate Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești nu au respectat dispozițiile art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.123/2002

modificată privind înființarea unei comisii de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

La nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești, a fost constituită comisia anterior indicată prin ordin emis de procurorul general al acestei instituții și este constituită din trei procurori, respectiv procurorul general, adjunctul său și purtătorul de cuvânt.

De asemenea și la Parchetul de pe lângă Tribunalul Vâlcea a fost constituită comisia respectivă compusă din 2 procurori (1 cu funcție de conducere) și 1 grefier.

Din examinarea prin sondaj a unui eșantion de lucrări, înregistrate la unitățile de parchet mai sus menționate, a rezultat că, informațiile de interes public comunicate mass media, prin intermediul structurii de comunicare, priveau exemplificativ următoarele aspecte: stadiul cercetărilor, punerea în mișcare a acțiunii penale, începerea urmăririi penale, continuarea urmăririi penale, măsuri asiguratorii, dispunerea trimiterii în judecată, date statistice pe o anumită categorie de infracțiuni, existența unor plângeri pe rolul organelor de urmărire penală, dispunerea unor soluții de netrimitere în judecată, faptele reținute și încadrarea juridică a acestora, confirmarea sau infirmarea existenței pe rolul parchetelor a diferitelor sesizări, extrase rechizitoriu după ce în prealabil au fost eliminate datele cu caracter personal, fără indicarea mijloacelor de probă.

Cele două solicitări respinse având nr. .../IP/2015 și nr. .../IP/2016 formulate de reprezentanții mass-media și care au fost adresate Parchetului de pe lângă Tribunalul Argeș au fost respinse, deoarece încălcau dispozițiile Legii nr. 544/2001, fiind respinse în temeiul art. 12 din această lege.

Din materialele transmise de unitățile de parchet s-a constatat că, structurile de comunicare au furnizat răspunsurile solicitanților cu respectarea recomandărilor Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, a prevederilor Legilor nr. 544/2001 și nr. 677/2002, precum și ale Ordinului nr. 235/2014 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Comunicarea parchetelor cu mass-media în timpul urmăririi penale s-a realizat într-o manieră neutră cu respectarea specificului acestei faze a procesului penal, care s-a desfășurat fără publicitatea caracteristică judecății și fără a fi încălcat principiul nevinovăției.

c. Dificultăți întâmpinate în aplicarea ghidului.

Parchetele din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești au precizat că nu au întâmpinat dificultăți în aplicarea Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media.

II.Modalitatea de realizare a verificărilor de către conducătorii parchetelor în situațiile în care, în mediul public, apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul parchetului.

Conform dispozițiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din ședința din 10 iunie 2015, conducătorii parchetelor au obligația de a efectua verificări în situațiile în care în mediul public apar probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor, din dosarele aflate pe rolul instanței.

Deoarece, din materialele transmise, în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate, nu au existat situații în care conducătorii parchetelor să fi efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

CONCLUZII

1.La Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești și unitățile arondate sunt constituite de conducere prin emiterea unor ordine interne, structuri de comunicare a căror componență este diferită.

2.Verificările au reliefat faptul că doar prin excepție unitățile de parchet din circumscripția Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești au înființate Comisiile de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public.

3.Recomandările Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, cu privire la fișele postului personalului din cadrul structurilor de comunicare și a purtătorului de cuvânt, prin individualizarea atribuțiilor specifice în domeniul informării publice și relațiilor cu presa, au fost valorificate total, parțial sau deloc de parchete .

4.Recomandările Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass – media, în conformitate cu dispozițiile art. 49 din Ghid, cu privire la elaborarea de instrucțiuni și procedurile de lucru interne ale structurilor de comunicare, nu au fost valorificate de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Pitești și unitățile arondate.

5.Comunicarea cu mass media, prin intermediul structurilor de comunicare, s-a realizat într-o manieră neutră, clară, concisă, printr-o corectă informare a opiniei publice, fiind astfel asigurată transparența în comunicarea publică, și cu respectarea normelor incidente în acest domeniu și prevăzute de legi, ordine, regulament,Cod de procedură penală și Ghid, fără a fi încălcate prezumția de nevinovăție, protecția vieții private și de familie, imparțialitatea actului de justiție.

6.Verificările au reliefat faptul că, deoarece în spațiul public nu au apărut probe sau aspecte referitoare la viața privată a persoanelor din dosarele penale aflate pe rolul parchetelor mai sus menționate,conducerile din circumscripția

teritorială a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Pitești nu au efectuat verificări, în conformitate cu punctul 3 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 10 iunie 2015.

PROPUNERI

privind toate parchetele verificate

1.Constituirea structurilor de comunicare cu mass-media la toate unitățile de parchet, în conformitate cu prevederile art. 4 din nr. Legea 544/2001, în măsura în care schema de personal permite, iar la constituirea acestora vor fi avute în vedere prevederile art. 2 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, din care rezultă că purtătorul de cuvânt face parte din structura de comunicare și este, de regulă, șeful structurii.

2.Constituirea Comisiilor de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public, prevăzute de art. 35 din HG nr. 123/2002, modificată, în măsura în care schema de personal permite.

3.Având în vedere practica neunitară constatată în activitatea purtătorilor de cuvânt de la nivelul parchetelor, faptul că procurorii nu sunt familiarizați cu domeniul comunicării cu mass media, volumul mare de activitate constând în verificarea fluxului mare de informații, comunicarea în timp util, etc. apreciem că se impune necesitatea ocupării posturilor de purtător de cuvânt cu persoane specializate în domeniul comunicării sau organizarea la nivelul INM și a PICCJ a unor sesiuni de formare în acest domeniu.

4.Având în vedere practica neunitară identificată cu referire la modul de comunicare a informațiilor prevăzute de art. 25 alin. 3 din Ghid, se impune aplicarea întocmai a acestor dispoziții, furnizarea informațiilor despre existența unei plângeri, denunț, respectiv a unui dosar penal urmând să se facă doar în situația de excepție prevăzută limitativ în text, respectiv atunci când autorul denunțului sau plângerii anunță în mod public că acest act a fost înregistrat la organul de urmărire penală.

5.Având în vedere practica identificată, în sensul comunicării relațiilor solicitate de mass-media prin sms sau oral și luând în considerare necesitatea posibilității verificării fluxului de informații furnizat, apreciem că se impune ca informațiile comunicate să fie materializate în scris.

PROPUNERI
de modificare a Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și
mass-media și de analizare a oportunității emiterii unor ordine la nivelul
Ministerului Public

1. Luând în considerare :

- necesitatea de a se garanta unei persoane cercetate dreptul la un proces echitabil cu respectarea prezumției de nevinovăției ;
- art. 12 lit. d) din Legea nr. 544/2001 potrivit căruia se exceptează de la accesul liber al cetățenilor”d. informațiile cu privire la datele personale”;
- art. 14 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 potrivit căruia informațiile cu privire la datele personale ale cetățeanului pot deveni informații de interes public numai în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a unei funcții publice;
- art. 10 alin. (1) din Legea nr. 677/2001, potrivit căruia “Prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la săvârșirea de infracțiuni de către persoana vizată ori la condamnări penale, măsuri de siguranță sau sancțiuni administrative ori contravenționale, aplicate persoanei vizate, poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorităților publice, în limitele puterilor ce le sunt conferite prin lege și în condițiile stabilite de legile speciale care reglementează aceste materii”;
- caracterul nepublic al fazei de urmărire penală prev. în art. 285 alin. 2 C. p. p.;
- recomandarea cuprinsă în Avizul nr. 8 (2013) al Consiliului Consultativ al procurorilor europeni privind relația dintre procurori și media în care se precizează obligația procurorilor de a realiza un echilibru între prezumția de nevinovăție, garanția unui proces echitabil și necesitatea de a nu expune persoana acuzată unei presiuni mediatice pe de o parte și dreptul publicului la informare, pe de altă parte ;
- Principiul nr. 8 privind protecția vieții private în contextul proceselor în curs, cuprins în Recomandarea 2003 (13) a Comitetului de miniștri privind furnizarea de informații prin intermediul mass media în legătură cu procesele penale, potrivit căruia „Furnizarea de informații despre suspecti, acuzați sau persoane condamnate ori alte părți la procese penale trebuie să respecte dreptul lor la protecția vieții private în conformitate cu Articolul 8 al Convenției. Protecție specială trebuie acordată părților care sunt minori sau alte persoane vulnerabile,

precum și victimelor, martorilor și familiilor suspectilor, acuzaților și condamnaților. În toate cazurile, o atenție specială trebuie acordată efectului vătămător pe care îl are divulgarea de informații ce permit identificarea persoanelor”;

- decizia nr. 37/2015 dată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în M. Of. 51/25.01.2016, referitoare la datele cu caracter personal;
- contradicțiile existente între dispozițiile art. 27 din Ghid cu textele de lege și principiile menționate anterior;
- situațiile create, prin aplicarea dispozițiilor prezentului Ghid, respectiv dezbaterile apărute în spațiul public a dosarelor aflate în cursul urmăririi penale, ce au condus la o presiune mediatică, **propunem următoarele:**

- analizarea oportunității modificării Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media, respectiv a dispozițiilor art. 27, în sensul de a nu se mai permite eliberarea niciunui act din cursul urmăririi penale;

- aducerea la cunoștința publicului a modului de soluționare a cauzelor aflate pe rolul organelor de urmărire penală prin emiterea unui comunicat de presă;

- elaborarea unor comunicate cu protejarea datelor cu caracter personal, indiferent de calitatea persoanelor, în conținutul cărora să fie descrisă pe scurt fapta și încadrarea juridică a acesteia;

2. Luând în considerare dificultățile întâlnite în practică, de constituire a structurilor de comunicare și a comisiilor de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, unde există un număr redus de procurori (sau în unele situații nu există în schemă nici un procuror, activitatea desfășurându-se prin delegarea succesivă a unor procurori de la alte unități), **propunem sesizarea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea:**

- analizării oportunității emiterii unui ordin potrivit căruia, comunicarea informațiilor de interes public referitoare la activitatea parchetelor de pe lângă judecătorii în cadrul cărora nu se poate constitui structura de comunicare, datorită lipsei de personal, să se realizeze de către structura de comunicare din cadrul parchetului de pe lângă tribunal din circumscripția căreia face parte unitatea respectivă;

- analizării oportunității emiterii unui ordin prin care să fie transpuse în mod unitar prederile art. 49 din Ghidul privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media;

- analizării oportunității emiterii unui ordin potrivit căruia comisia de analiză de la unitatea ierarhic superioară să aibă ca atribuții și analizarea contestațiilor formulate față de măsurile dispuse de structurile de comunicare de

la parchetele din subordine, unde această comisie nu s-a putut constitui datorită lipsei de personal.

INSPECTORI JUDICIARI,